

INFORMATOR O DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU ZA 2015 ROK

Grudziądz, marzec 2016

WPROWADZENIE.....	5
ROZDZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO RYNKU PRACY PODLEGAJĄCEGO PUP W GRUDZIĄDZU.....	7
1.1. Charakterystyka Grudziądza.....	7
1.2. Stopa i skala bezrobocia.....	8
1.3. Napływ do bezrobocia.....	13
1.4. Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych.....	15
1.5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy.....	18
1.6. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	25
1.6.1. <i>Bezrobotni do 30. roku życia.....</i>	<i>28</i>
1.6.2. <i>Bezrobotni powyżej 50. roku życia.....</i>	<i>29</i>
1.6.3. <i>Bezrobotni długotrwale.....</i>	<i>30</i>
1.6.4. <i>Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia.....</i>	<i>32</i>
1.6.5. <i>Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia..</i>	<i>34</i>
1.6.6. <i>Bezrobotni niepełnosprawni.....</i>	<i>36</i>
1.7. Profilowanie osób bezrobotnych.....	38
ROZDZIAŁ II. REALIZACJA ZADAŃ AKTYWNYCH.....	41
2.1 Realizacja usług rynku pracy.....	41
2.1.1. <i>Poradnictwo zawodowe.....</i>	<i>41</i>
2.1.2. <i>Pośrednictwo pracy.....</i>	<i>44</i>
2.1.3. <i>Usługi szkoleniowe.....</i>	<i>47</i>
2.1.4. <i>Studia podyplomowe.....</i>	<i>50</i>
2.1.5. <i>Koszty egzaminów/uzyskania licencji.....</i>	<i>50</i>
2.1.6. <i>Pożyczka szkoleniowa.....</i>	<i>50</i>
2.1.7. <i>Krajowy Fundusz Szkoleniowy.....</i>	<i>50</i>
2.2. Instrumenty rynku pracy.....	52
2.2.1. <i>Roboty publiczne.....</i>	<i>52</i>
2.2.2. <i>Prace interwencyjne.....</i>	<i>54</i>
2.2.3. <i>Staże.....</i>	<i>56</i>
2.2.4. <i>Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.....</i>	<i>58</i>
2.2.5. <i>Jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.....</i>	<i>60</i>
2.2.6. <i>Prace społecznie użyteczne.....</i>	<i>62</i>
ROZDZIAŁ III. REALIZACJA ZADAŃ PASYWNYCH.....	64
3.1. Zasiłki dla bezrobotnych.....	64
3.2. Dodatki aktywizacyjne.....	65
3.3. Świadczenia integracyjne.....	66

3.4. Koszty prowadzenia rachunku bankowego PUP w Grudziądzu	66
ROZDZIAŁ IV. ŚRODKI FINANSOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU.....	67
4.1. Fakultatywne i obligatoryjne środki Funduszu Pracy	67
4.2. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia.....	69
4.3. Środki Funduszu Pracy według algorytmu.....	72
4.4. Dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.....	85
4.4.1. Aktywizacja osób bezrobotnych do 25. roku życia (-25; decyzja z dnia 28. stycznia 2015 roku) 87	
4.4.2. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49; decyzja z dnia 10. marca 2015 roku)	88
4.4.3. Program specjalny – „Mocna Trójka” (III profil; decyzja z dnia 12. marca 2015 roku)	89
4.4.4. Aktywizacja osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia (50+; decyzja z dnia 23. kwietnia 2015 roku)	91
4.4.5. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49; decyzja z dnia 19. czerwca 2015 roku).....	92
4.4.6. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat (decyzja z dnia 19. czerwca 2015 roku)	93
4.4.7. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49; decyzja z dnia 3. sierpnia 2015 roku).....	94
4.4.8. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat (decyzja z dnia 3. sierpnia 2015 roku)	95
4.4.9. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat (decyzja z dnia 10. września 2015 roku)	97
4.4.10. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat (decyzja z dnia 4. listopada 2015 roku)	98
4.4.11. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49; decyzja z dnia 4. listopada 2015 roku).....	99
4.5. Systemowe środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego	100
4.5.1. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w ramach PO WER.....	100
4.5.2. „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 -2020	106
4.5.3. Koszty pośrednie projektów „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” oraz „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim”.....	112
4.6. Środki finansowe będące w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2015 roku, otrzymane decyzjami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywna politykę rynku pracy	114

4.7. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku

116

ROZDZIAŁ V. PROJEKTY KONKURSOWE REALIZOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

119

5.1 Projekty konkursowe - PUP w Grudziądzu jako lider	120
5.1.1. Projekt pn. „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”	120
5.1.2. Projekt pn. „Unijna Firmolandia”	124
5.1.3. Projekt pn. „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż”	127
5.1.3.1. Projekt pn. „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” – miasto Grudziądz	128
5.1.3.2. Projekt pn. „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” – powiat grudziądzki	131
5.1.4. Projekt pn. „Staż, szkolenia, etat”	134
5.1.5. Projekt pn. „Młodzi aktywni”	136
5.1.6. Projekt pn. „Kobieta pracująca”	139
5.1.7. Projekt pn. „ Szkolenia i staż szansą na angaż”	142
5.2 Projekty konkursowe PUP w Grudziądzu w partnerstwie.....	144
5.2.1. Projekt pn. „Praca dla niepełnosprawnych”	144
5.2.2. Projekt pn. „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej”	147
5.2.3. Projekt pn. „Grudziądzki KIS”	150
SPIS TABEL	152
SPIS WYKRESÓW.....	159

WPROWADZENIE

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu wykonuje swoje zadania zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 z późn. zm.). Zadania wynikające z tej ustawy to m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- 2) pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- 3) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- 4) udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- 5) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy;
- 6) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 7) ustalanie profili pomocy dla bezrobotnych;
- 8) inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- 9) inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych;
- 10) opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia;
- 11) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- 12) współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- 13) współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym;
- 14) przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia;
- 15) opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania;
- 16) realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy;

17) organizacja i realizowanie programów specjalnych;

18) inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych¹.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy można podzielić na 2 grupy: zadania aktywne (aktywizujące), które polegają na przeciwdziałaniu bezrobociu, aktywizacji bezrobotnych i lokalnego rynku pracy oraz działania pasywne czyli wszelkie pozostałe zadania administracyjne, zlecone stosownymi przepisami prawa.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu obejmuje swoim działaniem dwa powiaty: grudziądzki grodzki oraz grudziądzki ziemski. Niniejsze opracowanie ma na celu przedstawienie zjawisk związanych z bezrobociem na tym obszarze i z działalnością Urzędu w 2015 roku.

¹ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), art. 9

ROZDZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO RYNKU PRACY PODLEGAJĄCEGO PUP W GRUDZIĄDZU

1.1. Charakterystyka Grudziądza

Grudziądz jest położony na Pomorzu Nadwiślańskim, na prawym brzegu Wisły. Położenie miasta w połowie drogi między portami północy i dużymi ośrodkami gospodarczymi (jak np. Bydgoszcz, Toruń), jak również na najkrótszym szlaku, łączącym zachód Polski z Warmią i Mazurami. Z racji położenia miasto od zawsze odgrywało ważną rolę. Na mapie administracyjnej Polski, Grudziądz leży w województwie kujawsko-pomorskim i wypełnia zadania powiatu grodzkiego. Jest ono również siedzibą starostwa powiatowego, obejmującego swoim zasięgiem 6 gmin².

Obecnie Grudziądz ulega zjawisku suburbanizacji. Procesy migracyjne stanowią nieodzowny element zachodzących procesów urbanistyczno aglomeracyjnych, jakie dokonują się w otoczeniu miasta o silnym oddziaływaniu społeczno-gospodarczym. Prognoza ludności dla Grudziądza jest niekorzystna, ponieważ nastąpi wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, które w 2025 roku mogą stanowić 24,57%, a w 2050 roku już ponad 1/3 mieszkańców (32,71%). Prognozowany jest również dalszy spadek liczby mieszkańców Grudziądza, co może wpłynąć na rozwój społeczno – gospodarczy miasta.

Tabela 1. Prognoza ludności

PROGNOZA DO ROKU 2050	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
prognoza na rok 2020	94 158	15 700	57 583	20 875
%	100,00%	16,67%	61,16%	22,17%
prognoza na rok 2025	91 213	14 565	54 234	22 414
%	100,00%	15,97%	59,46%	24,57%
prognoza na rok 2030	87 943	12 678	52 405	22 860
%	100,00%	14,42%	59,59%	25,99%
prognoza na rok 2040	80 532	10 869	48 122	21 541
%	100,00%	13,50%	59,76%	26,75%
prognoza na rok 2050	72 522	9 644	39 156	23 722
%	100,00%	13,30%	53,99%	32,71%

Zródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl

Grudziądz pełni ważną rolę w regionie jako silny ośrodek administracyjny i gospodarczy. Dogodne położenie miasta w układzie transportowym kraju, spójny miejski system komunikacji wewnętrznej to atuty, które zachęcają do inwestowania w ostatnich latach kolejne duże przedsiębiorstwa z branży logistycznej i produkcyjnej. Atrakcyjność walorów turystycznych, rekreacyjnych i uzdrowiskowych miasta stanowią bazę do rozwoju sektora usługowego w Grudziądzu.

² Strategia Rozwoju Miasta - Grudziądz 2008 - 2015

1.2. Stopa i skala bezrobocia

Stopa bezrobocia jest podstawowym miernikiem obrazującym sytuację na rynku pracy. Wskaźnik ten, wyrażający stosunek liczby osób bezrobotnych do całkowitej liczby aktywnych zawodowo, umożliwia wygodne porównanie skali bezrobocia zarówno w czasie, jak i na różnych, zróżnicowanych pod względem liczby mieszkańców obszarach.

W ewidencji prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie ziemskim była na poziomie 17,1%, co stanowiło spadek o 3,3 pkt procentowych w relacji do stanu z końca 2014 roku, natomiast w powiecie grodzkim bezrobocie w końcu 2015 roku charakteryzowało się na poziomie 14,0 %, co oznacza spadek w stosunku do roku poprzedniego o 2,4 pkt procentowego.

W skali kraju stopa bezrobocia w stosunku do grudnia 2014 roku spadła o 1,6 pkt procentowych (stopa bezrobocia w Polsce w końcu grudnia 2015 roku - 9,8 %). W woj. kujawsko-pomorskim odnotowano spadek stopy bezrobocia w stosunku do grudnia 2014 roku o 2,2 pkt procentowych i w dniu 31 grudnia 2015 roku wynosiła 13,3%. Powyższe dane przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w latach 2014 – 2015³

Wyszczególnienie	STOPA BEZROBOCIA (w %)									
	POLSKA		WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO- POMORSKIE		POWIAT GRODZKI		zmiana	POWIAT ZIEMSKI		zmiana
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	(+/-)	2014	2015	(+/-)
Styczeń	13,9	11,9	18,8	16,1	21,7	17,5	-4,2	27,1	21,4	-5,7
Luty	13,9	11,9	18,8	16	21,5	17,3	-4,2	26,9	21	-5,9
Marzec	13,5	11,5	18,3	15,5	21	16,7	-4,3	26,6	20,2	-6,4
Kwiecień	13	11,1	17,4	14,9	19,9	15,8	-4,1	25,5	19,2	-6,3
Maj	12,5	10,7	16,8	14,2	19,2	14,9	-4,3	24,6	17,9	-6,7
Czerwiec	12	10,2	16,3	13,6	18,4	14,3	-4,1	23,8	17,1	-6,7
Lipiec	11,8	10	16	13,4	17,4	13,8	-3,6	22,9	16,9	-6
Sierpień	11,7	9,9	15,8	13,1	17,1	13,4	-3,7	22,6	16,5	-6,1
Wrzesień	11,5	9,7	15,7	13	16,5	13,4	-3,1	21,7	15,8	-5,9
Październik	11,3	9,6	15,3	12,8	16,3	13,6	-2,7	20,8	15,5	-5,3
Listopad	11,4	9,6	15,4	12,9	16,6	13,6	-3	20,8	15,8	-5
Grudzień	11,4	9,8	15,5	13,3	16,4	14	-2,4	20,4	17,1	-3,3

Źródło: Dane z GUS, www.stat.gov.pl

Analizując dane uzyskane z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2015, można stwierdzić iż w powiecie ziemskim największy spadek bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego odnotowano w maju oraz czerwcu, natomiast w powiecie grodzkim w marcu oraz maju. Najniższy stopień bezrobocia w powiecie grodzkim odnotowano w sierpniu oraz wrześniu (13,4%), natomiast w powiecie ziemskim w październiku.

³ Stopa bezrobocia po korekcie GUS

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie pod koniec maja 2014 r., która wprowadziła m.in. specjalne programy aktywizacji osób młodych oraz w grupie 50+, a także profilowanie bezrobotnych, zapewne przyczyniła się do niższego kształtowania się bezrobocia na terenie kraju.

W celu ukazania w jakim stopniu bezrobocie spada, zarówno w kraju, województwie kujawsko-pomorskim oraz powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim wzięto pod uwagę lata 2006-2015.

Tabela 3. Stopa bezrobocia w latach 2006–2015⁴

Stopa bezrobocia	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/ 2006
Polska	14,8	11,2	9,5	12,1	12,4	12,5	13,4	13,4	11,4	9,8	-5
Województwo kujawsko-pomorskie	19,2	14,9	13,3	16,2	17	17	18,1	18,2	15,5	13,3	-5,9
Powiat grudziądzki grodzki	25,1	20	18,6	22,4	22,5	22,3	22,6	20,9	16,4	14	-11,1
Powiat grudziądzki ziemski	28,4	24,1	22,2	24	27,1	27,6	28,1	26	20,4	17,1	-11,3

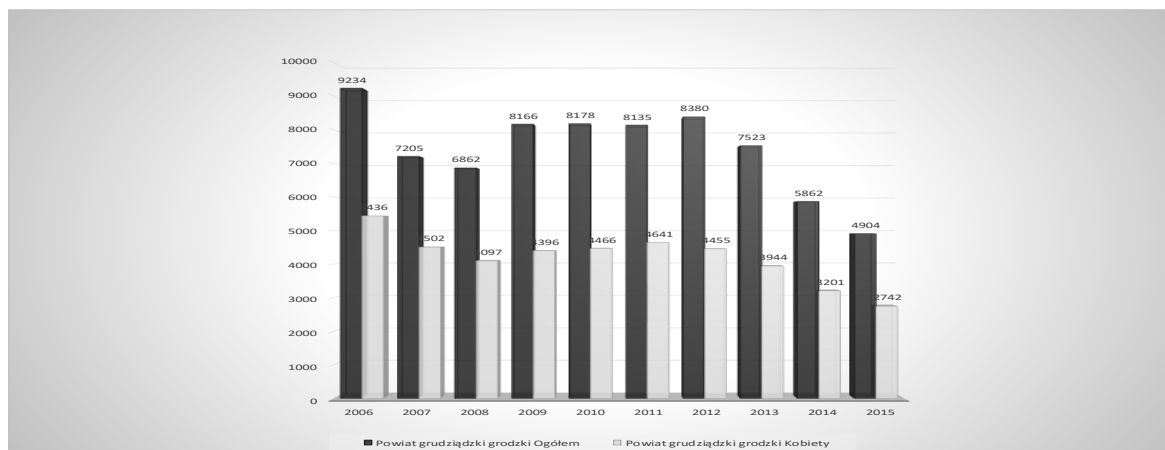
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl

Jak wynika z powyższych danych najniższą stopę bezrobocia w Polsce zanotowano w 2008 roku, mimo to na koniec roku 2015 w stosunku do ostatnich 9 lat, odnotowano spadek bezrobocia o 5 punktów procentowych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), stopa bezrobocia mierzona jako odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wobec całości cywilnej ludności aktywnej zawodowo, wyniosła na koniec grudnia 9,8 proc. Za poprawę odpowiadają inwestycje przedsiębiorstw, wzrost popytu krajowego i zagranicznego, spadek stóp procentowych, a także prognozowany przez rząd wzrost PKB. Analizując sytuację w województwie kujawsko – pomorskim, najniższą stopę bezrobocia odnotowano zarówno w roku 2008, jak również 2015 (13,3%). Od 2006 roku spadek bezrobocia nastąpił również w powiecie grudziądzkim grodzkim (o 11,10%), jak i w powiecie ziemskim (11,3%).

Biorąc pod uwagę skalę bezrobocia, definiowaną jako stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu poniżej przedstawiono skalę bezrobocia w Grudziądzu w latach 2006-2015. Jak wynika z poniższego wykresu wraz z upływem lat, bezrobocie w Grudziądzu spada. W stosunku do roku 2006 liczba osób bezrobotnych w powiecie grodzkim na koniec roku 2015 spadła o 4330, natomiast w powiecie ziemskim o 1911 osób. Jednocześnie zmniejszyła się także liczba bezrobotnych kobiet, zarówno w powiecie grodzkim jak i ziemskim. Informacje te zostały przedstawione na wykresie 1.

⁴ Stopa bezrobocia po korekcie GUS

Wykres 1. Skala bezrobocia w Grudziądzu w latach 2006–2015

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku zarejestrowanych było 5862 osób z powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz 2968 osób z powiatu ziemskiego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku liczba ta uległa zmianie, a mianowicie z powiatu grudziądzkiego grodzkiego zarejestrowanych było 4904 osób, co stanowi spadek liczby bezrobotnych o 958 osób do roku poprzedniego, natomiast z powiatu grudziądzkiego ziemskiego 2397 mieszkańców, czyli o 571 osób bezrobotnych mniej, niż w roku 2014. Strukturę osób bezrobotnych w latach 2014 – 2015 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu w latach 2014–2015

Wyszczególnienie	Powiat grudziądzki grodzki				Powiat grudziądzki ziemski			
	Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana (r/r)		Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana (r/r)	
	2014	2015	(+/-)	%	2014	2015	(+/-)	%
styczeń	7920	6326	-1594	-20,13%	4099	3153	-946	-23,08%
luty	7818	6272	-1546	-19,77%	4068	3086	-982	-24,14%
marzec	7595	5978	-1617	-21,29%	4008	2930	-1078	-26,90%
kwiecień	7092	5622	-1470	-20,73%	3772	2766	-1006	-26,67%
maj	6782	5252	-1530	-22,56%	3606	2527	-1079	-29,92%
czerwiec	6431	4984	-1447	-22,50%	3456	2393	-1063	-30,76%
lipiec	6012	4789	-1223	-20,34%	3281	2367	-914	-27,86%
sierpień	5917	4647	-1270	-21,46%	3221	2295	-926	-28,75%
wrzesień	5673	4642	-1031	-18,17%	3057	2182	-875	-28,62%
październik	5561	4726	-835	-15,02%	2909	2142	-767	-26,37%
listopad	5698	4749	-949	-16,65%	2910	2177	-733	-25,19%
grudzień	5862	4904	-958	-16,34%	2968	2397	-571	-19,24%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014–2015

Analizując dane obliczone na podstawie sprawozdawczości miesięcznej MPiPS 01 styczeń – grudzień 2014 – 2015, można stwierdzić, iż w powiecie grudziądzkim grodzkim największy spadek

bezrobocia w stosunku do roku 2014 odnotowano w maju, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim w czerwcu.

Bezrobocie maleje w zależności od: współczynnika aktywności zawodowej, liczby osób będących w wieku produkcyjnym oraz od liczby podjęć pracy⁵. Natomiast przyrost osób pozostających bez pracy związany jest z napływem, oznaczającym liczbę osób, które zarejestrowały się w PUP.

Napływ osób bezrobotnych może nastąpić w wyniku:

- a) utraty pracy w trybie indywidualnym,
- b) rezygnacji z podjętej pracy,
- c) zwolnień grupowych,
- d) wejścia osób na rynek pracy po raz pierwszy np. absolwenci szkół,
- e) rezygnacja z prowadzenia własnej działalności gospodarczej⁶.

Przeciwnieństwem do napływów są odpływy, czyli liczba bezrobotnych, która została wyłączona z ewidencji osób bezrobotnych w wyniku:

- a) podjęcia zatrudnienia,
- b) przejścia na emeryturę, bądź rentę,
- c) zniechęcenia, które związane było z posiadaniem deficytu w zakresie umiejętności poszukiwania pracy⁷.

Na wzrost, czy też spadek bezrobocia ma również wpływ miejsce zamieszkania osób pozostających bez pracy. Na obszarach wiejskich istnieje ścisły związek pomiędzy sytuacją bezrobotnych posiadających gospodarstwo rolne, a grupą ludności bezrolnej⁸. Dzięki analizie rynku pracy na obszarach wiejskich możemy dostrzec występowanie dwóch rodzajów bezrobocia: jawne związane z osobami, które nie posiadają gospodarstwa oraz bezrobocie ukryte występujące wśród osób utrzymujących się z gospodarstw rolnych⁹.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych według miast i gmin w latach 2014–2015

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych w grudniu 2014		Liczba bezrobotnych w grudniu 2015		Zmiana	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto	Grudziądz	5862	3201	4904	2742	-958	-459
Miasto	Łasin	252	127	192	102	-60	-25
Obszar wiejski		393	218	326	186	-67	-32
Miasto	Radzyń	175	95	145	91	-30	-4
Obszar wiejski	Chełmiński	242	141	210	123	-32	-18
Gmina	Grudziądz	728	412	593	330	-135	-82
Gmina	Gruta	449	252	355	208	-94	-44
Gmina	Rogóźno	366	205	232	136	-134	-69
Gmina	Świecie n. Osą	363	229	344	215	-19	-14
Ogółem powiat grudziądzki ziemski		2968	1679	2397	1391	-571	-288
Ogółem PUP		8830	4880	7301	4133	-1529	-747

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

⁵ R. Milewski, Podstawy ekonomii, Warszawa 2004, s.534

⁶ Tamże, s. 536- 537

⁷ Tamże, s. 537

⁸ Lokalne rynki pracy (w:) Rynek pracy 6/2001, Warszawa 2001, s. 67

⁹ E. Kryńska, Aktywizacja działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich, Warszawa 1999, s.8

Analizując powyższą tabelę, można stwierdzić, iż liczba osób bezrobotnych w 2015 roku w porównaniu do roku poprzedniego spadła, zarówno w mieście Grudziądzu, jak i we wszystkich gminach powiatu grudziądzkiego. Największy spadek bezrobocia nastąpił w gminie Grudziądz (o 135 osób), a także w gminie Rogóźno (o 134 osoby). Najmniejszy spadek bezrobocia odnotowano natomiast w gminie Świecie nad Osą, zaledwie o 19 osób, w porównaniu do roku 2014.

1.3. Napływ do bezrobocia

W roku 2015 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zarejestrowano łącznie 11027 osób z powiatu grodzkiego oraz 5764 osób z powiatu ziemskiego.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 6., zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i ziemskim w roku 2015 w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost liczby osób nowo zarejestrowanych. Największy napływ bezrobotnych w powiecie grodzkim odnotowano w grudniu, a w powiecie ziemskim w kwietniu oraz grudniu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz.U. z 2012 poz. 1299) od 27 maja 2013 roku uruchomiona została możliwość rejestracji przez Internet. Rejestracji osoby bezrobotnej i poszukującej pracy przez Internet można dokonać w dwojaki sposób:

- a) rejestracja w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu.

Ten rodzaj rejestracji nie wymaga wizyty w urzędzie. Do wniosku o dokonanie rejestracji konieczne jest dołączenie wszystkich zeskanowanych dokumentów wymaganych do rejestracji. Wypełniony wniosek wraz z załącznikami należy podpisać: bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub, podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP lub, podpisem osobistym weryfikowanym za pomocą ważnego certyfikatu podpisu osobistego, o którym mowa w przepisach o dowodach osobistych.

Rejestracja następuje z dniem złożenia podpisanego wniosku i załączonych do wniosku zeskanowanych dokumentów oraz oświadczeń.

- b) zgłoszenie do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu.

Ten rodzaj rejestracji wymaga osobistej wizyty w urzędzie, natomiast nie wymaga podpisania wniosku o dokonanie rejestracji wraz z załącznikami bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP oraz podpisem osobistym weryfikowanym za pomocą ważnego certyfikatu podpisu osobistego. Rejestracja następuje z dniem osobistego zgłoszenia się na wizytę rejestracyjną w wyznaczonym terminie wraz z kompletem dokumentów wymaganych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu, po poświadczeniu własnoręcznym podpisem przekazanych danych i oświadczeń. W przypadku niestawienia się w urzędzie na wizytę rejestracyjną w wyznaczonym czasie lub nieprzedłożenia wymaganych do rejestracji dokumentów wszystkie podane uprzednio dane osobowe zostaną usunięte.

Rejestracji osób ubiegających się o zarejestrowanie jako bezrobotne lub poszukujące pracy nie dokonuje się w przypadku nieprzedłożenia wyżej wymienionych dokumentów lub odmowy przekazania wymaganych danych lub odmowy poświadczenia prawdziwości przekazanych danych¹⁰.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12. listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy

Tabela 6. Liczba nowo zarejestrowanych osób w latach 2014-2015

Wyszczególnienie	LICZBA NOWYCH REJESTRACJI					
	powiat grudziądzki grodzki			powiat grudziądzki ziemski		
	2014	2015	Zmiana (r/r)	2014	2015	Zmiana (r/r)
styczeń	1088	1031	-57	480	494	14
luty	660	714	54	312	404	92
marzec	695	764	69	308	365	57
kwiecień	605	777	172	270	493	223
maj	677	697	20	245	402	157
czerwiec	611	783	172	267	462	195
lipiec	790	827	37	361	368	7
sierpień	973	814	-159	353	366	13
wrzesień	1056	1101	45	478	596	118
październik	1084	1078	-6	448	514	66
listopad	1071	972	-99	436	445	9
grudzień	1202	1469	267	632	855	223
RAZEM	10512	11027	515	4590	5764	1174

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Do głównych przyczyn napływu do bezrobocia należy zaliczyć:

- a) trudną sytuację gospodarczą w kraju, przejawiającą się m.in. niskim tempem wzrostu PKB;
- b) zakończenie udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu,
- c) zwolnienia z zakładów pracy, a w szczególności wygaśnięcie umów zawartych na czas określony;
- d) zakończenie prac sezonowych;
- e) powroty z zagranicy (w 2015 roku zarejestrowało się 411 osób, których ostatnim pracodawcą był pracodawca zagraniczny);
- f) likwidacje działalności gospodarczych;
- g) rejestrację w PUP jako możliwość objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym lub systemem pomocy społecznej.

1.4. Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych

Analizując wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w powiecie grodzkim, odnotowano, iż w roku 2014 był większy odsetek osób wyrejestrowanych (o 188 osób). Natomiast w powiecie ziemskim, to w roku 2015 więcej osób zostało wyłączonych z ewidencji bezrobotnych (o 841 osób).

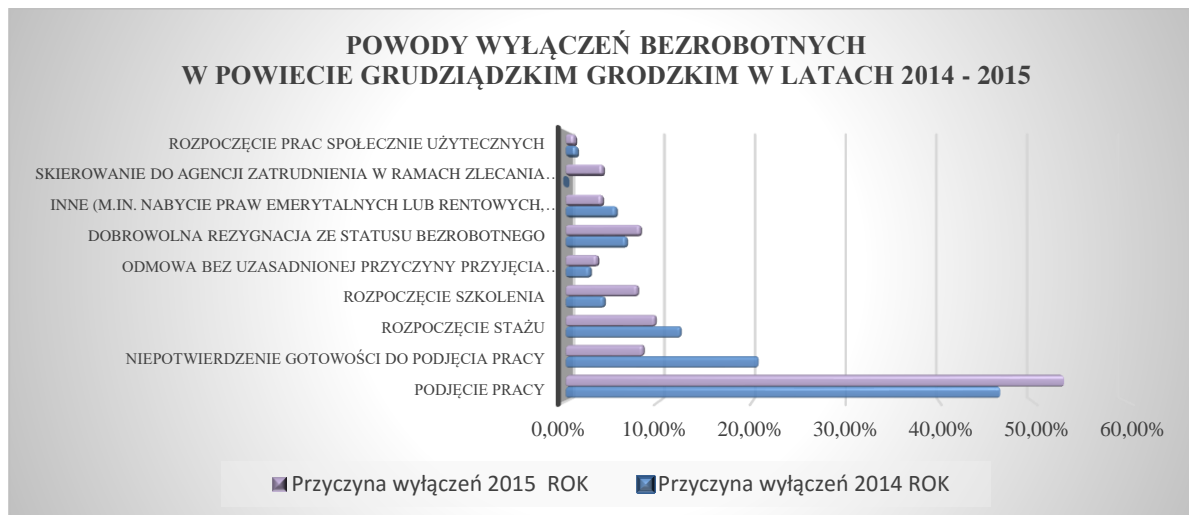
Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych i liczbę osób wyrejestrowanych z podziałem na przyczyny przedstawiono w tabeli 7 oraz na wykresie 2 i 3.

Tabela 7. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych

Przyczyna wyłączeń	2014		2015	
	Ogółem	%	Ogółem	%
Powiat grudziądzki grodzki				
podjęcie pracy	5353	44,00%	5685	47,40%
niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	2693	22,10%	1598	13,30%
rozpoczęcie stażu	981	8,10%	1142	9,50%
rozpoczęcie szkolenia	779	6,40%	1163	9,70%
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy	895	7,40%	841	7,00%
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	735	6,00%	704	5,90%
inne (m.in. nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego, podjęcie nauki itp.)	737	6,10%	573	4,80%
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	---	---	279	2,30%
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	0	0,00%	0	0,00%
Ogółem	12173	100,00%	11985	100,00%
Powiat grudziądzki ziemski				
podjęcie pracy	2561	46,60%	3383	53,40%
rozpoczęcie stażu	679	12,40%	614	9,70%
niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	1139	20,70%	529	8,40%
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	363	6,60%	512	8,10%
rozpoczęcie szkolenia	233	4,20%	491	7,80%
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	--	--	261	4,10%
inne (m.in., nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego, podjęcie nauki itp.)	300	5,50%	254	4,00%
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy	148	2,70%	219	3,50%
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	71	1,30%	72	1,10%
Ogółem	5494	100,00%	6335	100,00%

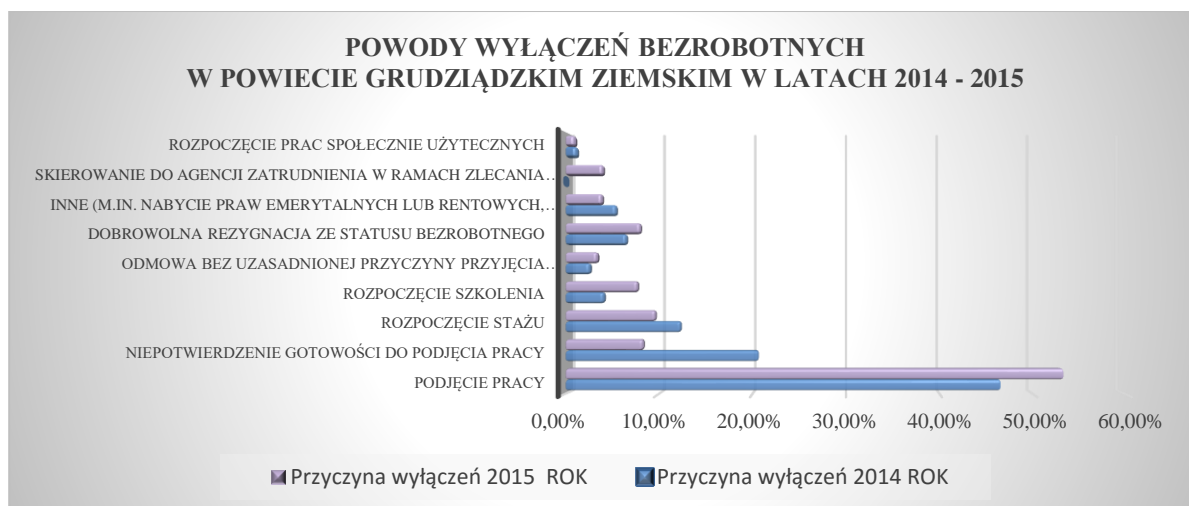
Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Wykres 2. Główne powody wyłączeń bezrobotnych w powiecie grudziądzkim grodzkim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Wykres 3. Główne powody wyłączeń bezrobotnych w powiecie ziemskim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Jak wynika z powyższych danych w powiecie grodzkim, najwięcej osób bezrobotnych zarówno w roku 2014, jak i w roku 2015 zostało wyłączonych z ewidencji bezrobotnych na skutek podjęcia pracy. Najmniejsza liczba mieszkańców wyrejestrowana została na skutek nabycia praw emerytalnych, rentowych, nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego, bądź podjęcia nauki. W roku 2014 oraz 2015 w powiecie grudziądzki grodzkim żadna z osób bezrobotnych nie uczestniczyła w pracach społecznie – użytecznych, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim w roku 2014 roku 71 osób podjęło prace społecznie – użyteczne, a w roku 2015 o jedną osobę więcej.

Nowością natomiast w roku 2015 było skierowanie 279 osób z powiatu grudziądzkiego grodzkiego, a 261 osób z powiatu grudziądzkiego ziemskiego, do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych. Działania aktywizacyjne zostały skierowane do osób długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III.

Działania aktywizacyjne to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez osobę bezrobotną odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej. Marszałek Województwa w imieniu którego działa Wojewódzki Urząd Pracy, w ramach środków Funduszu Pracy, zlecał wykonanie działań aktywizacyjnych adresowanych do długotrwale bezrobotnych realizatorowi, który zostanie wyłoniony w drodze zamówień publicznych¹¹. W roku 2015 nastąpił wzrost liczby osób, które rozpoczęły szkolenie. Ze stażu natomiast skorzystało o 161 osób więcej, niż w roku poprzednim.

Analizując powiat ziemski, aż 53,4% osób zostało wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych na podjęcie pracy. Najmniejsza liczba mieszkańców podjęła prace społecznie-użyteczne, jednak w stosunku do powiatu grodzkiego nastąpił wzrost osób podejmujących ww. formę aktywizacji, gdyż w powiecie grodzkim liczba ta wynosiła 0. W roku 2015 zmniejszyła się jednak liczba osób bezrobotnych, która skorzystała ze stażu w celu nabycia nowych kwalifikacji i umiejętności.

Tabela 8. Podjęcia pracy z uwzględnieniem podziału na formy subsydiowane i niesubsydiowane

Podjęcia pracy		Powiat grudziądzki grodzki			Powiat grudziądzki ziemski		
		2014	2015	Zmiana	2014	2015	Zmiana
Niesubsydiowanej		4 299	3 963	-336	1 957	2 359	402
Subsydiowanej		1 054	1 722	668	604	1 024	420
w tym	prace interwencyjne	40	64	24	14	30	16
	roboty publiczne	316	656	340	317	613	296
	podjęcia działalności gospodarczej	122	172	50	55	82	27
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	567	802	235	218	272	54
	inne	9	28	19	0	27	27
Ogółem		5 353	5 685	332	2 561	3 383	822

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Analizując podjęcia pracy z uwzględnieniem podziału na formy subsydiowane oraz niesubsydiowane, można stwierdzić, iż w roku 2015 w powiecie grodzkim 336 osób mniej podjęło formy niesubsydiowane, natomiast w powiecie ziemskim miała miejsce sytuacja odwrotna, gdyż 402 osoby więcej podjęły ww. formy pracy. Najwięcej osób zarówno w powiecie grodzkim, jak i ziemskim podjęło roboty publiczne, jak i podjęły pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia. Najmniejsze zainteresowanie w obu powiatach, na przełomie lat 2014 – 2015 wzbudziło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

¹¹Ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

1.5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy

Wśród cech różnicujących zbiorowość zarejestrowanych bezrobotnych należy wyróżnić wiek, wykształcenie oraz staż pracy. Czynniki te mają znaczący wpływ na szanse zatrudnienia, a tym samym na czas pozostawania bez pracy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę bezrobotnych, zamieszkujących powiat grudziądzkim grodzki stanowiły osoby w wieku 25-34 lat. Drugą grupę stanowiły osoby mieszczące się w przedziale wiekowym 35-44. Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich niemal grupach wiekowych, jedynie w najstarszej grupie (60 lat i więcej) zaobserwowano wzrost liczby bezrobotnych, co wynika z podwyższenia wieku emerytalnego. Podobnie w powiecie grudziądzkim ziemskim, osoby w wieku 25-34 lata stanowiły największy odsetek całkowitej liczby bezrobotnych. Spadek liczby bezrobotnych odnotowano u osób w wieku 18-59 lat.

Trudna sytuacja na rynku pracy osób młodych często związana bywa z brakiem doświadczenia zawodowego oraz niedopasowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Coraz większa część młodych ludzi w celu zwiększenia możliwości znalezienia odpowiedniej pracy decyduje się na podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych zdobywając wyższe wykształcenie, a w jego trakcie odbywając staże, praktyki, czy podejmując pracę. Sprzyja temu dynamiczny rozwój szkolnictwa, przede wszystkim wyższego. Obecnie w Grudziądzu pracodawcy powinni podejmować kroki, aby polepszyć warunki pracy osób starszych i zmniejszyć znaczną różnicę w poziomie zatrudnienia kobiet i mężczyzn.

Tabela 9. Struktura bezrobotnych według wieku

Wyszczególnienie	Stan w końcu grudnia		Stan w końcu grudnia		Zmiana	
	2014 roku		2015 roku		Ogółem	Kobiety
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety		
powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	710	445	530	329	-180	-116
25 - 34	1500	874	1196	794	-304	-80
35 - 44	1254	572	1055	638	-199	66
45 - 54	1283	595	1026	541	-257	-54
55 - 59	806	389	748	387	-58	-2
60 i więcej	309	30	349	53	40	23
RAZEM	5862	2905	4904	2742	-958	-163
powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	567	361	470	300	-97	-61
25 - 34	807	500	666	445	-141	-55
35 - 44	642	308	498	291	-144	-17
45 - 54	582	272	443	248	-139	-24
55 - 59	279	114	214	94	-65	-20
60 i więcej	91	6	106	13	15	7
RAZEM	2968	1561	2397	1391	-571	-170

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

W tabeli 10 i 11 natomiast przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem wieku zarejestrowanych osób w latach 2006-2015.

Tabela 10. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według wieku w latach 2006-2015

Wiek	Powiat grudziądzki grodzki										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2006
18-24	1 808	1207	1326	1588	1581	1510	1391	1115	710	530	-70,7%
25-34	2 268	1814	1802	2314	2309	2300	2324	2043	1500	1196	-47,3%
35-44	1 849	1363	1263	1502	1486	1539	1707	1516	1254	1055	-42,9%
45-54	2 681	2171	1847	1982	1928	1836	1854	1650	1283	1026	-61,7%
55-59	549	572	531	648	724	780	879	957	806	748	36,2%
Pow. 60	79	78	93	132	150	170	225	242	309	349	341,8%
Ogółem	11 670	11 050	9 234	7 205	8 178	8 135	8 380	7 523	5 862	4 904	-58,0%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

Tabela 11. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według wieku w latach 2006-2015

Wiek	Powiat grudziądzki ziemski										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2006
18-24	1 058	812	797	919	1005	1028	970	862	567	470	-55,6%
25-34	1 274	1032	961	1033	1029	1098	1106	1042	807	666	-47,7%
35-44	907	726	681	738	797	804	893	839	642	498	-45,1%
45-54	858	709	622	663	690	685	733	734	582	443	-48,4%
55-59	195	187	165	217	244	268	288	316	279	214	9,7%
Pow. 60	16	23	29	37	46	65	74	79	91	106	562,5%
Ogółem	5 103	4308	3489	3 607	3 811	3 948	4 064	3 872	2 968	2 397	-53,0%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

W stosunku do 2006 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych odnotowano spadek liczby bezrobotnych wśród osób od 18 do 54 roku życia. W efekcie na rynku pracy wzrosła liczba osób pow. 55 roku życia. Choć coraz częściej udaje im się znaleźć zatrudnienie, to jednak przybywa liczba seniorów. Przyczyną takiego stanu rzeczy bywa niedostosowanie kwalifikacji do potrzeb pracodawców oraz nienadążanie za postępem technologicznym.

Istotne znaczenie dla zjawiska bezrobocia ma wykształcenie osób bezrobotnych. Coraz bardziej pogłębiają się różnice stóp bezrobocia występujące pomiędzy poszczególnymi grupami wykształcenia. Dzięki ożywieniu gospodarczemu wzrósł popyt na pracę zawodowo wykształconą, jednak mimo wielu osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym, pracodawcy nie mogą znaleźć fachowców w danej dziedzinie. Dlaczego? Być może przyczyną jest fakt, iż osoby z pożądanymi przez pracodawców kwalifikacjami pracę posiadają, natomiast pozostali charakteryzują się umiejętnościami ogólnymi. Obecnie osoby pozostające bez pracy, to zdaniem przedsiębiorców, osoby które nie są poszukiwane na lokalnym rynku. Osłabienie wzrostu gospodarczego i wzrost cen będzie jednym z najbardziej odczuwalnych skutków braku pracowników¹². Wyniki sondażu przeprowadzonego kilkanaście lat temu przez Główny Urząd Statystyczny, dotyczącego zapotrzebowania rynku pracy

¹² M. Socha, U. Sztanderska, Strukturalne podstawy bezrobocia, Warszawa 2000, s.199

na zawody, jest adekwatny do obecnej sytuacji na rynku. Na terenie całego kraju istnieje zapotrzebowanie na fachowców/specjalistów¹³.

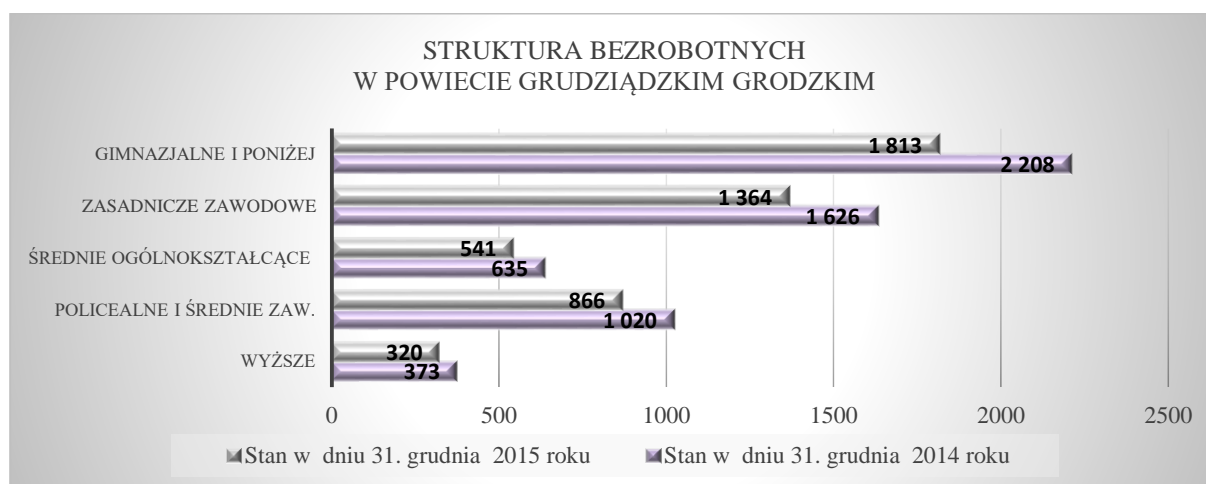
Tabela 12. Struktura bezrobotnych według wykształcenia

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31. grudnia 2014 roku		Stan w dniu 31. grudnia 2015 roku		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	373	211	320	218	-53	7
Policealne i średnie zaw.	1 020	608	866	566	-154	-42
Średnie ogólnokształcące	635	409	541	395	-94	-14
Zasadnicze zawodowe	1 626	663	1 364	653	-262	-10
Gimnazjalne i poniżej	2 208	1 014	1 813	910	-395	-104
RAZEM	5862	2905	4904	2742	-958	-163
powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	127	93	103	77	-24	-16
Policealne i średnie zaw.	438	273	341	252	-97	-21
Średnie ogólnokształcące	293	219	272	215	-21	-4
Zasadnicze zawodowe	872	400	666	355	-206	-45
Gimnazjalne i poniżej	1 238	576	1 015	492	-223	-84
RAZEM	2968	1561	2397	1391	-571	-170

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Największą grupę wśród bezrobotnych zarówno w powiecie grodzkim, jak i ziemskim stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2014 roku w obu powiatach spadek liczby bezrobotnych nastąpił we wszystkich grupach. Strukturę bezrobotnych ze względu na wykształcenie zobrazowano na wykresach 4 i 5.

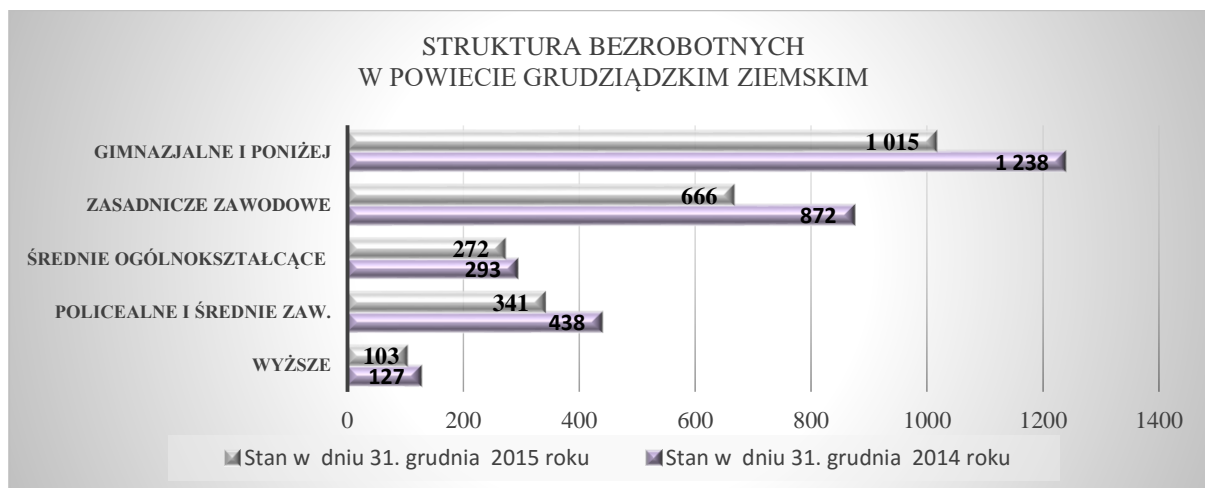
Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2015 roku - powiat grudziądzki grodzki

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 za grudzień 2015 roku

¹³ D. Możdżeńska-Mrozek, Przygotowanie zawodowe bezrobotnych w aspekcie zapotrzebowania na polskim rynku pracy (w: Z. Wiśniewski (red.) Kwalifikacje a rynek pracy w procesie transformacji gospodarczej, Toruń 1995, s.23

Wykres 5. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2015 roku - powiat grudziądzki ziemski

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 za grudzień 2015 roku

Dla porównania w kolejnych tabelach przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego oraz ziemskiego z uwzględnieniem wykształcenia w latach 2006-2015.

Tabela 13. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim grodzkim według wykształcenia w latach 2006-2015

Wykształcenie	POWIAT GRUDZIĄDZKI GRODZKI										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana
wyższe	319	271	311	389	462	541	529	479	373	320	0,30%
policealne i średnie zawodowe	1651	1278	1202	1373	1388	1476	1437	1289	1020	866	-47,50%
średnie ogólnokształcące	922	798	857	919	947	972	951	848	635	541	-41,30%
zasadnicze zawodowe	2791	2014	1912	2396	2326	2209	2373	2115	1626	1364	-51,10%
gimnazjalne i poniżej	3551	2844	2580	3089	3055	2937	3090	2792	2208	1813	-48,90%
Ogółem	9234	7205	6862	8166	8178	8135	8380	7523	5862	4 904	-46,90%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

Tabela 14. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim ziemskim według wykształcenia w latach 2006-2015

Wykształcenie	POWIAT GRUDZIĄDZKI ZIEMSKI										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana
wyższe	62	52	80	97	104	149	144	152	127	103	66,10%
policealne i średnie zawodowe	536	473	461	486	549	611	607	595	438	341	-36,40%
średnie ogólnokształcące	302	275	302	317	368	411	392	392	293	272	-9,90%
zasadnicze zawodowe	1391	1138	1014	1153	1169	1140	1261	1139	872	666	-52,10%
gimnazjalne i poniżej	2017	1551	1398	1554	1621	1637	1660	1594	1238	1015	-49,70%
Ogółem	4308	3489	3255	3607	3811	3948	4064	3872	2968	2397	-44,40%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

W powiecie grudziądzkim grodzkim w stosunku do 2006 r. spadek odnotowano we wszystkich grupach bezrobotnych oprócz osób z wykształceniem wyższym, których liczebność nieznacznie wzrosła.

Ta sytuacja może mieć zarówno pozytywne, jak i negatywne konsekwencje dla rynku pracy. Upowszechnienie edukacji wyższej prowadzi do rozwoju szkół wyższych, dzięki czemu zwiększa się

poziom wykształcenia ludności. Co więcej, dyplom wyższej uczelni otwiera również przed absolwentami szersze możliwości znalezienia pracy w porównaniu z osobami kończącymi swoją edukację na niższym poziomie. Z drugiej strony nadprodukcja osób z wyższym wykształceniem zmusza wielu pracowników do podejmowania zatrudnienia poniżej swoich kwalifikacji. W rezultacie prowadzi to do zajmowania przez osoby lepiej wykształcone takich miejsc pracy, na których mogłyby być zatrudniane osoby o niższych, bardziej odpowiednich dla danych stanowisk kompetencjach. Kolejnym problemem jest spadek jakości kształcenia. Poziom kształcenia na wyższych uczelniach pogarsza się, przez co absolwenci są gorzej przygotowani do podjęcia pracy. Co więcej, umiejętności zdobywane podczas studiów często są niedostosowane do oczekiwań pracodawców.

Jedyny sposób na trwały spadek bezrobocia wśród absolwentów wyższych uczelni to wyższa stopa inwestycji sektora prywatnego, w tym zwłaszcza inwestycji w zaawansowane technologicznie sektory gospodarki. Niemożność znalezienia zatrudnienia jest problemem, z którym boryka się obecnie wielu ludzi posiadających dyplom ukończenia uczelni wyższej. Przyczyn trudnej sytuacji absolwentów wkraczających na rynek pracy upatruje się w wielu czynnikach, takich jak m.in. niedopasowanie zdobytego wykształcenia do potrzeb rynku pracy w regionie, czy też brak wymaganych przez pracodawców kompetencji.

Osoby nie są zorientowane co do swojej ścieżki edukacyjnej oraz zawodowej ze względu na niski poziom wiedzy dotyczącej rynku pracy, ale także na brak możliwości korzystania z porad doradcy zawodowego. Problem dostępu młodzieży do usług doradców zawodowych, czy też innych specjalistów, którzy wsparliby proces świadomego wyboru dalszej ścieżki wynika z małego zainteresowania samych szkół, organizacją zajęć tzw. dodatkowych, a jeśli się one odbywają to wyłącznie w ostatnich klasach maturalnych i wyłącznie przez 1 godzinę lekcyjną. Przez tak krótki czas nie jest możliwe, by przygotować człowieka do podjęcia życiowej decyzji. Największą dynamikę spadku odnotowano wśród osób, które posiadają świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej zawodowej tj. spadek o 52,10 %.

W powiecie grudziądzkim ziemskim spadek liczby bezrobotnych odnotowano także we wszystkich grupach bezrobotnych oprócz osób z wykształceniem wyższym. Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. o 52,1% oraz w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej o 49,7%.

Tabela 15. Struktura bezrobotnych według stażu pracy

Wyszczególnienie	Stan w końcu grudnia 2014 roku		Stan w końcu grudnia 2015 roku		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
do 1 roku	885	562	794	527	-91	-35
1 - 5 lat	1367	742	1139	694	-228	-48
5 – 10 lat	911	407	754	410	-157	3
10 – 20 lat	1104	494	910	472	-194	-22
20 – 30 lat	748	255	653	272	-95	17
30 i więcej lat	276	62	251	70	-25	8
bez stażu	571	383	403	297	-168	-86
powiat grudziądzki ziemski						
do 1 roku	481	340	470	342	-11	2
1 - 5 lat	858	506	721	459	-137	-47
5 – 10 lat	437	191	352	184	-85	-7
10 – 20 lat	463	165	347	152	-116	-13
20 – 30 lat	235	44	170	42	-65	-2
30 i więcej lat	62	5	46	8	-16	3
bez stażu	432	310	291	204	-141	-106

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Biorąc pod uwagę staż pracy bezrobotnych, w okresie 2014 – 2015 utrzymywała się w zasadzie podobna struktura w obu powiatach. Najwięcej osób legitymowało się stażem w przedziale 1-5 lat bądź nie posiadało stażu pracy, choć udział procentowy tych ostatnich zmniejszył się w powiecie grudziądzkim grodzkim (z 885 osób w końcu 2014 r. do 794 w końcu grudnia 2015 r. Niezmiennie najmniejszy udział procentowy dotyczy osób legitymujących się stażem 30 lat i więcej

W tabeli 16 i 17 przedstawiono strukturę bezrobotnych powiatu grudziądzkiego grodzkiego i ziemskiego z uwzględnieniem stażu pracy w latach 2006-2015.

Tabela 16. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim grodzkim według stażu pracy w latach 2006-2015

Staż pracy	Powiat grudziądzki grodzki										Zmiana 2015/2006
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
do 1 roku	1132	977	972	1135	1182	1121	1187	1108	885	794	-29,9%
1-5 lat	2090	1679	1669	2078	2036	2043	2122	1823	1367	1139	-45,5%
5-10 lat	1417	1080	962	1187	1202	1228	1275	1176	911	754	-46,8%
10-20 lat	1852	1423	1269	1470	1405	1439	1489	1374	1104	910	-50,9%
20-30 lat	1300	970	903	1004	1010	973	1021	953	748	653	-49,8%
ponad 30 lat	190	173	162	259	268	290	343	333	276	251	32,1%
bez stażu	1253	903	925	1033	1075	1041	943	756	571	403	-67,8%
Ogółem	9234	7205	6862	8166	8178	8135	8380	7523	5862	4904	-46,9%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

Tabela 17. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim ziemskim według stażu pracy w latach 2006-2015

Staż pracy	Powiat grudziądzki ziemski										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2015/2006
do 1 roku	577	519	476	511	576	628	621	630	481	470	-18,5%
1-5 lat	1178	927	909	1057	1112	1150	1188	1132	858	721	-38,8%
5-10 lat	622	498	417	507	526	559	606	535	437	352	-43,4%
10-20 lat	631	531	480	508	548	559	595	604	463	347	-45,0%
20-30 lat	333	249	233	290	278	271	282	281	235	170	-48,9%
ponad 30 lat	50	45	45	51	59	55	80	75	62	46	-8,0%
bez stażu	917	720	695	683	712	726	692	615	432	291	-68,3%
Ogółem	4308	3489	3255	3607	3811	3948	4064	3872	2968	2397	-44,4%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2006-2015

W stosunku do 2006 r. odnotowano spadek we wszystkich grupach bezrobotnych w oparciu o staż pracy, z wyjątkiem osób ze stażem pracy powyżej 30 lat w Grudziądzu, gdzie liczba bezrobotnych wzrosła o 32,1 %. W obu powiatach największe spadki zaobserwowano wśród bezrobotnych bez stażu pracy, spadek o 67,8 % w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz 68,3 % w powiecie grudziądzkim ziemskim.

1.6. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu wyróżnić możemy osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a tym samym, do których skierowane powinny być różnego rodzaju działania mające na celu ich aktywizację.

W związku z wejściem w życie w dniu 27.05.2014 r. nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nastąpiła zmiana art. 49, który mówi, że do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy:

- 1) bezrobotnych do 30 roku życia,
- 2) bezrobotnych długotrwale,
- 3) bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- 5) bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotnych niepełnosprawnych.

Tabela 18. Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji w całkowitej liczbie bezrobotnych

Bezrobotni:	Powiat grudziądzki grodzki		Powiat grudziądzki ziemski	
	grudzień 2014	grudzień 2015	grudzień 2014	grudzień 2015
do 30. roku życia	24,72%	22,49%	34,03%	34,67%
długotrwale	60,53%	56,04%	63,68%	57,15%
powyżej 50. roku życia	31,24%	34,69%	22,71%	22,70%
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	22,52%	21,13%	24,26%	23,90%
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia	0,12%	0,14%	0,00%	0,04%
niepełnosprawni	4,08%	4,71%	2,43%	2,17%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Jak wynika z powyższych danych zawartych w tabeli, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i ziemskim, mają osoby bezrobotne długotrwale. Najmniejszą, natomiast grupę stanowią osoby posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia.

Nowa ustawa, oprócz reorganizacji sposobu pracy z klientem, wprowadziła również nowe usługi, instrumenty i narzędzia do pracy z osobami bezrobotnymi. Od chwili zmiany przepisów prawnych, każda osoba bezrobotna została przypisana do odpowiedniego Doradcy Klienta. Do zadań Doradcy Klienta należy stała opieka nad daną osobą bezrobotną, a w szczególności ustalanie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania i świadczenie podstawowych usług rynku pracy.

Ustalenie profilu dla osoby bezrobotnej oznacza poznanie potrzeb klienta i ustalenie właściwego zakresu form pomocy (katalogu usług, z którego dana osoba bezrobotna będzie mogła korzystać

w ramach działalności urzędu pracy, w którym jest zarejestrowana). Tym samym możliwość korzystania z usług przeznaczonych dla danej grupy osób obwarowana została już nie tylko koniecznością posiadania cech danej grupy (przykładowo odpowiedniego wieku, niepełnosprawności itp.), ale również koniecznością uzyskania odpowiedniego profilu pomocy.

Każda osoba bezrobotna do 60 dni od daty ustalenia profilu pomocy musi zostać objęta Indywidualnym Planem Działania (IPD). Doradca Klienta ustala wówczas z osobą bezrobotną warunki i zasady współpracy oraz planuje zastosowanie takich form pomocy ze strony urzędu, których celem będzie doprowadzenie osoby bezrobotnej do zatrudnienia.

Z uwagi na fakt, iż druki sprawozdań MPiPS-01 sporządzane od stycznia do grudnia 2015 roku nie zostały dostosowane do zmian definicji osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dane dot. grup osób nieuwzględnionych w statystykach rynku pracy za 2015 rok pochodzą z własnych wyliczeń powiatowego urzędu pracy.

Tabela 19. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg sprawozdań MPiPS-01 oraz wyliczeń własnych

Bezrobotni	Powiat grudziądzki grodzki			Powiat grudziądzki ziemski		
	grudzień 2014	grudzień 2015	zmiana	grudzień 2014	grudzień 2015	zmiana
do 30. roku życia	1449	1103	-346	1010	831	-179
długotrwale	3548	2748	-800	1890	1370	-520
powyżej 50. roku życia	1831	1701	-130	674	544	-130
posiadające do najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	1320	1036	-284	720	573	-147
posiadające do najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	7	7	0	0	1	1
niepełnosprawni	239	231	-8	72	52	-20
Razem	8394	6826	-1568	4366	3371	-995

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015 oraz wyliczeń własnych

Analizując powiat grudziądzki grodzki, największą grupę w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby bezrobotne długotrwale, czyli osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. W grupie tej na koniec roku 2015 odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu do roku poprzedniego o 800 osób. Najmniejsza różnica w strukturze bezrobotnych w latach 2014 – 2015 nastąpiła wśród osób niepełnosprawnych (spadek zaledwie o 8 osób). Niestety niekorzystna sytuacja utrzymywała się w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, ponieważ tutaj na przełomie 2 lat sytuacja nie uległa zmianie.

Podsumowując bezrobocie wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wraz z upływem lat maleje. W roku 2015 odnotowano spadek bezrobocia w powiecie grudziądzkim grodzkim w tej grupie łącznie o 1568 osób w porównaniu do roku poprzedniego.

W powiecie grudziądzkim ziemskim sytuacja jest analogiczna. Największe bezrobocie występowało wśród osób bezrobotnych długotrwale, jednakże w tej grupie również odnotowano

największy spadek liczby bezrobotnych, bo aż o 520 osób mniej w roku 2015 w porównaniu do roku 2014. Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby niepełnosprawne i też w tej grupie nastąpił najniższy spadek bezrobocia.

Reasumując w roku 2015 liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmalała o 995 osób w porównaniu do roku poprzedniego. Poniżej pokazano liczbę bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w podziale na wybrane kategorie.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2014 roku i 2015 roku – powiat grudziądzki grodzki

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Wykres 7. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2014 roku i 2015 roku – powiat grudziądzki ziemski

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

1.6.1. Bezrobotni do 30. roku życia

Osoby bezrobotne do 30. roku życia w roku 2015 stanowiły 22,49 % wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, zamieszkałych powiat grudziądzki grodzki, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim, osoby te stanowiły 34,67 % ogółu bezrobotnych. Zatem osoby do 30. roku życia bez względu na obszar zamieszkania, stanowią 26,5% ogółu liczby osób bezrobotnych. W tabeli zaprezentowano strukturę bezrobotnych do 30. roku życia według wykształcenia.

Tabela 20. Struktura bezrobotnych do 30. roku życia według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
OGÓLEM	5862	3201	4904	2742	-958	-459
Wyższe	153	112	112	80	-41	-32
Policealne i średnie	266	189	191	133	-75	-56
Średnie ogólnokształcące	260	183	227	159	-33	-24
Zasadnicze zawodowe	219	127	153	105	-66	-22
Gimnazjalne i poniżej	551	307	420	240	-131	-67
Razem	1 449	918	1 103	717	-346	-201
powiat grudziądzki ziemski						
OGÓLEM	2968	1679	2397	1391	-571	-288
Wyższe	78	64	57	44	-21	-20
Policealne i średnie	212	142	169	121	-43	-21
Średnie ogólnokształcące	186	150	174	134	-12	-16
Zasadnicze zawodowe	226	133	197	120	-29	-13
Gimnazjalne i poniżej	308	166	234	121	-74	-45
Razem	1010	655	831	540	-179	-115

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Analizując strukturę bezrobotnych do 30. roku życia według wykształcenia, należy stwierdzić iż największą grupę bezrobotnych stanowią osoby, posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe. Lepiej wygląda sytuacja u osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące. Najmniejszą liczbę stanowią osoby posiadające tytuł wyższych uczelni. Porównując rok 2015 z rokiem 2014, można zauważyć iż nastąpił spadek bezrobocia u wszystkich osób bezrobotnych do 30. roku życia. Łącznie w grupie osób do 30. roku życia bezrobocie spadło na dzień 31.12.2015 r. o 346 osób w stosunku do roku poprzedniego.

1.6.2 Bezrobotni powyżej 50. roku życia

Bezrobotni powyżej 50. roku życia to osoby pozostające bez pracy, które w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia¹⁴.

Na koniec 2015 roku, osoby powyżej 50. roku życia stanowiły prawie 30,7% wszystkich osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu, wśród nich znalazło się 989 kobiet (24% ogółu tej grupy).

W końcu grudnia 2015 roku w powiecie grudziądzkim grodzkim liczba zarejestrowanych osób powyżej 50. roku życia wyniosła 1701 osób bezrobotnych, czyli o 130 osób mniej w porównaniu do roku poprzedniego, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim liczba osób powyżej 50. roku życia wynosiła 544 i również o 130 osób mniej w porównaniu do roku 2014.

Tabela 21. Struktura bezrobotnych powyżej 50. roku życia według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
OGÓLEM	5862	3201	4904	2742	-958	-459
Wyższe	50	15	48	21	-2	6
Policealne i średnie zaw.	315	174	299	152	-16	-22
Średnie ogólnokształcące	95	75	91	72	-4	-3
Zasadnicze zawodowe	643	227	592	227	-51	0
Gimnazjalne i poniżej	728	303	671	293	-57	-10
Razem	1 831	794	1 701	765	-130	-29
powiat grudziądzki ziemski						
OGÓLEM	2968	1679	2397	1391	-571	-288
Wyższe	8	3	8	4	0	1
Policealne i średnie zaw.	55	31	49	31	-6	0
Średnie ogólnokształcące	16	14	13	10	-3	-4
Zasadnicze zawodowe	219	71	159	54	-60	-17
Gimnazjalne i poniżej	376	146	315	125	-61	-21
Razem	674	265	544	224	-130	-41

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Największą liczbę bezrobotnych powyżej 50. roku życia zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i ziemskim stanowią osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej. Najmniej natomiast zarejestrowanych w tej grupie było osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

Obecnie barierami utrudniającymi podjęcie pracy przez osoby 50 plus są przede wszystkim kwestie dotyczące kwalifikacji i kompetencji (poziom edukacji, ale i gotowość zmiany umiejętności przy podkreśleniu, iż pracodawcom brakuje środków finansowych na takie inwestycje w „starszy kapitał ludzki”).

¹⁴ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), art. 2 ust. 1 pkt 6

1.6.3. Bezrobotni długotrwale

Bezrobotny długotrwale oznacza bezrobotnego zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania przygotowania zawodowego, bądź stażu¹⁵.

Na koniec 2015 roku w ewidencji PUP w Grudziądzu pozostawało 2748 osób długotrwale bezrobotnych. Jest to grupa osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, a zarazem najbardziej liczna. Struktura osób długotrwale bezrobotnych pokazuje, że najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (w powiecie grudziądzkim grodzkim liczba ta wynosiła 1151 osób, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim wyniosła 646 osób bezrobotnych). W dalszej kolejności znajdowały się osoby z wykształceniem zawodowym. Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni posiadający wykształcenie wyższe, gdyż w powiecie grudziądzkim grodzkim grupa ta liczyła 114 osób, a w powiecie grudziądzkim ziemskim wyniosła zaledwie 37 osób. Jak wynika z poniższych danych, w obu powiatach w każdej grupie osób powyżej 50. roku życia nastąpił spadek liczby bezrobotnych. Największy został odnotowany u osób posiadających wykształcenie gimnazjalne i niższe (w powiecie grudziądzkim grodzkim liczb bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 342 osoby, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim o 209 osób), co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 22. Struktura bezrobotnych długotrwale według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	147	100	114	78	-33	-22
Policealne i średnie zaw.	567	408	444	323	-123	-85
Średnie ogólnokształcące	356	279	268	222	-88	-57
Zasadnicze zawodowe	985	513	771	408	-214	-105
Gimnazjalne i poniżej	1 493	827	1 151	673	-342	-154
Razem	3 548	2 127	2 748	1 704	-800	-423
powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	55	41	37	30	-18	-11
Policealne i średnie zaw.	243	179	172	134	-71	-45
Średnie ogólnokształcące	165	148	125	112	-40	-36
Zasadnicze zawodowe	572	329	390	238	-182	-91
Gimnazjalne i poniżej	855	487	646	362	-209	-125
Razem	1 890	1 184	1 370	876	-520	-308

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Kolejna struktura dotyczy podziału osób długotrwale bezrobotnych według wieku. Analizując osoby bezrobotne długotrwale według wieku, można stwierdzić, iż największą grupę stanowią osoby w wieku 45 – 54 lata w powiecie grudziądzkim grodzkim, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim była to grupa w wieku 25 – 34 lata.

¹⁵ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), art. 2 ust 1, pkt. 5

Największy spadek bezrobocia na koniec roku 2015 w powiecie grudziądzkim grodzkim nastąpił w grupie wiekowej 45 – 54 lata, natomiast najmniejszy spadek bezrobocia nastąpił w grupie mającej powyżej 60 lat. Powiat grudziądzki ziemski charakteryzował się podobnym spadkiem bezrobocia, otóż największy można było odnotować w grupie wiekowej 35 – 44 lata, a najmniejszy spadek bezrobocia nastąpił wśród osób posiadających 60 lat i więcej. Podział bezrobotnych długotrwale ze względu na wiek przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23. Struktura bezrobotnych długotrwale według wieku

wiek	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	279	224	151	130	-128	-94
25 - 34	811	609	612	486	-199	-123
35 - 44	765	493	570	401	-195	-92
45 - 54	869	483	644	360	-225	-123
55 - 59	595	290	524	281	-71	-9
60 i więcej	229	28	247	46	18	18
Razem	3 548	2 127	2 748	1 704	-800	-423
powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	253	189	174	144	-79	-45
25 - 34	508	379	380	293	-128	-86
35 - 44	446	286	314	203	-132	-83
45 - 54	414	242	285	167	-129	-75
55 - 59	202	85	138	60	-64	-25
60 i więcej	67	3	79	9	12	6
Razem	1890	1184	1370	876	-520	-308

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

1.6.4 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i ziemskim była niższa, niż w roku poprzednim (o 431 osób), przy czym liczba osób powyżej 55. roku życia w powiecie grudziądzkim grodzkim wzrosła o 3 osoby, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim ukształtowała się na tym samym poziomie tj. wyniosła 0 osób bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia największą grupę stanowiły osoby znajdujące się w grupie wiekowej 25 – 34 lata.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 zarejestrowanych było w powiecie grodzkim 1036 osób, a w powiecie ziemskim 573 osoby.

Tabela 24. Struktura bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia według wieku

Wiek	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	255	236	173	160	-82	-76
25 - 34	730	572	591	489	-139	-83
35 - 44	307	219	246	183	-61	-36
45 - 54	27	9	22	10	-5	1
55 - 59	0	0	3	0	3	0
60 i więcej	1	0	1	0	0	1
Razem	1 320	1 036	1 036	842	-284	-193
powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	161	148	121	111	-40	-37
25 - 34	406	319	333	277	-73	-42
35 - 44	142	101	110	73	-32	-28
45 - 54	11	5	9	3	-2	-2
55 - 59	0	0	0	0	0	0
60 i więcej	0	0	0	0	0	0
Razem	720	573	573	464	-147	-109
<i>ŁĄCZNA LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH BEZ PODZIAŁU NA POWIAT</i>	<i>2040</i>	<i>1609</i>	<i>1609</i>	<i>1306</i>	<i>-431</i>	<i>-302</i>

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Wśród osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia zdecydowanie przeważają osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. We wszystkich kategoriach w powiecie grudziądzkim grodzkim i ziemskim nastąpił spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia, przy czym największy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 129 osób w powiecie grodzkim i o 51 osób w powiecie ziemskim).

Tabela 25. Struktura bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	113	103	93	83	-20	-20
Policealne i średnie zaw.	255	221	199	173	-56	-48
Średnie ogólnokształcące	177	154	145	122	-32	-32
Zasadnicze zawodowe	269	189	222	168	-47	-21
Gimnazjalne i poniżej	506	369	377	296	-129	-73
Razem	1 320	1 036	1 036	842	-284	-194
powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	45	41	44	41	-1	0
Policealne i średnie zaw.	126	114	93	88	-33	-26
Średnie ogólnokształcące	110	99	96	87	-14	-12
Zasadnicze zawodowe	181	132	133	104	-48	-28
Gimnazjalne i poniżej	258	187	207	144	-51	-43
Razem	720	573	573	464	-147	-109

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

1.6.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia

Według stanu w końcu grudnia 2015 roku zarejestrowanych było 7 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia w powiecie grodzkim i 1 osoba w powiecie ziemskim. W relacji do stanu z grudnia 2014 roku w powiecie grodzkim ilość takich osób nie uległa zmianie, w powiecie ziemskim wzrosła o 1 osobę.

Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia najliczniejszą grupę stanowią w powiecie grodzkim osoby w wieku 25-34 lata (5 osób). W powiecie ziemskim figuruje tylko 1 osoba posiadająca co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia w wieku 45-54 lata.

Tabela 26. Struktura bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia według wieku

Wiek	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	0	0	0	0	0	0
25 - 34	3	3	5	5	2	2
35 - 44	1	1	1	1	0	0
45 - 54	3	3	1	1	-2	-2
55 - 59	0	0	0	0	0	0
60 i więcej	0	0	0	0	0	0
Razem	7	7	7	7	0	0
powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	0	0	0	0	0	0
25 - 34	0	0	0	0	0	0
35 - 44	0	0	0	0	0	0
45 - 54	0	0	1	1	1	1
55 - 59	0	0	0	0	0	0
60 i więcej	0	0	0	0	0	0
Razem	0	0	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Wśród osób, które posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym w obu powiatach. Wzrost odnotowano jedynie w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym w obu powiatach. Spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym w powiecie grodzkim – o 1 osobę.

Tabela 27. Struktura bezrobotnych posiadających do najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	0	0	0	0	0	0
Policealne i średnie zawodowe	3	3	2	2	-1	-1
Średnie ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0
Zasadnicze zawodowe	3	3	4	4	1	1
Gimnazjalne i poniżej	1	1	1	1	0	0
Razem	7	7	7	7	0	0
powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	0	0	0	0	0	0
Policealne i średnie zawodowe	0	0	0	0	0	0
Średnie ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0
Zasadnicze zawodowe	0	0	1	1	1	1
Gimnazjalne i poniżej	0	0	0	0	0	0
Razem	0	0	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

1.6.6. Bezrobotni niepełnosprawni

Grupę bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią osoby niepełnosprawne. Według stanu na koniec 2015 roku w powiecie grudziądzkim grodzkim zarejestrowanych było 231 osób ze stopniem niepełnosprawności oraz 52 osoby z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. Liczba bezrobotnych w stosunku do roku ubiegłego w powiecie grodzkim spadła o 8 osób, natomiast w powiecie ziemskim spadła o 20 osób, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku

Wiek	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
18 - 24	10	6	15	10	5	4
25 - 34	25	12	21	11	-4	-1
35 - 44	43	25	49	27	6	2
45 - 54	82	46	70	36	-12	-10
55 - 59	63	30	56	29	-7	-1
60 i więcej	16	2	20	5	4	3
Razem	239	121	231	118	-8	-3
powiat grudziądzki ziemski						
18 - 24	6	3	5	2	-1	-1
25 - 34	11	5	4	1	-7	-4
35 - 44	11	5	5	3	-6	-2
45 - 54	22	10	20	14	-2	4
55 - 59	18	11	14	8	-4	-3
60 i więcej	4	0	4	1	0	1
Razem	72	34	52	29	-20	-5

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych dominują osoby w wieku 45 – 54 lata, zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i powiecie grudziądzkim ziemskim. Najmniej liczną grupę w powiecie grudziądzkim grodzkim stanowią osoby do 24 roku życia (15osób), a w powiecie grudziądzkim ziemskim osoby w wieku 25-34 lata (4 osoby) i powyżej 60 lat (4 osoby). W tabeli 29 przedstawiono strukturę bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia.

Tabela 29. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia

Wykształcenie	grudzień 2014		grudzień 2015		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
powiat grudziądzki grodzki						
Wyższe	6	4	5	3	-1	-1
Policealne i średnie zawodowe	31	23	25	21	-6	-2
Średnie ogólnokształcące	22	17	18	13	-4	-4
Zasadnicze zawodowe	82	37	88	40	6	3
Gimnazjalne i poniżej	98	40	95	41	-3	1
Razem	239	121	231	118	-8	-3
powiat grudziądzki ziemski						
Wyższe	2	2	0	0	-2	-2
Policealne i średnie zawodowe	7	3	10	7	3	4
Średnie ogólnokształcące	3	2	4	4	1	2
Zasadnicze zawodowe	24	11	11	6	-13	-5
Gimnazjalne i poniżej	36	16	27	12	-9	-4
Razem	72	34	52	29	-20	-5

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Z danych z tabeli wynika, że większość osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe (w powiecie grudziądzkim grodzkim 95 osób, w powiecie grudziądzkim ziemskim 27 osób). Na koniec roku 2015 w powiecie grudziądzkim grodzkim największy spadek bezrobocia odnotowano u osób z wykształceniem policealnym oraz średnim zawodowym (o 6 osób), natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim nastąpił on u osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 13 osób).

W związku z barierami w dostępie do edukacji, niepełnosprawni zatrudniani są wyłącznie w zawodach, które nie wymagają podnoszenia kwalifikacji. Jednak w konsekwencji prowadzi to do tego, iż osoby te otrzymują najniższe wynagrodzenie, a także powoduje dwukrotnie wyższy od średnich krajowych poziom bezrobocia. Aby zapobiec takiej sytuacji należy zmotywować osoby niepełnosprawne do: udziału w szkoleniach podwyższających kwalifikacje, zajęć w zakresie umiejętności poszukiwania pracy, zajęć aktywizujących¹⁶.

¹⁶ J. Miller, Zatrudnianie i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych. Rola i zadania Systemu Urzędów Pracy, Warszawa 1998, s.15

1.7. Profilowanie osób bezrobotnych

Publiczne Służby Zatrudnienia w Polsce cały czas stają przed nowymi wyzwaniami związanymi ze zmieniającą się sytuacją na rynku pracy. Mając do dyspozycji ograniczone środki finansowe, nie zawsze wystarczające zasoby kadrowe, zadaniem urzędu jest planowanie pomocy dla osoby bezrobotnej w taki sposób, aby optymalnie wykorzystywać i właściwie adresować dostępne formy pomocy. Pomoc ta, powinna być zindywidualizowana. Jednym ze sposobów, które ułatwiły dobieranie form pomocy dla bezrobotnego było określanie jego potencjału zatrudnieniowego, czyli dobór takich form aktywizacji, które z największym prawdopodobieństwem przyczyniały się do wejścia lub powrotu bezrobotnego na rynek pracy. Takie podejście leżało właśnie u podstaw koncepcji profilowania pomocy wprowadzonej do praktyki urzędów pracy na podstawie zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadzonych, ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw przyjętych przez Sejm RP.

Ustawa wprowadza trzy profile:

- a) profil pomocy I - pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub formy pomocy, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3a, art. 45, art. 46 ust. 1 pkt 2, art. 60b, art. 61e pkt 2 oraz art. 66k-66n;
- b) profil pomocy II - usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a;
- c) profil pomocy III - Program Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe ¹⁷.

Ustalenie właściwego profilu pomocy dla bezrobotnego jest ważnym elementem pozwalającym na adekwatne adresowanie wsparcia obejmującego różne usługi i instrumenty rynku pracy. Z perspektywy realizowanych przez urząd pracy procesów aktywizacyjnych, starannie i wnikliwie przeprowadzone profilowanie pomocy miało kluczowe znaczenie. Pytania zadane w trakcie wywiadu, jednakowe dla wszystkich osób bezrobotnych, pozwoliły na ustalenie sytuacji każdego bezrobotnego na rynku pracy i jego szans na wejście lub powrót na rynek pracy oraz zaplanowanie odpowiednich działań aktywizacyjnych.

Ważną rolę w procesie profilowania pomocy odgrywała rzetelność i kompletność danych zgromadzonych w karcie rejestracyjnej bezrobotnego, prawdziwość informacji przekazywanych przez bezrobotnego. Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisami wykonawczymi do ustawy (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego) formy pomocy przewidziane w ramach

¹⁷ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), art. 33

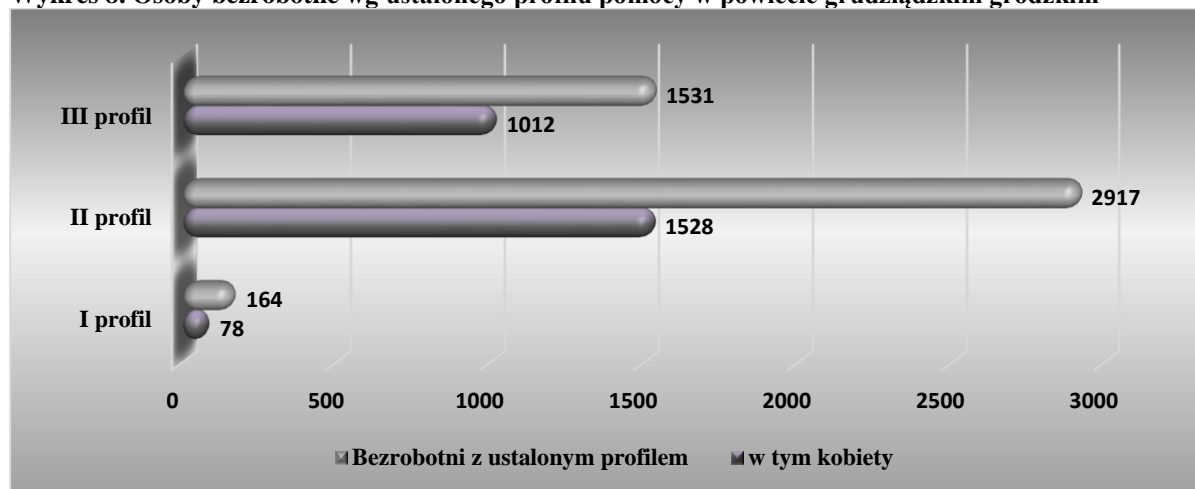
poszczególnych profili pomocy są różne i czas realizacji Indywidualnego Planu Działania (IPD) w ramach poszczególnych profili pomocy jest także różny.

Na dzień 31.12.2015 roku, z terenu powiatu grudziądzkiego grodzkiego profilem osoby bezrobotnej zostało objętych 4 612 osób, co stanowi ponad 94% ogółu osób znajdujących się w bazie Powiatowego Urzędu Pracy, zamieszkujących teren miasta Grudziądza. Wśród nich znajduje się 2 618 kobiet, co stanowi 95,5% ogółu kobiet zarejestrowanych w PUP Grudziądz, zamieszkujących miasto Grudziądz.

Dane dotyczące powiatu grudziądzkiego ziemskiego prezentują się następująco: na dzień 31.12.2015 roku profilowaniem zostało objętych 2 301 osób, co stanowi 96% ogółu osób znajdujących się w bazie Powiatowego Urzędu Pracy, zamieszkujących teren powiatu grudziądzkiego ziemskiego. Wśród nich znajduje się 1 345 kobiet, co stanowi 96,7% kobiet zarejestrowanych w PUP Grudziądz, zamieszkujących powiat grudziądzki ziemski.

Brak możliwości objęcia profilem 100% zarejestrowanych osób bezrobotnych spowodowany jest m.in. faktem, iż profilowanie odbywa się w terminie 7 dni od daty dokonania rejestracji w urzędzie pracy oraz brakiem możliwości objęcia profilem osób, które przebywają na okresach odpowiadających okresom urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego.

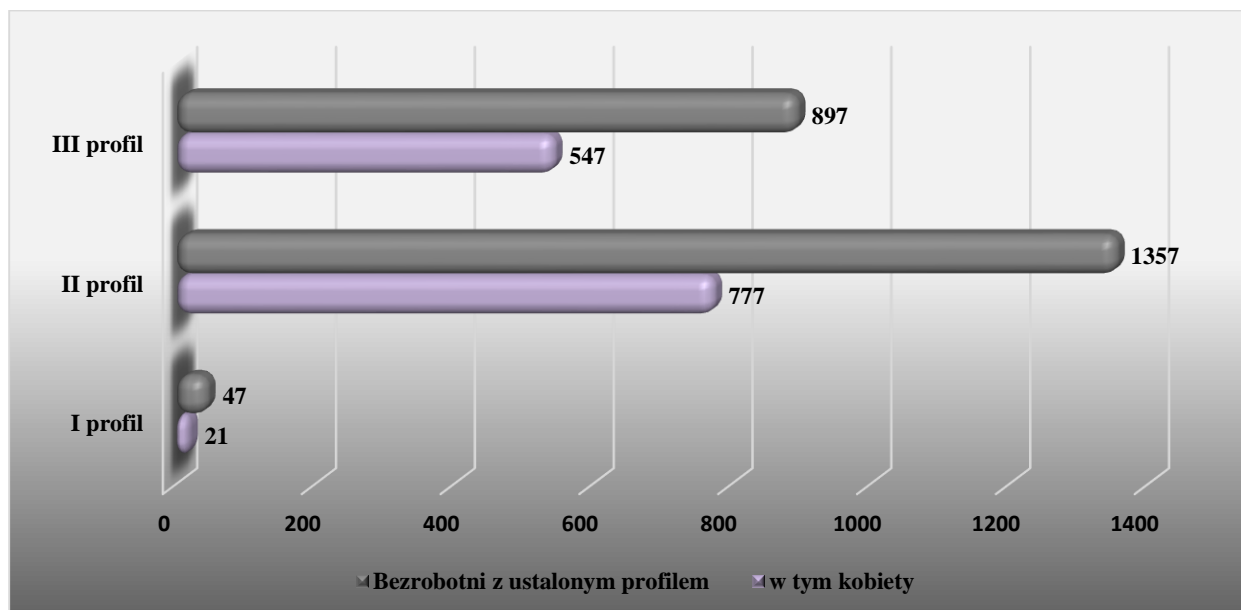
Wykres 8. Osoby bezrobotne wg ustalonego profilu pomocy w powiecie grudziądzkim grodzkim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01 na dzień 31.12.2015r.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku najwięcej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu z terenu powiatu grudziądzkiego grodzkiego otrzymało II profil pomocy, (63,2%) uprawniający do skorzystania z pełnego katalogu usług i instrumentów rynku pracy oferowanych przez urzędy pracy w Polsce. Osoby bezrobotne z III profilem pomocy stanowiły 33,2% ogółu osób objętych profilowaniem, natomiast najmniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne z określonym I profilem pomocy, tj. 3,6%.

Wykres 9. Osoby bezrobotne wg ustalonego profilu pomocy w powiecie grudziądzkim ziemskim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01 na dzień 31.12.2015r

Wśród osób zarejestrowanych z terenu powiatu grudziądzkiego ziemskiego, na dzień 31.12.2015 roku najwięcej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu otrzymało II profil pomocy, (ponad 59,0%). Osoby bezrobotne z III profilem pomocy stanowiły 39,0% ogółu osób objętych profilowaniem, natomiast najmniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne z określonym I profilem pomocy, tj. 2,0%.

ROZDZIAŁ II. REALIZACJA ZADAŃ AKTYWNYCH

2.1 Realizacja usług rynku pracy

2.1.1. Poradnictwo zawodowe

Jednym z kluczowych zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu jest poradnictwo zawodowe.

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu:

- 1) bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności na:
 - a) udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
 - b) udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
 - c) kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
 - d) inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 2) pracodawcom pomocy:
 - a) w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - b) we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych¹⁸.

W 2015 roku z porady indywidualnej w powiecie grodzkim skorzystało 1887 osób, natomiast w powiecie ziemskim 666 osób. Oznacza to, że w stosunku do roku 2014 udzielono mniej porad indywidualnych w powiecie grodzkim o 3137, a w powiecie ziemskim o 1743 porady mniej. Wyżej opisany stan przedstawiają tabele 30 raz 31.

¹⁸ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), art. 38.1

Tabela 30. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 2014 – 2015 powiecie grudziądzkim grodzkim

Wyszczególnienie		2014	2015	zmiana
porady indywidualne	liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej	5024	1887	-3137
poradnictwo grupowe	liczba grup	199	88	-111
	liczba osób, które skorzystały z porady grupowej	2454	640	-1814
informacja zawodowa	liczba grup	17	174	157
	liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupowych	129	1058	929

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2014-2015

Tabela 31. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 2014-2015 powiecie grudziądzkim ziemskim

Wyszczególnienie		2014	2015	zmiana
porady indywidualne	liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej	2409	666	-1743
poradnictwo grupowe	liczba grup	199	88	-111
	liczba osób, które skorzystały z porady grupowej	448	318	-130
informacja zawodowa	liczba grup	17	174	157
	liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupowych	40	486	446

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2014-2015

Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w stosunku do roku 2014 spadła w obu powiatach, odpowiednio o 4022 osoby w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz o 1427 osób w powiecie grudziądzkim ziemskim.

Spadek liczby udzielonych porad zawodowych i informacji zawodowej w roku 2015 był spowodowany:

- spadkiem stopy bezrobocia – w porównaniu do grudnia 2014 roku stopa bezrobocia w grudniu 2015 roku w powiecie grodzkim spadła o 2,4 pkt procentowe, zaś w powiecie ziemskim o 3,3 pkt procentowe;
- wejściem w życie z dniem 27.05.2014 roku nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która zobowiązuje powiatowe urzędy pracy do ustalania dla bezrobotnego profilu pomocy oznaczającego właściwy ze względu na jego potrzeby zakres form pomocy, określonych w tej ustawie (poradnictwo zawodowe może być skierowane do osób z I profilem pomocy tylko w uzasadnionych przypadkach, z III profilem pomocy tylko w uzasadnionych przypadkach w ramach programu specjalnego;

- zakończeniem z dniem 31.12.2014 projektu „Ja Wam pokażę - idę do pracy” realizowanego w ramach PO KL w latach 2007-2013, który obejmował każdego uczestnika wsparciem z zakresu poradnictwa zawodowego.

Ilość udzielonych porad indywidualnych według poziomu wykształcenia osób w powiecie grudziądzkim grodzkim przedstawia tabela 32, zaś w powiecie grudziądzkim ziemskim tabela 33.

Tabela 32. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z poradnictwa indywidualnego, według poziomu wykształcenia w powiecie grudziądzkim grodzkim

Wykształcenie	powiat grodzki					
	2014		2015		zmiana	
	ogółem	kobiety	ogółem	Kobiety	Ogółem	kobiety
RAZEM	5 458	2 741	1846	931	-3672	-1810
wyższe	380	248	169	110	-211	-138
policealne i średnie zawodowe	834	520	394	247	-500	-273
średnie ogólnokształcące	656	426	274	184	-382	-242
zasadnicze zawodowe	1 020	415	465	193	-555	-222
gimnazjalne i poniżej	2 568	1 132	544	197	-2024	-935

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2014-2015

Tabela 33. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z poradnictwa indywidualnego, według poziomu wykształcenia w powiecie grudziądzkim ziemskim

Wykształcenie	powiat ziemski					
	2014		2015		zmiana	
	ogółem	kobiety	ogółem	Kobiety	ogółem	kobiety
RAZEM	2 594	1 380	636	354	-1958	-1026
wyższe	131	97	57	39	-74	-58
policealne i średnie zawodowe	437	290	140	91	-297	-199
średnie ogólnokształcące	325	234	99	71	-226	-163
zasadnicze zawodowe	564	267	164	81	-400	-186
gimnazjalne i poniżej	1 137	492	176	72	-961	-420

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2014-2015

Największy spadek liczby osób objętych indywidualnym poradnictwem zawodowym zaobserwowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w powiecie grudziądzkim grodzkim - o 2024 osoby, w powiecie ziemskim – o 961 osób. W roku 2015 najwięcej korzystających z indywidualnego poradnictwa zawodowego to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Stanowiły one 29,5 % wszystkich osób korzystających z poradnictwa indywidualnego w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz 37,7% w powiecie grudziądzkim ziemskim.

2.1.2. Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:

- a) udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach;
- b) pozyskiwaniu ofert pracy;
- c) upowszechnianiu ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy;
- d) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy; informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
- e) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami; współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
- f) informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach¹⁹

Pośrednictwo pracy prowadzone jest nieodpłatnie zgodnie z zasadami:

- a) dostępności usług pośrednictwa pracy dla poszukujących pracy oraz dla pracodawców;
- b) dobrowolności oznaczającej wolne od przymusu korzystanie z usług pośrednictwa pracy;
- c) równości oznaczającej obowiązek udzielania wszystkim bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w znalezieniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez względu na wiek, płeć, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną;
- d) jawności oznaczającej, że każde wolne miejsce pracy zgłoszone do urzędu pracy jest podawane do wiadomości bezrobotnym i poszukującym pracy.

W 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu zgłoszono 4599 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie grudziądzkim grodzkim oraz 1961 w powiecie grudziądzkim ziemskim. W powiecie grudziądzkim grodzkim liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2015 roku w porównaniu z rokiem 2014, była wyższa o 1002, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim zgłoszono o 602 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej więcej.

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zarejestrowano w następujących zawodach:

- 1) robotnik gospodarczy - 806,
- 2) technik prac biurowych - 651,
- 3) sprzedawca - 338,
- 4) pozostali robotnicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani - 207,

¹⁹ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), art. 36

- 5) magazynier -196,
- 6) pomocniczy robotnik budowlany -164,
- 7) sprzątaczką biurową -142,
- 8) kasjer handlowy - 132,
- 9) kucharz* - 113,
- 10) operator wprowadzania danych – 110,
- 11) konserwator budynków - 97,
- 12) opiekunka domowa - 94,
- 13) sekretarka - 87,
- 14) szwaczka maszynowa - 83,
- 15) pracownik kancelaryjny - 81,
- 16) ogrodnik terenów zieleni - 74 ,
- 17) zaopatrzeniowiec - 67,
- 18) palacz gazowych kotłów centralnego ogrzewania - 63,
- 19) pomoc kuchenna - 60,
- 20) recepcjonista – 57,
- 21) przedstawiciel handlowy - 56,
- 22) operator urządzeń pakujących -52,
- 23) archiwista - 51,
- 24) gospodarz domu - 51,
- 25) kierowca samochodu dostawczego - 50,
- 26) opiekun osoby starszej - 48,
- 27) technik administracji - 47,
- 28) kelner* - 47,
- 29) opiekunka dziecięca domowa (niania) - 45,
- 30) murarz * - 43,
- 31) doradca klienta - 37,
- 32) pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni - 34,
- 33) telemarketer - 31,
- 34) ślusarz - 28,
- 35) księgowy - 28,
- 36) pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle - 26,
- 37) krojczy - 26,
- 38) kosmetyczka - 25,
- 39) kontroler jakości wyrobów przemysłowych - 23,
- 40) monter ociepleń budynków - 22,
- 41) hydraulik - 21,
- 42) palacz pieców zwykłych -17.

Tabela 34. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w PUP w Grudziądzu w latach 2014-2015

Wyszczególnienie	Powiat grudziądzki grodzki				Powiat grudziądzki ziemski			
	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej		Zmiana		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej		Zmiana	
	2014	2015	(+/-)	%	2014	2015	(+/-)	%
styczeń	285	310	25	8,8%	95	163	68	71,6%
Luty	199	311	112	56,3%	47	142	95	202,1%
Marzec	306	387	81	26,5%	132	135	3	2,3%
kwiecień	245	391	146	59,6%	68	176	108	158,8%
Maj	268	358	90	33,6%	45	165	120	266,7%
czerwiec	276	384	108	39,1%	100	216	116	116,0%
Lipiec	302	386	84	27,8%	119	142	23	19,3%
sierpień	315	404	89	28,3%	218	208	-10	-4,6%
wrzesień	329	455	126	38,3%	146	192	46	31,5%
październik	337	380	43	12,8%	118	180	62	52,5%
listopad	315	423	108	34,3%	94	111	17	18,1%
grudzień	420	410	-10	-2,4%	177	131	-46	-26,0%
RAZEM	3597	4599	1002		1359	1961	602	

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

Analizując powyższe dane, można stwierdzić iż zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i ziemskim w roku 2015 w miesiącach styczeń – listopad nastąpił wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu. Mniej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w porównaniu do roku poprzedniego, pracodawcy złożyli w grudniu, w powiecie grudziądzkim grodzkim o 10 wolnych miejsc, natomiast w powiecie grudziądzkim ziemskim o 46 wolnych miejsc.

Charakterystyka zwolnień grupowych

W roku 2015 nie dokonano zgłoszenia do Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu dotyczącego zwolnień grupowych pracowników, będących mieszkańcami powiatu grudziądzkiego.

2.1.3. Usługi szkoleniowe

Zgodnie z art. 2 ust. 1, pkt 37 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, szkolenie oznacza pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Realizacja usług szkoleniowych odbywała się w formie :

- a) szkoleń grupowych współfinansowanych z EFS w ramach projektów unijnych
- b) szkoleń indywidualnych finansowanych z FP oraz EFS
- c) szkoleń w ramach bonów szkoleniowych finansowanych z Funduszu Pracy.

Bezrobotni zamieszkujący na obszarze działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu bardzo chętnie i licznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.

Roczny Plan Szkoleń opracowywany jest na podstawie zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy, analizy ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy zgłaszanych przez pracodawców, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz skuteczności i efektywności szkoleń realizowanych w latach poprzednich. Następnie plan ten jest zatwierdzany przez Powiatową Radę Rynku Pracy, która pozytywnie opiniuje kierunki szkolenia. W tabeli poniżej wskazano kierunki szkoleń, według których odbywały się szkolenia w 2015 roku po zaakceptowaniu przez PRRP.

Tabela 35. Osoby przeszkolone w 2015 roku w PUP Grudziądz wg tematyki szkoleń

Wybrane kierunki szkoleń	Liczba osób skierowanych w 2015 roku
Podstawowe elementy prawa pracy	1018
Nowoczesny rynek pracy	107
ABC przedsiębiorczości	221
Budownictwo (blacharz-dekarz, termorenowacja budynków)	28
Operator przetwórstwa tworzyw sztucznych	12
Motorniczy tramwaju	5
Obsługa wózków widłowych	25
Spawacz MAG, MIG, TIG	14
Kasa fiskalna z minimum sanitarnym	20
Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych	12
Grafika komputerowa	20
Przedstawiciel handlowy	22
Pracownik administracyjno-biurowy	15
Prawo jazdy kat. B	19
Uprawnienia SEP do 1 kv	6
Kurs ADR podstawowy	9
Telemarketing	12
Bony szkoleniowe i wnioski indywidualne	89
Razem	1654

Źródło: Opracowanie własne

Na szkolenie skierowana może być osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, a w szczególności: nie posiadająca żadnych kwalifikacji zawodowych, taka, która musi zmienić lub uzupełnić kwalifikacje w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia, taka, która utraciła zdolność do wykonywania pracy

w dotychczasowym zawodzie, nie posiadająca umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Osobami uprawnionymi do skierowania na szkolenie są: osoby bezrobotne, osoby poszukujące pracy.

Skierowanie na szkolenie, w przypadkach zawodów wymagających szczególnych predyspozycji psychofizycznych, powinno być poprzedzone określeniem przez doradcę zawodowego powiatowego urzędu pracy predyspozycji do wykonywania zawodu, który osoby te uzyskają w wyniku szkolenia.

Urząd pracy działający w imieniu starosty inicjuje, organizuje i finansuje szkolenia bezrobotnych, w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji, zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 12 miesięcy; w przypadkach osób bez kwalifikacji zawodowych szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 24 miesiące. Odbywanie szkoleń zawodowych niewątpliwie zwiększa szanse na znalezienie pracy

W ciągu 2015 roku zorganizowano 34. szkolenia zawodowe, w tym 5 szkoleń indywidualnych. Ponadto realizowano 82 szkolenia w ramach bonów szkoleniowych ze środków pochodzących zarówno z algorytmu, jak i dodatkowo pozyskanych z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wydatki na szkolenia w 2015 roku wyniosły łącznie 1 404 469,14 zł, z czego 141 472,08 zł stanowiły środki pochodzące z dodatkowo realizowanych projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zaangażowanie takiej ilości środków pozwoliło na odbycie szkoleń przez 1654 osoby bezrobotne. Mniejsza ilość środków skierowanych na tę formę wsparcia w stosunku do 2014 roku przełożyła się jednak na większą liczbę zaktywizowanych osób w ramach tej formy wsparcia. Przyczyną takiego stanu była realizacja w 2015 roku szkoleń dla bezrobotnych z zakresu podstawowych elementów prawa pracy, których koszt był stosunkowo niski w porównaniu do innych szkoleń. Przeszkolenie osób przed rozpoczęciem zatrudnienia w ramach form subsydiowanych, bądź też przed podjęciem pracy po odbyciu stażu, pozwoliło bezrobotnym dokładnie poznać swoje prawa i obowiązki wynikające z zakresu prawa pracy lub usystematyzować posiadaną już wiedzę w tej tematyce. Istotnym był również fakt zaznajomienia osób podejmujących zatrudnienie ze zmianami, które zaszły w zakresie niektórych elementów prawa pracy w 2015 roku.

Tabela 36. Wydatki na szkolenia wraz z liczbą zaktywizowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2013	1 833 492,91 zł	919
2014	2 255 779,94 zł	1170
2015	1 404 469,14 zł	1654

**2015 rok wraz z wydatkami projektów konkursowych (pozasystemowych)*

Źródło: Opracowanie własne oraz na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 za lata 2013–2015

Poniższe zestawienie obrazuje wydatki na szkolenia w 2015 roku z podziałem na poszczególne gminy, a także źródła ich finansowania, jednocześnie wskazując liczbę osób, które zostały skierowane w 2015 roku na szkolenia.

Tabela 37. Wydatki na szkolenia wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Szkolenia			
	Źródło finansowania:	Liczba osób skierowanych w 2015 roku	Źródło finansowania:	Liczba osób skierowanych w 2015 roku
	algorytm, dodatkowe środki FP, PO WER, RPO			
miasto Grudziądz	962 104,58 zł	1099	88 292,08 zł	64
gmina Grudziądz	111 018,60 zł	132	18 339,99 zł	19
miasto i gmina Łasin	51 039,65 zł	68	3 198,93 zł	4
gmina Gruta	48 719,84 zł	91	8 549,59 zł	4
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	42 943,16 zł	51	10 286,16 zł	9
gmina Rogóźno	23 138,69 zł	40	4 546,35 zł	4
gmina Świecie n/Osą	24 032,81 zł	60	8 258,98 zł	9
RAZEM	1 262 997,33 zł	1541	141 472,08 zł	113
OGÓLEM	1 404 469,14 zł			
	1654			

Źródło: Opracowanie własne

2.1.4. Studia podyplomowe

W oparciu o art. 42a ust. 1 „Starosta, na wniosek bezrobotnego, może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100 %, jednak nie więcej niż 300 % przeciętnego wynagrodzenia”. Bezrobotnemu, któremu Starosta przyznał dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów, przysługuje stypendium w wysokości 20 % zasiłku.

2.1.5. Koszty egzaminów/uzyskania licencji

W oparciu o art. 40 ust.3a „Starosta na wniosek bezrobotnego może sfinansować ze środków Funduszu Pracy, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu”. W 2015 roku żadna osoba bezrobotna nie została objęta tą formą pomocy.

2.1.6. Pożyczka szkoleniowa

W oparciu o art. 42 ust. 1 „Starosta może, na wniosek bezrobotnego udzielić pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości 400 % przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy pożyczki, w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej”. W 2015 roku żadna osoba bezrobotna nie została objęta tą formą pomocy.

2.1.7. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

W oparciu o art. 69 a ust. 1 środki „Krajowego Funduszu Szkoleniowego” przeznacza się na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a pracodawcą można przeznaczyć środki z KFS na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w wysokości: 80 % kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika; 100% kosztów kształcenia ustawicznego - jeśli należy do grupy mikro przedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Priorytetem, zgodnie z którym środki KFS mogły być wydatkowane w 2015 roku, podobnie, jak w 2014 roku, było przeznaczenie ich na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej. Decyzją z dnia 6. lutego 2015 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu otrzymał środki z KFS w wysokości **876.300,00 zł** na realizację wyżej opisywanych działań zgodnie z założonym przez Radę Rynku Pracy priorytetem.

W czerwcu 2015 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu po uruchomieniu 20% rezerwy KFS przez MRPiPS, z uwagi na duże zapotrzebowanie wśród pracodawców z terenu powiatu grudziądzkiego na te formę wsparcia, wystąpił o jej przyznanie, skutkiem czego decyzją z dnia 8. czerwca 2015 roku przeznaczył **400.000,00 zł** na dalsze kształcenie ustawiczne pracujących.

Na podobnych zasadach decyzją z dnia 18. września 2015 roku Urząd pozyskał z rezerwy KFS dodatkowo kwotę **1.000.000,00 zł**.

Wszystkie środki pozyskane w ramach KFS zostały wydatkowane zgodnie z poniższym zestawieniem.

Tabela 38. Środki KFS w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku

Lp.	Kwota pozyskanych i wydatkowanych środków ramach KFS	Ilość osób objętych wsparciem	Średni koszt
1	876 300,00 zł	374	2 343,05 zł
2	400 000,00 zł	61	6 557,38 zł
3	1 000 000,00 zł	289	3 460,21 zł
RAZEM	2 276 300,00 zł	724	3 144,06 zł

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższych danych, liczba osób które zostały objęte wsparciem w ramach Krajowego Funduszu Społecznego to 724 osoby, natomiast łączna kwota pozyskanych i wydatkowanych środków w ramach KFS wyniosła 2.276.300,00 zł.

2.2. Instrumenty rynku pracy

2.2.1. Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyjątkiem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej, turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Do odbycia robót publicznych może zostać skierowana osoba bezrobotna, dla której doradca klienta w wyniku analizy sytuacji oraz indywidualnego planu działania ustalił II profil pomocy.

Organizator robót publicznych składa wnioski o organizowanie robót publicznych do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce wykonywania tych robót. Organizator robót publicznych może wskazać pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku zawierana jest z organizatorem robót publicznych umowa precyzująca warunki organizacji robót publicznych.

Następnie organizator bądź wskazany przez niego pracodawca, u którego będą wykonywane roboty publiczne, nawiązuje stosunek pracy ze skierowanymi bezrobotnymi.

Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar pracy oraz 50 % przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia

Starosta może dokonywać zwrotu poniesionych przez organizatora robót publicznych kosztów z tytułu zatrudnienia na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak 100 % przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

Refundacja odbywa się na podstawie złożonego wniosku o zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne za skierowanych bezrobotnych w ramach robót publicznych, wraz z wymaganymi załącznikami.

Łącznie na roboty publiczne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu wydatkowano w 2015 roku 6.473.300,15 zł. Z uwagi na przeznaczenie znacznie większej ilości środków na tę formę wsparcia dla osób bezrobotnych, bo aż o ponad 60% w stosunku do roku 2014, dzięki realizowanym dodatkowo programom zarówno z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2015 roku można było zaktywizować w ramach robót publicznych aż 1269 osób.

Tabela 39. Wydatki na roboty publiczne wraz z liczbą skierowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób skierowanych
2013	5 108 195,42 zł	823
2014	3 947 248,91 zł	633
2015	6 473 300,15 zł	1269

** ponadto w projektach „Młodzi aktywni” oraz „Grudziądzki KIS” wydatkowano w 2015 roku 219.001,82 zł na tę formę wsparcia
Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 za lata 2013–2015*

Tabela 40. Wydatki na roboty publiczne wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Roboty publiczne	
	Źródło finansowania: algorytm, dodatkowe środki FP	Liczba osób skierowanych w 2015 roku
miasto Grudziądz	3 164 230,48 zł	651
gmina Grudziądz	530 536,04 zł	99
miasto i gmina Łasin	486 425,27 zł	94
gmina Gruta	736 300,83 zł	149
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	731 786,97 zł	123
gmina Rogóżno	217 867,24 zł	44
gmina Świecie n/Osą	606 153,32 zł	109
RAZEM	6 473 300,15 zł	1269

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższych danych, aż 1269 osób zostało skierowanych na roboty publiczne, z tego najwięcej gdyż 651 osób z miasta Grudziądza, natomiast najmniejsza liczba osób z gminy Rogóżno (44 osoby).

2.2.2. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które następuje w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób, dla których został ustalony II profil pomocy. Pracodawcą, który może organizować prace interwencyjne jest jednostką organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika oraz przedsiębiorca nie zatrudniający pracownika na zasadach przewidzianych dla pracodawców.

Starosta, kierując bezrobotnego do prac interwencyjnych, ma obowiązek wziąć pod uwagę jego wiek, stan zdrowia oraz rodzaje uprzednio wykonywanej pracy.

Prace interwencyjne, w zależności od decyzji powiatowego urzędu pracy, mogą trwać do 6, 12 lub 24 miesięcy. W zależności od czasu trwania prac, organizatorowi przysługuje refundacja kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w następujący sposób:

- a) do 6 miesięcy - do wysokości zasiłku dla bezrobotnych + składka na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia,
- b) do 12 miesięcy - do wysokości zasiłku dla bezrobotnych + składka na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia,
- c) do 24 miesięcy w przypadku zatrudnienia osoby powyżej 50. roku życia - do wysokości zasiłku dla bezrobotnych + składka na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia.

Pomoc udzielana pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Stosownie do zawartej umowy, pracodawca zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 3 miesięcy po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne (w przypadku prac trwających do 6 miesięcy) lub 6 miesięcy (w przypadku 12 miesięcznego zatrudnienia lub dłużej). Niewywiązanie się z tego warunku umowy lub naruszenie innych jej warunków powoduje obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego bądź rozwiązania z nim umowy na podstawie art. 52 Kodeksu pracy (tzw. zwolnienie dyscyplinarne) lub wygaśnięcia stosunku pracy w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 3 miesięcy, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego. W przypadku braku możliwości skierowania innej odpowiedniej osoby bezrobotnej na utworzone miejsce pracy, pracodawca nie ma obowiązku zwrotu refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne otrzymanych za okres do dnia rozwiązania umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym.

Wydatki na organizację prac interwencyjnych wyniosły w 2015 roku 448.166,85 zł i stanowiły zarówno refundacje wynagrodzeń osób, które podjęły tę formę aktywizacji jeszcze w roku 2014 (zobowiązania), jak i refundacje bieżące z roku 2015.

Tabela 41. Wydatki na prace interwencyjne wraz z liczbą skierowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób skierowanych
2013	173 900,58 zł	41
2014	186 451,97 zł	54
2015	448 166,85 zł	94

** w 2014 uwzględniono wydatki w ramach POKL Poddziałanie 7.4*

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 za lata 2013–2015

Tabela 42. Wydatki na prace interwencyjne wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Prace interwencyjne	
	Źródło finansowania: algorytm	Liczba osób skierowanych w 2015 roku
miasto Grudziądz	313 732,15 zł	64
gmina Grudziądz	27 102,67 zł	7
miasto i gmina Łasin	22 366,32 zł	3
gmina Gruta	24 976,59 zł	7
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	47 961,22 zł	7
gmina Rogóźno	4 518,14 zł	3
gmina Świecie n/Osą	7 509,76 zł	3
RAZEM	448 166,85 zł	94

Źródło: Opracowanie własne

W ramach prac interwencyjnych zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu, jak wynika z powyższych danych, zatrudnienie w 2015 roku podjęły ogółem 94. Popularność tej formy zdecydowanie rośnie, dzięki zainteresowaniu pracodawców, które związane jest z korzystniejszymi warunkami formy w stosunku do wcześniejszych zasad.

2.2.3. Staże

Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy oraz wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Stażysta nie jest zatem pracownikiem, pracodawca nie zawiera z nim umowy o pracę, ani też żadnej innej umowy dotyczącej zatrudnienia, nie płaci mu też wynagrodzenia, gdyż bezrobotny z tytułu odbywania stażu otrzymuje stosowne stypendium.

Na staż mogą być kierowani:

- a) na okres od 3 do 12 miesięcy: bezrobotni, którzy nie ukończyli 30. roku życia,
- b) na okres od 3 do 6 miesięcy: pozostali bezrobotni.

Wszystkie osoby kierowane na staż powinny mieć określony II profil pomocy.

Organizatorem stażu może być podmiot nie posiadający zaległości wobec budżetu państwa (ZUS i US), będący pracodawcą lub:

- a) przedsiębiorcą niezatrudniającym pracowników,
- b) rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub pełnoletnią osobą fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodnictwem, sadownictwem, pszczelarstwem i rybactwem, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadząca dział specjalny produkcji rolnej,
- c) organizacją pozarządową.

Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą według programu dołączonego do złożonego wniosku, określającego nazwę zawodu, zakres zadań, rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji i sposób ich potwierdzenia oraz opiekuna osoby objętej programem stażu.

Bezrobotnemu, na okres odbywania stażu, zostaje przyznane stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, a pracodawca zobowiązany jest do udzielania dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowe odbywania stażu, za które przysługuje stypendium. Pracodawca po zakończeniu stażu wydaje opinię zawierającą informacje o realizowanych zadaniach oraz umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu.

Szansę na pozytywne rozpatrzenie wniosku o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu mają pracodawcy, którzy stworzą po zakończonej umowie stażowej stałe miejsce pracy.

Wydatki na staże w 2015 roku w Powiatowym Urzędzie pracy w Grudziądzu wyniosły łącznie 9.105.381,22 zł, przy liczbie nowo zaktywizowanych 1756 osób. W porównaniu do roku 2014 ze staży zawodowych skorzystało o blisko 100 osób więcej. Porównując ilości uczestników staży zawodowych w poszczególnych latach z wartościami odpowiadającymi wydatkom na stypendia stażowe, warto mieć na uwadze fakt występowania w tym przypadku ścisłej zależności, wynikającej z proporcji czasookresu trwania staży do wysokości wydatków z nim związanych, jak również fakt przechodzenia na kolejny rok zobowiązań, dotyczących stypendiów osób rozpoczynających staż w roku poprzedzającym.

Tabela 43. Wydatki na staż wraz z liczbą skierowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób skierowanych
2013	9 503 401,24 zł	1413
2014	8 512 524,85 zł	1660
2015	9 105 381,22 zł	1756

* 2015 rok wraz z wydatkami na stypendia stażowe w ramach bonów stażowych oraz środkami konkursowymi (pozasystemowymi) EFS
 Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 za lata 2013–2015

Powyższe dane dotyczą wydatków poniesionych na realizację staży dla osób bezrobotnych w 2015 roku. Łącznie wydatki ukształtowały się na poziomie 9.150.381,22 zł, dzięki czemu 1756 osób, mogło podjąć w 2015 roku ww. formę wsparcia.

Wydatki dokonane w ramach PO KL były także związane ze stypendiami stażowymi osób, które swój staż odbywały w 2014 roku. Osoby będące na stażu ujęte były w sprawozdaniach MPiPS-01 dotyczących 2014 roku.

Dane zawarte w poniższej tabeli dotyczą wydatków poniesionych w 2015 roku oraz zobowiązań wynikających z 2014 roku na stypendia stażowe oraz liczby osób skierowanych w 2015 roku do odbycia stażu, z podziałem na poszczególne gminy.

Tabela 44. Wydatki na staż wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Staż			
	Źródło finansowania:	Liczba osób nowo skierowanych w 2015 roku	Źródło finansowania:	Liczba osób nowo skierowanych w 2015 roku
	algorytm, dodatkowe środki FP, PO WER, RPO		PO KL - Poddziałanie 6.1.1; Poddziałanie 7.2.1	
miasto Grudziądz	4 941 832,50 zł	1074	439 207,68 zł	18
gmina Grudziądz	568 699,67 zł	127	152 671,67 zł	7
miasto i gmina Łasin	672 128,97 zł	178	157 881,23 zł	6
gmina Gruta	494 100,94 zł	74	130 934,34 zł	6
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	389 548,66 zł	109	160 571,98 zł	12
gmina Rogóżno	263 826,06 zł	56	97 069,38 zł	4
gmina Świecie n/Osą	414 357,99 zł	82	267 550,15 zł	3
RAZEM	7 744 494,79 zł	1700	1 405 886,43 zł	56
OGÓŁEM	9 150 381,22 zł			
	1756			

*w kwocie dotyczącej wydatków znajdują się także wydatki związane ze stypendiami osób, które rozpoczęły staż jeszcze w 2014 roku
 Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 2015 rok

2.2.4. Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy

Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy to forma ciesząca się dużym zainteresowaniem pracodawców. Daje ona możliwość zatrudnienia pracownika przy jednoczesnym finansowym wsparciu prowadzonej przez siebie działalności.

Starosta może zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości ustalonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień zawarcia umowy.

Pracodawcy, którzy chcieliby skorzystać z tej formy pomocy muszą prowadzić działalność gospodarczą od co najmniej 6 miesięcy oraz spełniać warunki, takie jak, nieposiadanie zaległości w ZUS i Urzędzie Skarbowym; w okresie 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku nie mogło nastąpić w ich firmie rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem za wypowiedzeniem dokonany przez podmiot; w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku, nie byli karani za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, nie znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej, a także spełniają warunki do otrzymania *pomocy de minimis* (z wyjątkiem, gdy refundacja jest przyznawana niepublicznej szkole lub niepublicznemu przedszkolu jako wsparcie finansowe w celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

W celu uzyskania środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego podmiot składa w urzędzie wnioski o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wraz z odpowiednimi załącznikami.

We wniosku należy wskazać proponowaną formę zabezpieczenia zwrotu refundacji, określoną w § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Pracodawca zawierający odpowiednią umowę z urzędem w imieniu starosty na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia zobowiązuje się do utrzymania danego stanowiska pracy przez okres co najmniej 2 lat. Warunkiem dotyczącym osoby kierowanej do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy jest posiadanie statusu bezrobotnego, znajdującego się w II profilu pomocy.

Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy stanowi *pomoc de minimis*.

W 2015 roku wydatki poniesione na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu ukształtowały się na poziomie 14.071.822,31 zł, a więc o ponad 4 mln zł więcej niż w 2014 roku i aż o 6,1 mln więcej niż w roku 2013.

Z kwoty wydatkowanej w ramach tej formy aktywizacji w 2015 roku, ponad 75% stanowiły finanse pozyskane dodatkowo przez Urząd z rezerwy MRPiPS oraz zaangażowane do realizacji programu specjalnego z algorytmu. Kwota ta osiągnęła poziom ponad 10,6 mln zł (10.608.578,99), a więc w stosunku do roku 2014 była wyższa o blisko 5 mln zł (4.977.464,60).

Wszystkie środki wydatkowane w ramach tej formy wsparcia w 2015 roku pozwoliły na utworzenie, aż 764 miejsc pracy, zaś liczba wszystkich podejmujących zatrudnienie bezrobotnych na zasadzie refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy wyniosła 1074 osób. Poniżej przedstawiono tabelę, dotyczącą wydatków poniesionych na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy i liczbą skierowanych bezrobotnych.

Tabela 45. Wydatki dotyczące refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy i liczbą skierowanych bezrobotnych

Rok	Wydatki	Liczba utworzonych miejsc pracy	Liczba osób skierowanych
2013	7 930 389,91 zł	389	713
2014	10 059 881,66 zł	499	785
2015	14 071 822,31 zł	764	1074

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 za lata 2013–2015

Kolejna tabela dotyczy również wydatków poniesionych na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy i liczbą skierowanych bezrobotnych jednak z podziałem na poszczególne gminy. Jak wynika z poniższych danych wydatki te wyniosły 14.071.822,31 zł, dzięki czemu w roku 2015 utworzono 764 miejsc pracy.

Tabela 46. Wydatki dotyczące refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		
	Źródło finansowania: algorytm, dodatkowe środki FP, EFS - RPO	Liczba utworzonych miejsc pracy	Liczba osób skierowanych w 2015 roku
miasto Grudziądz	10 635 380,85 zł	577	802
gmina Grudziądz	1 544 581,40 zł	81	272
miasto i gmina Łasin	629 152,60 zł	34	
gmina Gruta	414 657,33 zł	23	
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	310 800,00 zł	18	
gmina Rogóżno	438 750,13 zł	25	
gmina Świecie n/Osą	98 500,00 zł	6	
RAZEM	14 071 822,31 zł	764	1074

Źródło: Opracowanie własne

2.2.5. Jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej

Osoba bezrobotna zarejestrowana w urzędzie pracy może ubiegać się o przyznanie jednorazowej bezzwrotnej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości nie przekraczającej 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia (w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności).

Warunkami, które należy spełnić, aby móc ubiegać się o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej są:

- a) nieposiadanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku;
- b) nieotrzymanie dotychczas środków z Funduszu Pracy lub innych funduszy publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej;
- c) brak odmowy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub aktywnych form proponowanych przez Urząd Pracy w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku.

Umowa zawierana z urzędem pracy obliguje nowego przedsiębiorcę do nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej przez 12 miesięcy.

W 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej otrzymały łącznie 303 osoby. W stosunku do roku poprzedniego było to aż o 126. osoby więcej. W liczbie tej zawiera się 49. osób, którym udzielono wsparcia w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”.

Tabela 47. Wydatki na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z liczbą osób podejmujących działalność

Rok	Wydatki	Liczba osób podejmujących działalność
2013	6 543 506,38 zł	311
2014	3 397 959,05 zł	177
2015	5 611 860,42 zł	303

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 za lata 2013–2015

W związku z projektem „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu na tę formę wsparcia wydatkowano proporcjonalnie więcej środków w stosunku do roku 2014. Średnia wysokość przyznanych jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w 2015 roku w ramach tego projektu wyniosła 22.600,00 zł, zaś średni koszt całego udzielonego w ten sposób wsparcia w 2015 roku przez PUP w Grudziądzu wyniósł 18.520,99 zł.

Tabela 48. Wydatki na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z liczbą osób podejmujących działalność w 2015 roku

Wyszczególnienie	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej			
	Źródło finansowania:	Liczba osób podejmujących działalność w 2015 roku	Źródło finansowania:	Liczba osób podejmujących działalność w 2015 roku
	algorytm, dodatkowe środki FP, PO WER, RPO			
miasto Grudziądz	3 014 650,42 zł	169	632 800,00 zł	28
gmina Grudziądz	645 500,00 zł	36	226 000,00 zł	10
miasto i gmina Łasin	291 000,00 zł	17	67 800,00 zł	3
gmina Gruta	156 000,00 zł	9	45 200,00 zł	2
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	153 510,00 zł	9	113 000,00 zł	5
gmina Rogóżno	122 800,00 zł	7	22 600,00 zł	1
gmina Świecie n/Osą	121 000,00 zł	7	- zł	-
RAZEM	4 504 460,42 zł	254	1 107 400,00 zł	49
OGÓŁEM	5 611 860,42 zł			
	303			

Źródło: Opracowanie własne oraz na podstawie sprawozdań MPiPS-01,02 2015 roku

2.2.6. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Do prac tych kierowane są osoby zarejestrowane w Urzędzie Pracy, które dodatkowo korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie listy, sporządzonej przez kierownika ośrodka pomocy społecznej.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą na rzecz, której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Skierowani na tę formę bezrobotni wykonują prace w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin w tygodniu i otrzymują świadczenie pieniężne, w wysokości ustalonej przez gminę (jego minimalna wysokość określona jest w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i w 2015 roku wynosiła 8,10 zł. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym.

W 2015 roku w pracach społecznie-użytecznych wzięły udział 72. osoby, a więc w porównaniu do dwóch wcześniejszych lat, była to ilość na zbliżonym poziomie.

Uprawnione do realizacji tej formy wsparcia osób bezrobotnych jednostki nie są zainteresowane jej organizacją. Podobnie, jak w latach poprzednich tylko dwie gminy były w 2015 roku zaangażowane w organizację prac społecznie użytecznych - miasto i gmina Łasin oraz gmina Świecie n/Osą. Pozostałe gminy powiatu grudziądzkiego całkowicie wyłączyły się z tej formy aktywizacji osób bezrobotnych. Wydatki, jakie poniósł Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu z tytułu świadczenia pieniężnego dla uczestników prac wyniosły w 2015 roku 33.281,28 zł.

Tabela 49. Wydatki na prace społecznie użyteczne wraz z liczbą skierowanych osób

Rok	Wydatki	Liczba osób skierowanych
2013	32 749,74 zł	73
2014	33 268,38 zł	71
2015	33 281,28 zł	72

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01, 02 za lata 2013-2015

Tabela 50. Wydatki na prace społecznie użyteczne wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Prace społecznie użyteczne	
	Źródło finansowania: Algorytm	Liczba osób zaktywizowanych w 2015 roku
miasto Grudziądz	- zł	-
gmina Grudziądz	- zł	-
miasto i gmina Łasin	16 096,32 zł	33
gmina Gruta	- zł	-
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	- zł	-
gmina Rogóźno	- zł	-
gmina Świecie n/Osą	17 184,96 zł	39
RAZEM	33 281,28 zł	72

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej znajduje się podsumowanie liczby osób skierowanych do udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w latach 2014 -2015. Jak wynika z poniższych danych w 2015 roku najwięcej osób zostało skierowanych na szkolenia i roboty publiczne, sytuacja ta zaistniała zarówno w powiecie grudziądzkim grodzkim, jak i ziemskim. Równie znaczący wzrost nastąpił także w obu powiatach w przypadku bezrobotnych kierowanych do pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy.

Tabela 51. Liczba osób skierowanych do udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w latach 2014 -2015

Forma wsparcia	powiat grodzki			powiat ziemski		
	2014	2015	Zmiana	2014	2015	Zmiana
prace interwencyjne	40	64	24	14	30	16
roboty publiczne	316	656	340	317	613	296
rozpoczęcie działalności gospodarczej	122	172	50	55	82	27
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	567	802	235	218	272	54
szkolenia	779	1163	384	233	491	258
staże	981	1142	161	679	614	-65
prace społecznie użyteczne	0	0	0	71	72	1
RAZEM	2805	3999	1194	1623	2174	551

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za lata 2014-2015

We wszystkich wskazanych formach wsparcia nastąpił wzrost liczby osób biorących w nich udział w 2015 roku w stosunku do 2014 roku. W 2015 roku łącznie udział w aktywnych formach wsparcia rozpoczęło 6173 bezrobotnych, a więc aż o 1745 osób więcej w stosunku do 2014 roku. Większy udział stanowi w związku z tym wzrost o ponad 28%.

ROZDZIAŁ III. REALIZACJA ZADAŃ PASYWNYCH

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w ramach prowadzonej pasywnej polityki rynku pracy w 2015 roku, obok podstawowej formy wsparcia tj. wypłat zasiłków dla osób bezrobotnych, realizowane były także wypłaty dodatków aktywizacyjnych oraz świadczeń integracyjnych.

3.1. Zasiłki dla bezrobotnych

Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy po upływie 7 dni od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 75 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jeśli spełni następujące warunki:

- a) w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień rejestracji był zatrudniony łącznie przynajmniej 365 dni,
- b) osiągnął wynagrodzenie w kwocie co najmniej najniższego wynagrodzenia,
- c) urząd pracy nie ma dla niego propozycji zatrudnienia, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych lub publicznych.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu wypłacił łącznie sumę 13.764.725,95 zł w postaci zasiłków dla osób bezrobotnych

Tabela 52. Zasiłki dla bezrobotnych w 2015 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym wypłacono zasiłki	Kwota wydatków poniesionych z Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych	Kwota wydatków poniesionych na ubezpieczenie społeczne od zasiłków	Razem wydatki
styczeń	1 325	954 556,95 zł	233 442,27 zł	1 187 999,22 zł
luty	1 515	1 147 624,97 zł	263 059,36 zł	1 410 684,33 zł
marzec	1 515	1 036 282,79 zł	305 321,17 zł	1 341 603,96 zł
kwiecień	1 418	1 049 082,15 zł	295 819,09 zł	1 344 901,24 zł
maj	1 297	945 883,27 zł	281 340,69 zł	1 227 223,96 zł
czerwiec	1 246	896 541,20 zł	253 832,13 zł	1 150 373,33 zł
lipiec	932	843 014,27 zł	243 637,24 zł	1 086 651,51 zł
sierpień	1 153	829 718,38 zł	228 157,85 zł	1 057 876,23 zł
wrzesień	1 098	796 383,15 zł	226 900,77 zł	1 023 283,92 zł
październik	1 076	777 938,16 zł	215 618,39 zł	993 556,55 zł
listopad	1 050	766 915,69 zł	211 467,16 zł	978 382,85 zł
grudzień	1 053	755 937,73 zł	206 251,12 zł	962 188,85 zł
RAZEM	14 678	10 799 878,71 zł	2 964 847,24 zł	13 764 725,95 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-02 za rok 2015

Środki wydatkowane w ramach pasywnej polityki rynku pracy na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych stanowiły 98,54% wszystkich środków obligatoryjnych PUP w Grudziądzu.

3.2. Dodatki aktywizacyjne

Każdemu bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku, który w okresie jego pobierania podejmie zatrudnienie, przysługuje świadczenie w postaci dodatku aktywizacyjnego. Aby je otrzymać, zgodnie z art. 48 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, powinien:

- a) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjąć zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymać wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę - dodatek aktywizacyjny przysługuje wówczas w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 149 ze zm.), przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek;
- b) z własnej inicjatywy podjąć zatrudnienie lub inną pracę zarobkową - dodatek aktywizacyjny przysługuje wtedy w wysokości do 50 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ww. ustawy, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Na podstawie art. 48 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu wypłacono w 2015 roku łącznie **58.503,84** zł dotyczących dodatków aktywizacyjnych. Miały one związek z podjęciem zatrudnienia przez osoby bezrobotne pobierające zasiłek dla bezrobotnych, które nastąpiło z własnej inicjatywy i dotyczyły **250** osób. Liczbę przyznanych dodatków aktywizacyjnych w poszczególnych miesiącach 2015 roku z podziałem na powiat grudziądzki grodzki i ziemski przedstawia poniższa tabela.

Tabela 53. Dodatki aktywizacyjne w 2015 roku w PUP w Grudziądzu

2015	Liczba osób, którym przyznano dodatki aktywizacyjne		Łącznie
	powiat grudziądzki grodzki	powiat grudziądzki ziemski	
styczeń	22	8	30
luty	-	0	-
marzec	19	11	30
kwiecień	25	13	38
maj	22	4	26
czerwiec	29	5	34
lipiec	11	4	15
sierpień	7	4	11
wrzesień	25	3	28
październik	20	6	26
listopad	-	-	-
grudzień	10	2	12
RAZEM	190	60	250

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2015

3.3. Świadczenia integracyjne

Na podstawie art. 108 ust.1 pkt 40 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.), urząd pracy przeznacza środki Funduszu Pracy na finansowanie *świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne* od tych świadczeń, przyznawanych na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym uczestnikom zajęć w Centrum Integracji Społecznej (CIS). Przepisy ustawy stosuje się do osób, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Głównym celem CIS jest pomoc osobom które nie mogą znaleźć swojego miejsca w życiu społecznym i zawodowym poprzez tzw. zatrudnienie socjalne oraz działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.

W okresie próbnym, który trwa miesiąc, każdy uczestnik zajęć otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych. Po pomyślnym zakończeniu okresu próbnego, ośrodek pomocy społecznej kwalifikuje uczestnika do uczestnictwa w zajęciach w CIS. Jeżeli analiza stanu realizacji programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach, kierownik CIS, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego, może przedłużyć okres uczestnictwa o kolejne 6 miesięcy. W okresie uczestnictwa w zajęciach w CIS na wniosek uczestnika, kierownik CIS przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych.

Wniosek CIS zawierający kopię listy wypłaconych świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne za dany okres prowadzonych zajęć, rozpatruje starosta właściwy dla siedziby Centrum i refunduje ze środków Funduszu Pracy kwotę wypłaconych w poprzednim miesiącu świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2015 roku na powyższych zasadach wypłacił łącznie **133.059,98 zł** świadczeń integracyjnych wraz ze składkami ZUS. Świadczenia te dotyczyły **30** osób biorących udział w zajęciach organizowanych przez Centrum Integracji Społecznej w Szumiłowie, prowadzące swoją działalność na terenie gminy Radzyń Chełmiński.

3.4. Koszty prowadzenia rachunku bankowego PUP w Grudziądzu

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu poniósł koszty prowadzenia rachunku bankowego w wysokości **12 966,60 zł**.

ROZDZIAŁ IV. ŚRODKI FINANSOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRUDZIĄDZU

4.1. Fakultatywne i obligatoryjne środki Funduszu Pracy

Fundusz Pracy jest funduszem celowym przeznaczonym na aktywizację zawodową bezrobotnych oraz finansowanie m.in. zasiłków dla bezrobotnych. Głównym dysponentem Funduszu Pracy jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który przekazuje samorządom powiatów środki obligatoryjne do wysokości potrzeb związanych z pasywną polityką rynku pracy, natomiast na wydatki fakultatywne związane z aktywną polityką, tj. realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, środki są limitowane do wysokości wynikającej z algorytmu ich podziału, który uwzględnia poziom i strukturę bezrobotnych w poszczególnych powiatach. Ponadto w wyniku udziału w stosownych konkursach ogłaszanych przez MRPiPS na realizację programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w ramach środków z rezerwy Ministra, każdy urząd pracy ma możliwość pozyskiwania dodatkowych kwot.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w ciągu całego 2015 roku wydatkował **13.969.256,37 zł** środków obligatoryjnych oraz kwotę w wysokości **35.550.700,00 zł** w ramach zadań fakultatywnych. Oprócz wyżej wskazanych środków Funduszu Pracy, Urząd dysponował również kwotami pochodzącymi z realizowanych projektów konkursowych Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego - Kapitał Ludzki w wysokości **4.632.392,20 zł**, a także z Krajowego Funduszu Społecznego w wysokości **2.276.300,00 zł** oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w globalnej kwocie **368.105,10 zł**.

Poniższe zestawienie prezentuje w/w rodzaje i źródła środków finansowych PUP w Grudziądzu:

Tabela 54. Środki fakultatywne i obligatoryjne Funduszu Pracy w PUP w Grudziądzu w 2015 roku

Rodzaj środków finansowych	Kwota wydatków
OBLIGATORYJNE	
Zasiłki dla bezrobotnych wraz ze składkami ZUS	13 764 725,95 zł
Dodatki aktywizacyjne wraz ze składkami ZUS	58 503,84 zł
Świadczenia integracyjne wraz ze składkami ZUS	133 059,98 zł
Koszty prowadzenia rachunku bankowego PUP w Grudziądzu	12 966,60 zł
Łącznie	13 969 256,42 zł
FAKULTATYWNE	
Algorytm	14 173 800,00 zł
Dodatkowo pozyskane środki z rezerwy MRPiPS	13 113 000,00 zł
EFS - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)	4 635 900,00 zł
EFS - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego (RPO)	3 628 000,00 zł
Łącznie	35 550 700,00 zł
FAKULTATYWNE INNE	
EFS - programy konkursowe Program Operacyjny - Kapitał Ludzki (PO - KL)	4 632 392,20 zł
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	2 276 300,00 zł
Koszty pośrednie PO WER i RPO	216 399,48 zł
PFRON	368 105,10 zł
Łącznie	7 493 196,78 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań MPiPS-01 za rok 2015

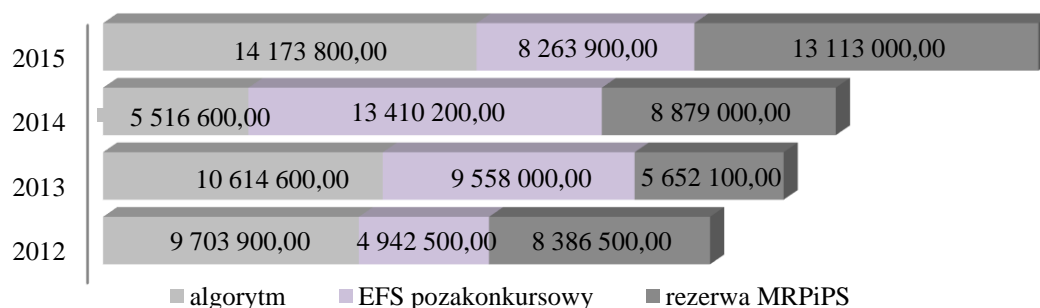
W kolejnych podrozdziałach znajduje się szczegółowe ujęcie wydatkowania środków dotyczących realizacji aktywnej polityki rynku pracy, będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w ciągu 2015 roku.

4.2. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2015 roku w ramach realizacji programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dysponował środkami Funduszu Pracy przydzielonymi decyzją z dnia 29. grudnia 2014 roku według algorytmu oraz środkami pochodzącymi z Europejskiego Funduszu Społecznego w łącznej wysokości 22.437.700,00 zł. Na te kwotę składały się środki wynikające z algorytmu w kwocie **14.173.800,00** zł oraz środki pochodzące z EFS systemowego, pozakonkursowego w wysokości **8.263.900,00** zł (4.635.900,00 zł projektu w ramach PO WER i 3.628.000,00 zł projektu w ramach RPO). Dodatkowo też pozyskał w wyniku konkursów środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w wysokości aż **13.113.000,00** zł. Razem ze środkami systemowymi stanowiło to kwotę **35.550.700,00** zł na prowadzenie przez Urząd aktywnej polityki lokalnego rynku pracy (ostateczna decyzja na tę kwotę z dnia 4. listopada 2015 rok)

Mając na uwadze stosunek wysokości środków, które Urząd otrzymał zgodnie z podziałem dokonany przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a więc środków algorytmu oraz systemowego EFS w roku 2014 do otrzymanych na podobnych zasadach w 2015 roku, można zauważyć, iż były one o ponad 3,5 mln większe, tj. powyżej 18%. Z kolei wysokość środków, które dodatkowo udało się pozyskać przez Urząd z rezerwy Ministra w 2015 roku, była względem roku 2014 większa o ponad 4,2 mln. W 2015 roku w związku z nowym okresem programowania na lata 2014-2020 Europejskiego Funduszu Społecznego, wspierającym rozwój społeczno-gospodarczy krajów członkowskich Unii Europejskiej, tutejszy Urząd otrzymał z jej budżetu możliwość finansowania działań wspierających zatrudnienie z dwóch źródeł – w zakresie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz w zakresie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Łącznie na oba programy przeznaczono 8.263.900,00 zł.

Wykres 10. Wielkość środków z poszczególnych źródeł będących w dyspozycji PUP Grudziądz w latach 2012-2015 na aktywna politykę rynku pracy

Źródło: Opracowanie własne

Poniższe zestawienie ukazuje środki finansowe pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2015 roku na aktywną politykę rynku pracy.

Tabela 55. Środki finansowe PUP w Grudziądzu w 2015 roku

Źródło środków finansowych		2015
1.	Algorytm	14 173 800,00 zł
2.	Rezerwa Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	13 113 000,00 zł
3.	EFS - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	4 635 900,00 zł
4.	EFS - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego	3 628 000,00 zł
RAZEM		35 550 700,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

W celu porównania skali środków finansowych, jakie znajdowały się w dyspozycji poszczególnych urzędów pracy w związku z promocją zatrudnienia w całym województwie kujawsko-pomorskim w ciągu 2015 roku, w tabeli zaprezentowano stosowne dane.

Tabela 56. Podział wszystkich środków finansowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w 2015 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Algorytm	Środki EFS PO WER + RPO	Dodatkowe środki pozyskane z rezerwy MRPiPS	RAZEM
PUP Aleksandrów Kujawski	6 389,0	3 725,1	1 608,7	11 722,8
PUP Brodnica	5 199,7	2 131,6	169,3	7 500,6
PUP Bydgoszcz	25 780,7	15 031,6	500,0	41 312,3
PUP Chełmno	4 803,7	2 750,8	1 471,1	9 025,6
PUP Golub-Dobrzyń	4 961,6	2 892,8	1 393,7	9 248,1
PUP Grudziądz	14 173,8	8 263,9	13 113,0	35 550,7
PUP Inowrocław	18 799,8	10 961,1	2 600,0	32 360,9
PUP Lipno	9 177,0	5 350,7	5 323,5	19 851,2
PUP Mogilno	4 908,5	2 862,0	1 380,8	9 151,3
PUP Nakło n. Notecią	7 663,2	4 467,9	1 531,9	13 663,0
PUP Radziejów	4 640,9	2 705,9	1 800,1	9 146,9
PUP Rypin	4 227,2	2 464,7	1 321,7	8 013,6
PUP Sepólno Krajeńskie	3 959,4	2 308,5	2 030,6	8 298,5
PUP Świecie	7 964,0	4 643,5	269,8	12 877,3
PUP dla Miasta Torunia	9 285,7	5 414,1	2 341,9	17 041,7
PUP dla powiatu toruńskiego	7 929,1	4 623,0	6 176,8	18 728,9
PUP Tuchola	5 337,8	3 112,0	553,2	9 003,0
PUP Wąbrzeźno	3 347,2	1 838,8	461,9	5 647,9
PUP Włocławek	19 721,7	9 498,8	3 046,0	32 266,5
PUP Żnin	6 657,2	3 823,2	801,6	11 282,0
OGÓLEM	174 927,2	98 870,0	47 895,6	321 692,8

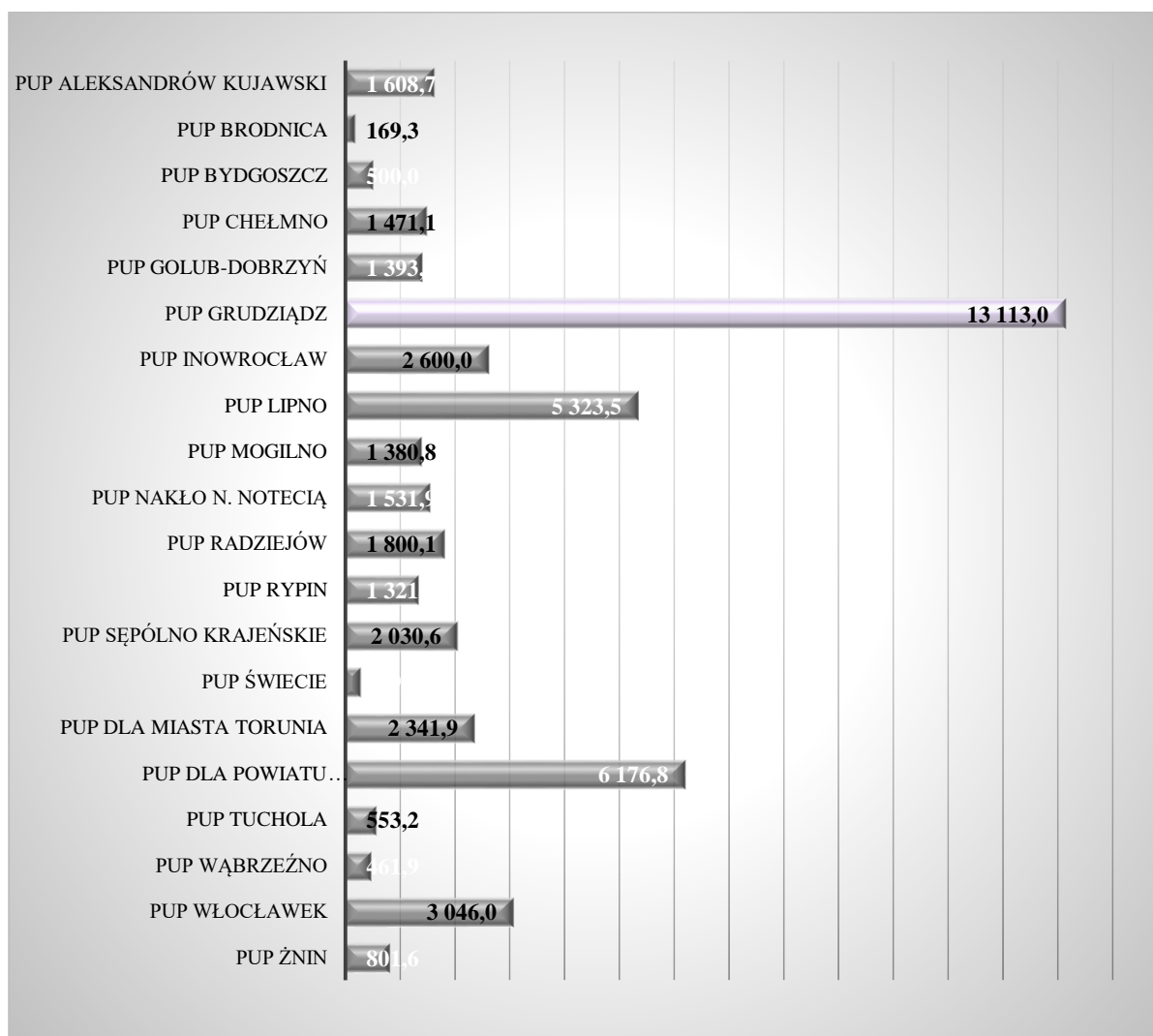
Źródło: Dane WUP Toruń

Oceniając wielkość środków, jakimi dysponowały urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego w 2015 roku należy zauważyć, iż miały one łącznie o ponad 40 mln zł więcej do dyspozycji niż w roku 2014. Z kolei Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu, w wyniku udziału w dodatkowych konkursach o środki z rezerwy MRPiPS, w porównaniu do 2014 roku, dysponował w 2015 roku kwotą aż o ponad 7,7 mln zł większą.

Ilość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, którą pozyskał Urząd, kolejny raz z rządu okazała się być największą spośród środków, jakie pozyskiwały poszczególne urzędy pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 roku. Analizując ich zaangażowanie w pozyskiwanie dodatkowych, nieobligatoryjnych funduszy z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2015 roku, warto zaznaczyć, iż Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu po raz kolejny zdeklasował pod tym względem inne urzędy. Pozyskał on w ogłaszanych trybach konkursowych łącznie 13,1 mln zł, co stanowi aż **27,4%** wszystkich środków z rezerwy przyznanych urzędom pracy w województwie kujawsko-pomorskim. W latach ubiegłych PUP w Grudziądzu także zajmował *pierwsze miejsce w wielkości dodatkowo uzyskanych środków finansowych w regionie kujawsko-pomorskim*.

Poniższy wykres prezentuje opisany wyżej stan i uwzględnia wartości pozyskanych środków w tys. złotych w 2015 roku.

Wykres 11. Wysokość pozyskanych środków z rezerwy MRPiPS w 2015 roku przez poszczególne powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego (w tys. zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP Toruń

4.3. Środki Funduszu Pracy według algorytmu

Wielkość środków Funduszu Pracy dla Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu została ustalona zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17. lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie oraz na mocy uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27. października 2014 roku, określającej kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2015 roku²⁰.

Kryteria przyznawania kwot środków do dyspozycji powiatowych urzędów pracy opierały się na następujących zmiennych:

- a) natężeniu bezrobocia mierzonym wskaźnikiem średniej stopy bezrobocia z okresu 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;
- b) skali bezrobocia mierzonej średnią miesięczną liczbą bezrobotnych według stanu w końcu miesiąca, z okresu 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;
- c) skali bezrobocia wśród osób do 25. roku życia mierzonej średnią miesięczną liczbą bezrobotnych do 25. Roku życia według stanu w końcu miesiąca, z okresu 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;
- d) skali bezrobocia wśród osób powyżej 50. roku życia mierzonej średnią miesięczną liczbą bezrobotnych powyżej 50. roku życia według stanu w końcu miesiąca, z okresu 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;
- e) wskaźniku zatrudnienia subsydiowanego mierzonego średnią miesięczną liczbą osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku po zastosowaniu działań aktywizacyjnych powiązanych z subsydiowaniem kosztów zatrudnienia, wyposażenia stanowisk pracy lub finansowaniem kosztów podjęcia działalności;
- f) wskaźniku powrotów po zatrudnieniu subsydiowanym mierzonym średnią miesięczną liczbą osób powracających do rejestrów bezrobotnych po zatrudnieniu subsydiowanym (po pracach interwencyjnych i robotach publicznych) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;
- g) wskaźniku działań aktywizacyjnych o charakterze edukacyjnym mierzonym średnią miesięczną liczbą osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych po zastosowaniu działań aktywizacyjnych o charakterze edukacyjnym, rozumianym jako szkolenie, staż oraz przygotowanie zawodowe dorosłych w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;

²⁰Kryteria ustalania kwot Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2015 roku stanowiące Załącznik do Uchwały Nr LIV/827/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27. października 2014 r.

- h) wskaźniku powrotów po aktywizacji o charakterze edukacyjnym mierzonym średnią miesięczną liczbą osób powracających do rejestrów bezrobotnych po szkoleniach, stażach zawodowych i przygotowaniu zawodowym dorosłych w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku;
- i) wskaźniku zatrudnienia niesubsydiowanego mierzonego średnią miesięczną liczbą osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień 1. września 2014 roku

Kryteria te ustalone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zostały stworzone do realizacji następujących celów:

- a) wzrostu efektywności pośrednictwa pracy;
- b) wzrostu efektywności realizowanych programów rynku pracy;
- c) lepszego adresowania pomocy i udzielanego wsparcia osobom bezrobotnym.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w 2015 roku dysponował na wyżej określonych zasadach limit środków w wysokości **14.173.800,00 zł**. Został on przyznany decyzją z dnia 29. grudnia 2014 roku. Otrzymana kwota środków według algorytmu została przeznaczona zgodnie z art. 108 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* na finansowanie poszczególnych form aktywizacji zawodowej i instrumentów rynku pracy. Urząd z tej puli środków zabezpieczył kwotę 2.352.400,00 zł, jako wkład własny do realizacji programu specjalnego w 2015 roku.

Po zabezpieczeniu kwoty na program specjalny ze środków algorytmu, jego limit pozostający do podziału na poszczególne formy i gminy powiatu grudziądzkiego w 2015 roku wyniósł **11.821.400,00 zł**.

Limity poszczególnych form wsparcia w ciągu roku dostosowywano do bieżących potrzeb lokalnego rynku pracy. Każdorazowo przesunięcia środków między formami odbywały się na podstawie aprobujących opinii Powiatowej Rady Rynku Pracy, której zadaniem jest m.in. opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy.

W związku z powyższym, na podstawie pozytywnych stanowisk organu opiniodawczo-doradczego Prezydenta Grudziądza, limity środków każdej formy wsparcia w ostatecznym układzie ukształtowały się następująco:

Tabela 57. Podział limitu środków Funduszu Pracy w 2015 roku

Forma wsparcia	Kwota limitu	% limitu 2015
roboty publiczne	3 801 500,94 zł	32,16%
prace interwencyjne	448 166,85 zł	3,79%
prace społecznie użyteczne	33 281,28 zł	0,28%
stypendia stażowe	3 976 565,83 zł	33,64%
bony stażowe – stypendia	319 096,34 zł	2,70%
Szkolenia	361 632,55 zł	3,06%
stypendia szkoleniowe	264 686,81 zł	2,24%
badania lekarskie	21 043,50 zł	0,18%
bony szkoleniowe	96 920,90 zł	0,82%
bony szkoleniowe – stypendia	42 103,27 zł	0,36%
bony na zasiedlenie	100 249,12 zł	0,85%
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	1 744 345,95 zł	14,76%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	162 200,00 zł	1,37%
zwrot kosztów dojazdu	244 053,44 zł	2,06%
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	89 054,22 zł	0,75%
premia dla pracodawcy po bonie stażowym	116 499,00 zł	0,98%
RAZEM	11 821 400,00 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Największą część kwoty w/w limitu wydatkowano na refundację stypendiów stażowych oraz wynagrodzeń robót publicznych. Łącznie na obie te formy poniesiono blisko 66% wydatków całego limitu. Drugą, najbardziej znaczącą formą wsparcia, na którą wydatkowano w 2015 roku środki algorytmu, były koszty refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy - ponad 1,7 mln. Następną w kolejności formą wsparcia pod względem wielkości poniesionych wydatków były koszty prac interwencyjnych. W porównaniu do roku 2014 były one zdecydowanie większe, lecz nie tylko z uwagi na wysokość limitu środków, jakim w ramach algorytmu dysponował Urząd. Wydatkowanie ponad 300 tys. zł więcej w ramach tej formy wsparcia spowodowane było również korzystniejszymi dla pracodawców warunkami zatrudnienia - stosownie do zawartej umowy, pracodawca zobowiązany jest do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 3 miesięcy po ustaniu refundacji wynagrodzenia (w przypadku prac interwencyjnych trwających do 6 miesięcy). Przed nowelizacją ustawy w roku ubiegłym, obowiązkowy okres do zatrudnienia po okresie refundacji wynosił bowiem 6 miesięcy.

Równie znaczący udział w wydatkach środków dotyczących algorytmu w 2015 roku miały szkolenia oraz związane z nimi stypendia szkoleniowe. Łącznie z bonami szkoleniowymi oraz odpowiadającymi im stypendiami, przeznaczono na ten cel ponad 760 tys.

Z kolei wydatki związane ze zwrotem kosztów dojazdu bezrobotnym do miejsca odbywania stażu lub pracy poniesione w 2015 roku z limitu algorytmu były 4 krotnie większe w porównaniu do roku 2014 - przeznaczono na nie blisko ćwierć mln zł.

Z uwagi na realizowanie przez Urząd licznych programów, zarówno z rezerwy MRPiPS, jak i współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, wielu osobom bezrobotnym umożliwiono m.in. podjęcie własnej działalności gospodarczej. W związku z tym, że źródeł, z jakich

mogli korzystać bezrobotni było wiele, wydatki na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej ze środków algorytmu wyniosły zaledwie 162 tys. zł.

Wydatki według algorytmu na pozostałe formy przeciwdziałania bezrobociu miały w ogólnym limicie środków Fundusz Pracy w 2015 roku udziały od 0,28% do 0,98%.

W tabeli 58. przedstawiono podział limitu środków Funduszu Pracy na poszczególne gminy powiatu grudziądzkiego, wynikający z wprost proporcjonalnego przeliczenia środków do liczby zarejestrowanych bezrobotnych z terenu każdej z gmin według stanu na dzień 30. września 2014 roku.

Tabela 58. Podział limitu środków Funduszu Pracy według algorytmu na gminy powiatu grudziądzkiego w 2015 roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	Kwota limitu 2015	% limitu środków
miasto Grudziądz	5 673	7 681 878,83 zł	64,98%
gmina Grudziądz	723	979 023,16 zł	8,28%
miasto i gmina Łasin	748	1 012 875,97 zł	8,57%
gmina Gruta	458	620 183,41 zł	5,25%
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	398	538 936,68 zł	4,56%
gmina Rogóźno	369	499 667,42 zł	4,23%
gmina Świecie n/Osą	361	488 834,53 zł	4,13%
powiat Grudziądz	3 057	4 139 521,17 zł	35,02%
Ogółem PUP Grudziądz	8 730	11 821 400,00 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Osoby bezrobotne z Grudziądza stanowiły blisko 65% wszystkich zarejestrowanych w obu powiatach, dlatego też stosowny udział w całkowitej kwocie limitu przeznaczono na walkę z bezrobociem na tym obszarze. Kolejnymi gminami pod względem ilości osób bezrobotnych, którym przyznano największą ilość środków przy zastosowanym podziale, były: miasto i gmina Łasin oraz gmina Grudziądz - przewidziano na nie odpowiednio 8,57% i 8,28% środków. Kolejną, co do wielkości otrzymanych środków gminą, tak jak w latach ubiegłych, była gmina Gruta, która z puli otrzymanego algorytmu, zgodnie z ilością bezrobotnych zamieszkałych na terenie jej działania, miała do dyspozycji 5,25% kwoty limitu. Na pozostałe gminy: miasto i gminę Radzyń Chełmiński, gminę Rogóźno i gminę Świecie n/ Osą, przypadły kwoty od ponad 488 tys. do 538 tys. zł. Przedstawiony podział dokonany został na początku roku, poprzez proporcjonalne rozbięcie przyznanego limitu na poszczególne gminy. Jednak już tradycyjnie wykorzystanie przydzielonych środków finansowych ukształtowało się nieco odmiennie. Bilans wykorzystania środków przez gminy objęte terenem działania PUP, wykazał wykorzystanie przez nie o ponad 89 tys. więcej, niż wstępnie założono, zgodnie z podziałem wynikającym z ilości bezrobotnych w danej gminie. Jest to sytuacja, która powtarza się cyklicznie co roku, a wpływ na taki stan rzeczy ma sposób aktywizacji bezrobotnych. Polega on na rekrutacji osób bez uwzględniania aktualnych możliwości finansowych wynikający z limitu konkretnej gminy, szczególnie po wyczerpaniu przypadającej jej puli środków. W trakcie organizacji danej formy, uczestnictwo konkretnej osoby bezrobotnej, rozpatrywane jest z pominięciem miejsca jej zamieszkania. Jeśli pracodawca wskazał do zatrudnienia osobę zamieszkującą teren gminy, która wyczerpała już

środki finansowe, taka osoba bez względu na ten fakt, była aktywizowana. Odzwierciedlenie tej sytuacji w 2015 roku występowało głównie w stażach zawodowych, ale też duży wpływ na taki stan rzeczy ma zatrudnianie bezrobotnych w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Realizowanie zadań bez rozpatrywania kwestii terytorialnej pozwoliło na bieżące dostosowanie się do potrzeb pracodawców i lokalnego rynku pracy.

Faktyczne wykorzystanie środków przez poszczególne gminy w 2015 roku przedstawia tabela 59.

Tabela 59. Rzeczywiste wykorzystanie środków algorytmu przez gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Kwoty limitu 2015	Kwoty faktycznie wykorzystane w 2015 roku
miasto Grudziądz	7 681 878,83 zł	7 592 715,05 zł
gmina Grudziądz	979 023,16 zł	1 087 431,68 zł
miasto i gmina Łasin	1 012 875,97 zł	930 247,44 zł
gmina Gruta	620 183,41 zł	739 708,05 zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	538 936,68 zł	620 146,79 zł
gmina Rogóźno	499 667,42 zł	413 999,59 zł
gmina Świecie n/Osą	488 834,53 zł	437 152,40 zł
powiat grudziądzki	4 139 521,17 zł	4 228 685,95 zł
RAZEM	11 821 400,00 zł	11 821 400,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Najbardziej aktywnymi gminami wykorzystującymi środki pochodzące z algorytmu były, podobnie, jak w roku ubiegłym gmina Gruta oraz gmina Grudziądz. Ostateczne wydatki były wyższe w tych gminach o odpowiednio 119 tys. oraz 108 tys. Również miasto i gmina Radzyń Chełmiński w ostatecznym podsumowaniu wykorzystywała o ponad 81 tys. więcej.

Na wydatki 2015 roku pochodzące ze środków algorytmu składały się zobowiązania powstałe w roku poprzednim, czyli środki zaangażowane w ramach poszczególnych instrumentów i usług rynku pracy faktycznie podjęte jeszcze w 2014 roku. Część kwoty algorytmu, z racji zobowiązań przechodzących z 2014 roku, pomniejszyła środki, którymi Urząd mógł dysponować w roku 2015. Wielkość tych zobowiązań wyniosła **1.807.957,62 zł** i stanowiła łączną kwotę poszczególnych form wsparcia, które zostały przedstawione w tabeli 60.

Tabela 60. Podział zobowiązań z 2014 roku ze względu na formy wsparcia

Forma wsparcia	Zobowiązania 2014 roku	Udział %	Udział % zobowiązań w kwocie ogólnego limitu 2015
roboty publiczne	626 575,28 zł	34,66%	4,42%
prace interwencyjne	93 687,78 zł	5,18%	0,66%
stypendia stażowe	584 269,96 zł	32,32%	4,12%
bony stażowe – stypendia	314 697,69 zł	17,41%	2,22%
bony stażowe – dojazdy	8 908,59 zł	0,49%	0,07%
premia dla pracodawcy po bonie stażowym	116 499,00 zł	6,44%	0,82%
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	17 959,32 zł	0,99%	0,13%
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	45 360,00 zł	2,51%	0,32%
Ogółem	1 807 957,62 zł	100,00%	12,76%

** organy zatrudnienia mogą zawierać umowy dotyczące realizacji programów rynku pracy finansowanych z FP powodujące powstanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na dany rok kalendarzowy; cały limit roku 2014 wyniósł 27 805,8 tys. zł.
Źródło: Opracowanie własne*

Jak wynika z danych zaprezentowanych w tabeli 60, największą kwotę stanowiły zobowiązania finansowe związane z wypłatą stypendiów stażowych - wraz z bonami stażowymi stanowiły one blisko 900 tys. zł, a więc połowę wszystkich zobowiązań z 2014 roku. Następną formą wsparcia, na którą wydatkowano dużą sumę, była organizacja robót publicznych tj. wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych w ramach formy osób - ponad 34% wszystkich zobowiązań według algorytmu z 2014 roku. Pozostałe zobowiązania to wydatki związane z organizacją prac interwencyjnych, ze zwrotem kosztów dojazdu na staże odbywające się w ramach bonów stażowych, z dofinansowaniem do wynagrodzenia bezrobotnego oraz premią dla pracodawców po wywiązaniu się ze zobowiązań do zatrudnienia po bonie stażowym, a także wypłatą refundacji związanej z kosztami doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Wydatki te w ramach zobowiązań powstałych w 2014 roku wyniosły łącznie 282.414,69 zł.

Łączna kwota środków zaangażowanych jeszcze w roku 2014 stanowiła 12,76% limitu przyznanego na 2015 rok. W związku z powyższym kwota, jaką tutejszy Urząd posiadał do wykorzystania w 2015 roku wyniosła 10.013.442,38zł.

Oto jak przedstawiały się zobowiązania z 2014 roku we wszystkich gminach objętych działaniem PUP w Grudziądzu, z uwzględnieniem poszczególnych form wsparcia:

Tabela 61. Zobowiązania z 2014 roku według poszczególnych form wsparcia

Forma / Gmina	miasto Grudziądz	gmina Grudziądz	miasto i gmina Łasin	gmina Gruta	miasto i gmina Radzyń Chełmiński	gmina Rogóźno	gmina Świecie n/Osą	SUMA
roboty publiczne	468 494,28 zł	69 443,72 zł	- zł	67 927,12 zł	67 927,12 zł	3 958,04 zł	2 259,82 zł	626 575,28 zł
prace interwencyjne	82 336,32 zł	- zł	5 679,76 zł	- zł	5 671,70 zł	- zł	- zł	93 687,78 zł
stypendia stażowe	315 823,97 zł	69 267,95 zł	25 196,37 zł	146 906,34 zł	12 982,57 zł	10 249,28 zł	3 843,48 zł	584 269,96 zł
bony stażowe – stypendia	139 307,56 zł	9 608,57 zł	37665,91 zł	46591,00 zł	30 321,01 zł	19 431,15 zł	31 772,49 zł	314 697,69 zł
bony stażowe – dojazdy	3 641,32 zł	543,32 zł	1093,32 zł	1477,32 zł	1 046,66 zł	556,66 zł	556,66 zł	8 908,59 zł
premia dla pracodawcy po bonie stażowym	34 783,50 zł	3 027,00 zł	18 162,00 zł	25 729,50 zł	13 621,50 zł	3 013,50 zł	18 162,00 zł	116 499,00 zł
refundacja kosztów wyposażenia lub wyposażenie stanowiska	- zł	17 959,32 zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	17 959,32 zł
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	45 360,00 zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	45 360,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Poniższe zestawienie ukazuje wielkość środków wynikających ze zobowiązań 2014 roku w poszczególnych gminach terenu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu.

Tabela 62. Zobowiązania z 2014 roku w poszczególnych gminach

Wyszczególnienie	Kwoty zobowiązań 2014
miasto Grudziądz	1 089 746,95 zł
gmina Grudziądz	169 849,88 zł
miasto i gmina Łasin	87 797,36 zł
gmina Gruta	288 631,28 zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	78 135,74 zł
gmina Rogóźno	37 208,63 zł
gmina Świecie n/Osą	56 587,78 zł
RAZEM	1 807 957,62 zł

Źródło: Opracowanie własne

4.3.1 Środki algorytmu w 2015 roku po uwzględnieniu zobowiązań z 2014 roku oraz wkładu własnego do programu specjalnego.

Po pomniejszeniu limitu środków Funduszu Pracy przyznanego według algorytmu 2015 o sumę zobowiązań z 2014 roku, które przeszły na kolejny rok oraz o środki zabezpieczone na realizację programu specjalnego, otrzymano wysokość środków, jakimi dysponował Urząd w 2015 roku w ramach dostępnego algorytmu.

Powyższy stan rzeczy uwzględnienia zestawienie danych w tabeli 63.

Tabela 63. Limit środków Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2015 roku wg algorytmu z uwzględnieniem zobowiązań z 2014 roku

<i>Kwota przyznana według algorytmu w 2015 roku</i>	14 173 800,00 zł
<i>Zobowiązania 2014 roku</i>	- 1 807 957,62 zł
<i>Wkład własny do programu specjalnego</i>	- 2 352 400,00 zł
<i>Środki pozostałe do zaangażowania w 2015 roku</i>	10 013 442,38 zł

Źródło: Opracowanie własne

Kolejna tabela 64 prezentuje szczegółowe wydatki środków algorytmu w 2015 roku według instrumentów i usług rynku pracy z podziałem na poszczególne gminy powiatu grudziądzkiego.

Informator o działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu za 2015 rok

Tabela 64. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu zaangażowane w 2015 roku z podziałem na poszczególne formy wsparcia i gminy

Forma / Gmina	miasto Grudziądz	gmina Grudziądz	miasto i gmina Łasin	gmina Gruta	miasto i gmina Radzyń Chelmiński	gmina Rogóżno	gmina Świecie n/Osą	Ogółem
roboty publiczne	2 004 427,36 zł	185 424,31 zł	184 914,36 zł	216 914,22 zł	228 053,59 zł	139 906,29 zł	215 285,53 zł	3 174 925,66 zł
prace interwencyjne	231 395,83 zł	27 102,67 zł	16 686,56 zł	24 976,59 zł	42 289,52 zł	4 518,14 zł	7 509,76 zł	354 479,07 zł
pace społecznie-użyteczne	- zł	- zł	16 096,32 zł	- zł	- zł	- zł	17 184,96 zł	33 281,28 zł
stypendia stażowe	2 328 509,78 zł	254 943,82 zł	272 320,41 zł	126 237,58 zł	183 580,34 zł	124 862,89 zł	101 841,05 zł	3 392 295,87 zł
bony stażowe – stypendia	4 398,65 zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	4 398,65 zł
Szkolenia	311 599,90 zł	25 326,05 zł	14 067,00 zł	3 127,60 zł	1 865,90 zł	2 369,70 zł	3 276,40 zł	361 632,55 zł
stypendia szkoleniowe	206 090,33 zł	21 089,35 zł	10 850,61 zł	8 416,09 zł	5 168,31 zł	5 040,98 zł	8 031,14 zł	264 686,81 zł
bony szkoleniowe	40 197,56 zł	15 381,77 zł	5 100,00 zł	14 840,88 zł	12 700,69 zł	- zł	8 700,00 zł	96 920,90 zł
bony szkoleniowe – stypendia	15 485,87 zł	7 516,24 zł	2 571,05 zł	6 636,47 zł	6 050,16 zł	- zł	3 843,48 zł	42 103,27 zł
bony na zasiedlenie	90 249,12 zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	10 000,00 zł	100 249,12 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	938 180,33 zł	331 000,00 zł	310 000,00 zł	21 396,30 zł	39 000,00 zł	86 810,00 zł	- zł	1 726 386,63 zł
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	142 000,00 zł	20 200,00 zł	- zł	- zł	- zł	- zł	- zł	162 200,00 zł
badania lekarskie	17 889,50 zł	828,00 zł	700,00 zł	414,00 zł	1 212,00 zł	- zł	- zł	21 043,50 zł
zwrot kosztów dojazdu	142 984,64 zł	20 894,59 zł	9 143,77 zł	28 117,04 zł	22 090,54 zł	7 021,97 zł	4 892,30 zł	235 144,85 zł
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	28 993,42 zł	7 875,00 zł	- zł	- zł	- zł	6 825,80 zł	- zł	43 694,22 zł
RAZEM	6 502 967,10 zł	917 581,80 zł	842 450,08 zł	451 076,77 zł	542 011,05 zł	376 790,96 zł	380 564,62 zł	10 013 442,38 zł

Źródło: Opracowanie własne

Kolejne tabele prezentują wielkości kwot zaangażowanych i wydatkowanych w 2015 roku z podziałem na poszczególne formy w gminach powiatu grudziądzkiego oraz liczbę osób, które zostały objęte określoną formą wsparcia.

Tabela 65. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w mieście Grudziądzu

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	485	2 004 427,36 zł
prace interwencyjne	64	231 395,83 zł
stypendia stażowe	501	2 328 509,78 zł
bony stażowe - stypendia	1	4 398,65 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	806	517 690,23 zł
bony szkoleniowe i stypendia	13	55 683,43 zł
bony na zasiedlenie	16	90 249,12 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	44	938 180,33 zł
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	7	142 000,00 zł
badania lekarskie	124	17 889,50 zł
zwrot kosztów dojazdu	384	142 984,64 zł
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	3	29 558,23 zł
OGÓLEM	2 448	6 502 967,10 zł

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 65, kwota środków według algorytmu, jaką wykorzystano na ww. formy wsparcia wyniosła 6.502.967,10 zł. Największą kwotę przeznaczono na stypendia stażowe, przeznaczone dla 501 osób. Najmniej natomiast środków wykorzystano na finansowanie bonów stażowych – stypendia. Łącznie dzięki środkom z Funduszu Pracy według algorytmu z form wsparcia wymienionych w powyższej tabeli, skorzystało 2448 osób z powiatu grudziądzkiego grodzkiego.

Tabela 66. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Grudziądz

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	52	185 424,31 zł
prace interwencyjne	7	27 102,67 zł
stypendia stażowe	68	254 943,82 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	83	46 415,40 zł
bony szkoleniowe i stypendia	5	22 898,01 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	16	331 000,00 zł
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1	20 200,00 zł
badania lekarskie	2	828,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	64	20 894,59 zł
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	1	7 875,00 zł
OGÓLEM	299	917 581,80 zł

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela 66 obrazuje wysokość wydatków Funduszu Pracy według algorytmu, jakie poniesiono na realizację form wsparcia dla osób z powiatu grudziądzkiego ziemskiego. Łącznie na formy wsparcia wydatkowano 917.581,80 zł, w ramach których pomocą mogło zostać objętych 299 osób.

Tabela 67. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w mieście i gminie Łasin

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	34	184 914,36 zł
prace interwencyjne	3	16 686,56 zł
pace społecznie-użyteczne	33	16 096,32 zł
stypendia stażowe	60	272 320,41 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	50	24 917,61 zł
bony szkoleniowe i stypendia	2	7 671,05 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	15	310 000,00 zł
badania lekarskie	2	700,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	23	9 143,77 zł
OGÓLEM	222	842 450,08 zł

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu na formy wsparcia w 2015 roku w mieście i gminie Łasin zostały poniesione w kwocie 842.450,08 zł. Najwyższa kwota, bo aż 310.000,00 zł została przeznaczona na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Najniższa kwota (700,00 zł) przeznaczona została na badania lekarskie. Łącznie ze wszystkich dostępnych form wsparcia skorzystały 222 osoby.

Tabela 68. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Gruta

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	46	216 914,22 zł
prace interwencyjne	7	24 976,59 zł
stypendia stażowe	26	126 237,58 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	70	11 543,69 zł
bony szkoleniowe i stypendia	5	21 477,35 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	1	21 396,30 zł
badania lekarskie	1	414,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	61	28 117,04 zł
OGÓLEM	217	451 076,77 zł

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu na formy wsparcia w 2015 roku w gminie Gruta zostały poniesione w kwocie 451.076,77 zł. Najwyższa kwota, bo aż 216.914,22 zł została przeznaczona

na roboty publiczne. Najniższa kwota (414,00 zł) przeznaczona została na badania lekarskie. Łącznie ze wszystkich dostępnych form wsparcia skorzystało 217 osób.

Tabela 69. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w mieście i gminie Radzyń Chełmiński

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	43	228 053,59 zł
prace interwencyjne	7	42 289,52 zł
stypendia stażowe	42	183 580,34 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	34	7 034,21 zł
bony szkoleniowe i stypendia	4	18 750,85 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	2	39 000,00 zł
badania lekarskie	3	1 212,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	29	22 090,54 zł
OGÓLEM	164	542 011,05 zł

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu na formy wsparcia w 2015 roku w mieście i gminie Radzyń Chełmiński zostały poniesione w kwocie 542.011,05 zł. Najwyższa kwota, bo aż 228.053,59 zł została przeznaczona na roboty publiczne. Najniższa kwota (1.212,00 zł) przeznaczona została na badania lekarskie. Łącznie ze wszystkich dostępnych form wsparcia skorzystało 164 osób, z czego najwięcej osób odbywało roboty publiczne oraz staże.

Tabela 70. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Rogóżno

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	32	139 906,29 zł
prace interwencyjne	3	4 518,14 zł
stypendia stażowe	27	124 862,89 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	27	7 410,68 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	4	86 810,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	15	7 021,97 zł
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	1	6 260,99 zł
OGÓLEM	109	376 790,96 zł

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu na formy wsparcia w 2015 roku w gminie Rogóżno zostały poniesione w kwocie 376.790,96 zł. Najwyższa kwota, bo aż **139.906,29 zł** została przeznaczona na roboty publiczne. Najniższa kwota (4.518,14 zł) przeznaczona została na prace interwencyjne. Łącznie ze wszystkich dostępnych form wsparcia skorzystało 109 osób, z czego najwięcej osób rozpoczęło roboty publiczne.

Tabela 71. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Świecie n/Osą

Forma wsparcia	Liczba osób	Kwota środków
roboty publiczne	45	215 285,53 zł
prace interwencyjne	3	7 509,76 zł
prace społecznie-użyteczne	39	17 184,96 zł
stypendia stażowe	26	101 841,05 zł
szkolenia i stypendia szkoleniowe	46	11 307,54 zł
bony szkoleniowe i stypendia	3	12 543,48 zł
bony na zasiedlenie	2	10 000,00 zł
zwrot kosztów dojazdu	15	4 892,30 zł
OGÓLEM	179	380 564,62 zł

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu na formy wsparcia w 2015 roku w gminie Świecie/ Osą zostały poniesione w kwocie 380.564,62 zł. Najwyższa kwota, bo aż 215.285,53 zł została przeznaczona na roboty publiczne. Najniższa kwota (4.892,30 zł) przeznaczona została na pokrycie zwrotów kosztów dojazdu, z którego skorzystało 15 osób. Łącznie ze wszystkich dostępnych form wsparcia skorzystało 179 osób.

4.4. Dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Podobnie, jak w latach ubiegłych, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu pozyskał dodatkowe środki finansowe z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zabieganie o dodatkowe fundusze zaowocowało otrzymaniem w 2015 roku od dysponenta Funduszu Pracy łącznej kwoty **13.113.000,00 zł**. Pozyskane środki zostały przeznaczone na finansowanie takich strategicznych działań, jak jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych, organizacja robót publicznych i staży zawodowych, a także szkoleń oraz bonów szkoleniowych.

Wśród realizowanych przez Urząd w 2015 roku programów z rezerwy Ministra, po raz kolejny znalazł się także program specjalny, będący odpowiedzią na proponowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej procedury konkursowe. W związku z zamiarem realizacji zaplanowanych w nim działań, Urząd zarezerwował na ten cel 10% środków z kwoty algorytmu, tj. **2.352.400,00 zł**. Łącznie więc w ramach wszystkich programów realizowanych z rezerwy, tutejszy urząd dysponował kwotą 15.465.400,00 zł.

W poniższym zestawieniu zaprezentowano kształtowanie się wydatków poniesionych w 2015 roku w związku z pozyskanymi z rezerwy środkami w poszczególnych formach wsparcia.

Tabela 72. Podział dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2015 roku na poszczególne formy wsparcia

Forma wsparcia	Kwoty wydatków w 2015 roku
roboty publiczne	2 169 399,21 zł
stypendia stażowe	935 591,87 zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	8 256 178,99 zł
szkolenia	156 802,40 zł
stypendia szkoleniowe(w tym w ramach bonów)	77 702,25 zł
jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarcze	1 184 605,08 zł
zwrot kosztów dojazdu	19 702,84 zł
wsparcie specyficzne - bon zatrudnieniowy pracodawcy	73 718,09 zł
wsparcie specyficzne - BON TON	112 887,06 zł
wsparcie specyficzne - przedszkole	3 756,40 zł
wsparcie specyficzne - rowery	122 655,81 zł
OGÓLEM	13 113 000,00 zł

Zródło: Opracowanie własne

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w ramach pozyskanych funduszy z rezerwy Ministra, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zrealizował aż 11 programów lokalnych. Środki te, wliczając zarezerwowaną kwotę na program specjalny pozwoliły na zatrudnienie lub zdobycie doświadczenia zawodowego łącznie 1365. osobom, zarówno z terenu miasta Grudziądza, jak i z powiatu

grudziądzkiego. Zestawienie programów oraz pozyskanych w ich ramach środków zaprezentowano w tabeli 73.

Tabela 73. Programy zrealizowane w ramach pozyskanych z rezerwy środków FP w 2015 roku

Lp.	Nazwa programu wg pozyskanych środków	Realizowana forma wsparcia	Kwota pozyskana z rezerwy MRPiPS w zł
1	Aktywizacja bezrobotnych do 25. roku życia (-25)	refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, staż, szkolenia	1 126 300,00
2	Aktywizacja bezrobotnych tworzących lub przystępujących do spółdzielni socjalnych -> zmiana grupy docelowej Aktywizacja bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49)	refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	300 500,00
3	"Mocna Trójka" - program specjalny	roboty publiczne, staże, szkolenia, doposażenie lub wyposażenie, wsparcie specyficzne - bon ton dla bezrobotnego, bon zatrudnieniowy dla pracodawcy, rowery, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem, dojazdy na staż i szkolenie - III profil	1 999 500,00
4	Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50. roku życia (50+)	refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	768 000,00
5	Aktywizacja bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49)	refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	849 000,00
6	Aktywizacja bezrobotnych w wieku 30-50 lat	refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	646 100,00
7	Aktywizacja bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49)	roboty publiczne, refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej szkolenia, bony szkoleniowe	2 400 400,00
8	Aktywizacja bezrobotnych w wieku 30-50 lat	roboty publiczne, refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia, szkolenia	2 823 200,00
9	Aktywizacja bezrobotnych w wieku 30-50 lat	roboty publiczne, , jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	200 000,00
10	Aktywizacja bezrobotnych w wieku 30-50 lat	roboty publiczne, refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	801 200,00
11	Aktywizacja bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49)	roboty publiczne, refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	1 198 800,00
RAZEM			13 113 000,00

Źródło: Opracowanie własne

4.4.1. Aktywizacja osób bezrobotnych do 25. roku życia

(-25; decyzja z dnia 28. stycznia 2015 roku)

Celem tego programu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej tylko i wyłącznie osób bezrobotnych do 25. roku życia, zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu.

Działaniami aktywizującymi w ramach tego przedsięwzięcia, umożliwiającymi skuteczne wejście na rynek pracy bezrobotnej młodzieży była organizacja staży, tworzenie nowych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy oraz szkolenia. Na realizację tego programu pozyskano **1.126.300,00 zł**.

Ogółem w programie wzięło udział **165.** bezrobotnych. Z tej grupy osób ze wsparcia w ramach staży zawodowych skorzystało 82. młodych bezrobotnych z Grudziądza oraz 41. osób zamieszkujących teren powiatu grudziądzkiego. Pracę na zasadzie refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy pracodawcy podjęło 39 osób bezrobotnych - 20. z nich było mieszkańcami Grudziądza, a 19. mieszkańcami powiatu Trzy osoby zostały objęte szkoleniami.

Zarówno efektywność zatrudnieniowa, jak i kosztowa programu, którą przyjęto we wniosku została osiągnięta powyżej założeń.

Cała kwota, którą w ramach tego programu dysponował tutejszy Urząd została wydatkowana w 2015 roku.

Tabela 74. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu dla bezrobotnych do 25. roku życia

Wyszczególnienie	Stáže		Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		Szkolenia i stypendia szkoleniowe	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	303 837,94 zł	82	334 173,36 zł	20	566,82 zł	2
gmina Grudziądz	51 630,99 zł	12	96 168,13 zł	6	283,41 zł	1
miasto i gmina Łasin	41 894,22 zł	9	62 000,00 zł	4	- zł	-
gmina Gruta	21 822,50 zł	5	82 989,07 zł	5	- zł	-
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	30 149,91 zł	6	- zł	-	- zł	-
gmina Rogóźno	20 327,73 zł	5	46 000,00 zł	3	- zł	-
gmina Świecie n/Osą	20 455,92 zł	4	14 000,00 zł	1	- zł	-
RAZEM	490 119,21 zł	123	635 330,56 zł	39	850,23 zł	3

Źródło: Opracowanie własne

4.4.2. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

(art. 49; decyzja z dnia 10. marca 2015 roku)

Program powstał zgodnie z ogłoszonym przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej naborem wniosków konkursowych o pozyskanie dodatkowych środków na aktywizację bezrobotnych tworzących lub przystępujących do spółdzielni socjalnych.

Z uwagi na brak zainteresowania osób bezrobotnych tą formą aktywizacji zawodowej, mimo rozpropagowania informacji o możliwości skorzystania z programu, we wrześniu jego środki zostały przesunięte na inną grupę docelową tj. bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy czyli - bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych do 30. roku życia, powyżej 50. roku życia, bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6. roku życia lub co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia oraz bezrobotnych niepełnosprawnych.

W związku z dużym zainteresowaniem ze strony pracodawców i ich potrzebą tworzenia stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia, z tej formy wsparcia skorzystało 16 osób bezrobotnych - 11 osób z Grudziądza oraz 5 osób z terenu powiatu ziemskiego. Na realizację programu wydatkowano cała pozyskaną kwotę tj. 300.500,00 zł.

Tabela 75. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	
	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	216 948,00 zł	11
gmina Grudziądz	32 000,00 zł	2
miasto i gmina Łasin	34 552,00 zł	2
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	17 000,00 zł	1
RAZEM	300 500,00 zł	16

Źródło: Opracowanie własne

4.4.3. Program specjalny – „Mocna Trójka”

(III profil; decyzja z dnia 12. marca 2015 roku)

Celem programu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób, dla których ustalony został III profil pomocy. Jego głównymi działaniami umożliwiającymi zwiększenie bądź uzyskanie doświadczenia zawodowego i podniesienie poziomu motywacji uczestników, były tworzone nowe miejsca pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk, organizacja robót publicznych oraz staży. Zaplanowano także szkolenia w ramach trójstronnych umów szkoleniowych. Na realizację programu pozyskano 1.999.500,00 zł. Kwota ze środków algorytmu, którą zgodnie z wytycznymi projektu dodatkowo zabezpieczył na jego realizację tutejszy Urząd, wyniosła 2.352.400,00 zł. Łącznie na realizację tego przedsięwzięcia przeznaczono więc kwotę 4.351.900,00 zł.

Z uwagi na całkowity brak zainteresowania pracodawców realizacją szkoleń w ramach trójstronnych umów szkoleniowych, w wyniku stosownych przesunięć pomiędzy instrumentami, zaaprobowanych przez Radę Rynku Pracy, kwoty zaplanowane na szkolenia, w konsekwencji całkowicie przeznaczono na inne realizowane w programie formy wsparcia.

Ostateczny podział środków programu specjalnego ze względu na źródło ich pochodzenia przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 76. Podział wydatków programu specjalnego „Mocna Trójka” ze względu na źródła pochodzenia

Forma wsparcia	Kwota środków	Źródło pochodzenia	
		rezerwa	algorytm
roboty publiczne	1 119 562,02 zł	617 162,02 zł	502 400,00 zł
Stáže	445 472,66 zł	445 472,66 zł	- zł
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	2 461 645,12 zł	611 645,12 zł	1 850 000,00 zł
wsparcie specyficzne -bon zatrudnieniowy pracodawcy	73 718,09 zł	73 718,09 zł	- zł
wsparcie specyficzne - BON TON	112 887,06 zł	112 887,06 zł	- zł
wsparcie specyficzne – przedszkole	3 756,40 zł	3 756,40 zł	- zł
wsparcie specyficzne – rowery	122 655,81 zł	122 655,81 zł	- zł
dojazdy na staż	12 202,84 zł	12 202,84 zł	- zł
RAZEM	4 351 900,00 zł	1 999 500,00 zł	2 352 400,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Dzięki stosownym przesunięciom kwot między formami, ogółem z programu skorzystało **377** osób bezrobotnych, z czego 132. zostały objęte refundacją kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy (102. osoby pochodziły z Grudziądza, a 30 osób z powiatu grudziądzkiego), 141 osób robotami publicznymi (wśród nich było 40 mieszkańców Grudziądza oraz 101. powiatu grudziądzkiego), a także 104 osoby stażami (64 były z Grudziądza, zaś 40 z powiatu grudziądzkiego).

Każdy bezrobotny przystępujący do programu miał możliwość zakupu - w zakresie elementów specyficznych - odzieży prywatnej w ramach tzw. BON TONu. Osoby podejmujące zatrudnienie w ramach robót publicznych i w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk

pracy otrzymywały rower, zaś osoby podejmujące staż miały możliwość zwrotu kosztów dojazdu do miejsca odbywania stażu. Pracodawcy korzystający z refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy mogli otrzymywać także zwrot kosztów poniesionych na przedmioty związane z zatrudnieniem osoby bezrobotnej, które nie mogły być zrefundowane w ramach kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.

Tabela 77. Liczba osób zaktywizowana w ramach programu „Mocna Trójka” z podziałem na formy wsparcia i gminy

Wyszczególnienie	Forma wsparcia		
	Roboty publiczne	Staż	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy
miasto Grudziądz	40	64	100
gmina Grudziądz	25	5	17
miasto i gmina Łasin	12	13	2
gmina Gruta	24	3	4
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	27	7	2
gmina Rogóźno	3	5	6
gmina Świecie n/Osą	10	7	1
RAZEM	141	104	132

Źródło: Opracowanie własne

Kwoty środków wydatkowane w poszczególnych formach wsparcia, jak również wsparcie specjalne, odpowiadające uczestnikom, w rozbiciu na gminy, prezentuje poniższa tabela:

Tabela 78. Wydatki programu „Mocna Trójka” z podziałem na formy wsparcia i gminy

Wyszczególnienie	Forma wsparcia							
	Roboty publiczne	Staż	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska	Rowery (wsparcie specjalne)	BON TON (wsparcie specjalne)	Bon zatrudnienie wy pracodawcy (wsparcie specjalne)	Dojazdy na staż	„Przedszkole” (wsparcie specjalne)
miasto Grudziądz	320 415,70 zł	252 999,57 zł	1 864 734,83 zł	62 526,81 zł	58 941,73 zł	51 318,09 zł	6 225,08 zł	1 309,40 zł
gmina Grudziądz	191 109,43 zł	25 281,53 zł	332 998,20 zł	18 819,00 zł	13 140,78 zł	11 900,00 zł	560,40 zł	- zł
miasto i gmina Łasin	97 836,78 zł	61 239,57 zł	36 500,00 zł	6 426,00 zł	7 899,67 zł	1 400,00 zł	354,46 zł	732,00 zł
gmina Gruta	187 140,36 zł	17 893,47 zł	75 971,96 zł	12 393,00 zł	10 930,92 zł	2 800,00 zł	- zł	1 715,00 zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	218 728,82 zł	2 9680,3 zł	37 000,00 zł	13 311,00 zł	12 335,39 zł	1 400,00 zł	594,00 zł	- zł
gmina Rogóźno	24 595,84 zł	23 060,89 zł	95 940,13 zł	4 131,00 zł	4 173,88 zł	4 200,00 zł	2 022,10 zł	- zł
gmina Świecie n/Osą	79 735,09 zł	35 317,33 zł	18 500,00 zł	5 049,00 zł	5 464,69 zł	700,00 zł	2 446,80 zł	- zł
RAZEM	1 119 562,02 zł	445 472,66 zł	2 461 645,12 zł	122 655,81 zł	112 887,06 zł	73 718,09 zł	12 202,84 zł	3 756,40 zł

Źródło: Opracowanie własne

**4.4.4. Aktywizacja osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia
(50+; decyzja z dnia 23. kwietnia 2015 roku)**

Celem kolejnego programu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia. Przystąpienie do programu odbyło się, podobnie jak w przypadku poprzednich, na podstawie ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej konkursu dla tej grupy bezrobotnych. Na realizację tego programu pozyskano **768.000,00 zł**. Środki programu zaangażowano w realizację dwóch form wsparcia - refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy oraz jednorazowe środki na podjęcie przez osoby bezrobotne działalności gospodarczej.

W celu wykorzystania całej kwoty, którą w ramach tego programu dysponował tutejszy Urząd oraz stworzenia dodatkowego miejsca pracy w ramach powstałych oszczędności w zakresie refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy, program dofinansowano kwotą 6.714,30 zł z tzw. „kosztów pośrednich” projektów pozakonkursowych.

Tabela 79. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia

Wyszczególnienie	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	355 999,98 zł	20	230 990,42 zł	13
gmina Grudziądz	60 787,00 zł	3	- zł	-
miasto i gmina Łasin	49 336,90 zł	3	17 800,00 zł	1
gmina Gruta	38 800,00 zł	2	- zł	-
gmina Rogóżno	21 000,00 zł	1	- zł	-
RAZEM	525 923,88 zł	29	248 790,42 zł	14

** program dofinansowano ze środków kosztów pośrednich kwotą 6.714,30 zł
Źródło: Opracowanie własne*

Jak wynika z powyższych danych, wsparciem w ramach programu zostało objętych łącznie 43 bezrobotnych. Własną firmę przy wsparciu środkami z niniejszego programu założyło 14 osób (13 osób z miasta Grudziądza, natomiast 1 osoba z terenu powiatu - z miasta i gminy Łasin), zaś zatrudnienie w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy podjęło 29 osób, z czego najwięcej osób z miasta Grudziądza. Najmniej osób z tej formy skorzystało z gminy Rogóżno, bo tylko 1 osoba.

4.4.5. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

(art. 49; decyzja z dnia 19. czerwca 2015 roku)

To kolejny program, którego celem było podniesienie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Za pośrednictwem tego projektu stworzono bezrobotnym możliwość podjęcia zatrudnienia w ramach tworzonych nowych stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia bądź doposażenia oraz zaplanowano przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych.

Cała kwota będąca w dyspozycji Urzędu na realizację tego programu tj. 849.000,00 zł została wydatkowana w 2015 roku.

Tabela 80. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	443 700,00 zł	25	198 000,00 zł	11
gmina Grudziądz	17 700,00 zł	1	70 800,00 zł	4
miasto i gmina Łasin	- zł	-	53 100,00 zł	3
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	34 000,00 zł	2	32 700,00 zł	2
RAZEM	495 400,00 zł	28	354 600,00 zł	20

** program dofinansowano ze środków kosztów pośrednich kwotą 1.000,00 zł*

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem z programu skorzystało aż 48. osób bezrobotnych, z czego 28 bezrobotnych znalazło zatrudnienie w ramach utworzonych stanowisk pracy, w związku z refundacją kosztów doposażenia lub wyposażenia (25. pochodziło z Grudziądza, a 3. z powiatu grudziądzkiego ziemskiego), zaś 20. osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (11. z nich pochodziło z powiatu grodzkiego, zaś 9. z powiatu ziemskiego).

4.4.6. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

(decyzja z dnia 19. czerwca 2015 roku)

Program ten skierowany był do osób w przedziale wiekowym pomiędzy 30. a 50. rokiem życia. Podstawowym więc kryterium kwalifikującym do projektu był wiek bezrobotnych. Program ten był alternatywą dla osób, które nie kwalifikowały się do żadnej grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których kierowane były wcześniejsze programy.

W ramach projektu realizowano dwie formy wsparcia - tworzenie stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów ich doposażenia lub wyposażenia przez pracodawców oraz jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Na realizację tego programu wydatkowano całą pozyskaną kwotę tj. **646.100,00 zł**.

Kwoty środków uwzględniające podział na poszczególne gminy oraz odpowiadająca im liczba zaktywizowanych osób, prezentuje poniższa tabela:

Tabela 81. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

Wyszczególnienie	Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	437 240,00 zł	25	36 160,00 zł	2
gmina Grudziądz	65 000,00 zł	4	39 700,00 zł	2
miasto i gmina Łasin	16 000,00 zł	1	- zł	-
gmina Rogóżno	18 000,00 zł	1	18 000,00 zł	1
gmina Świecie n/Osą	16 000,00 zł	1	- zł	-
RAZEM	552 240,00 zł	32	93 860,000 zł	5

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem z programu skorzystało **37**. osób bezrobotnych. W ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy zatrudnienie podjęły 32. osoby z terenu działania PUP Grudziądz (25 z Grudziądza i 7 z powiatu grudziądzkiego ziemskiego), zaś 5. osób skorzystało ze środków tego programu, otrzymując jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (2 osoby z Grudziądza oraz 3 z terenu powiatu grudziądzkiego ziemskiego).

4.4.7. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

(art. 49; decyzja z dnia 3. sierpnia 2015 roku)

Następny program był kolejnym skierowanym do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy i stanowił kontynuację wcześniejszych działań. Na jego realizację pozyskano tym razem **2.400.400,00 zł**. Za pośrednictwem tego projektu stworzono możliwość podjęcia zatrudnienia w ramach robót publicznych, utworzono nowe stanowiska pracy w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia lub doposażenia. Zaplanowano także przyznanie jednorazowych środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz szkolenia, również w zakresie bonów szkoleniowych.

Zarówno efektywność zatrudnieniowa, jak i kosztowa programu, którą przyjęto we wniosku o jego finansowanie została osiągnięta powyżej założeń. Cała kwota, którą w ramach tego programu dysponował tutejszy Urząd została wydatkowana w 2015 roku.

Tabela 82. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu dla bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej		Szkolenia i stypendia szkoleniowe (w tym bony i dojazdy na szkolenia)	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	191 109,58 zł	36	1 013 512,53 zł	56	71 200,00 zł	4	177 027,80 zł	39
gmina Grudziądz	50 627,57 zł	11	127 784,75 zł	7	- zł	-	13 276,11 zł	3
miasto i gmina Łasin	56 156,11 zł	10	55 000,00 zł	3	- zł	-	12 993,84 zł	3
gmina Gruta	121 900,52 zł	24	33 000,00 zł	2	- zł	-	4 613,76 zł	1
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	151 170,65 zł	25	65 800,00 zł	4	- zł	-	13 558,81 zł	3
gmina Rogóźno	12 293,19 zł	2	48 000,00 zł	3	17 800,00 zł	1	9 227,53 zł	2
gmina Świecie n/Osą	120 064,64 zł	20	34 000,00 zł	2	- zł	-	282,61 zł	-
RAZEM	703 322,26 zł	128	1 377 097,28 zł	77	89 000,00 zł	5	230 980,46 zł	51

* w pozycji dotyczącej szkoleń nie ujęto powtórnie 21. osób, które zostały wykazane w pozycji refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, a które skorzystały ze szkolenia z zakresu podstawowych elementów prawa pracy (stąd w gminie Świecie n/Osą widoczne poniesione koszty - „bezosobowo”)

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem z programu skorzystało 261 osób bezrobotnych. Z tej grupy osób zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęło łącznie 128 bezrobotnych (36 zamieszkałych na terenie powiatu grodzkiego, a 92 osoby na terenie powiatu ziemskiego), zaś 77 bezrobotnych znalazło zatrudnienie w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy (56 pochodziło z Grudziądza, a 21. z powiatu ziemskiego). Ponadto 5. osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym jedna z gminy Rogóźno), a 51 osób skorzystało ze szkoleń - w tym 50 w ramach bonów szkoleniowych (39 z powiatu grodzkiego, a 12 z powiatu ziemskiego). Również część osób przed podjęciem zatrudnienia w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy odbyła szkolenie z zakresu podstawowych elementów prawa pracy.

4.4.8. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

(decyzja z dnia 3. sierpnia 2015 roku)

Program ten, jak i dwa kolejne, stanowiły kontynuację działań skierowanych do osób w wieku pomiędzy 30. a 50. rokiem życia. Podobnie, jak przy poprzednim projekcie, pozyskane środki wykorzystano na stworzenie stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy, organizację robót publicznych oraz na sfinansowanie jednorazowych środków dla podejmujących działalność gospodarczą, a także szkolenia. Na realizację programu udało się pozyskać sumę w wysokości 2.823.200,00 zł.

W celu wykorzystania całej kwoty programu, którą dysponował Urząd oraz stworzenia dodatkowego miejsca pracy, powstałe w programie oszczędności dofinansowano kwotą 7.450,51 zł pochodzącą ze środków kosztów pośrednich, dzięki czemu jedna dodatkowa osoba mogła podjąć zatrudnienie w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.

Również w tym programie efektywność zatrudnieniowa, jak i kosztowa, którą założono we wniosku o jego finansowanie została osiągnięta powyżej tego poziomu.

Ukształtowanie wydatków w ramach powyższego programu prezentuje tabela 83., która uwzględnia ich podział według miejsca zamieszkania osób, które z niego skorzystały:

Tabela 83. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu dla bezrobotnych w wieku 30-50 lat

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy		Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	45 110,46 zł	12	1 618 665,06 zł	90	166 000,00 zł	9
gmina Grudziądz	29 049,64 zł	6	216 629,66 zł	12	36 000,00 zł	2
miasto i gmina Łasin	133 111,11 zł	30	21 000,00 zł	1	- zł	-
gmina Gruta	81 576,43 zł	16	69 282,61 zł	4	- zł	-
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	103 792,58 zł	17	38 282,61 zł	2	- zł	-
gmina Rogóźno	35 059,50 zł	6	30 282,61 zł	2	18 000,00 zł	1
gmina Świecie n/Osą	188 808,24 zł	34	- zł	-	- zł	-
RAZEM	616 507,96 zł	121	1 994 142,55 zł	111	220 000,00 zł	12

* w pozycji dotyczącej doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy ujęto również koszty szkolenia z zakresu podstawowych elementów prawa pracy³⁶. osób podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy wsparcia ** program dofinansowano ze środków kosztów pośrednich kwotą 7.450,51 zł

Źródło: Opracowanie własne

Z ww. programu skorzystały łącznie 244. osoby. W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy zatrudnionych zostało 111 osób (z czego 90 było z Grudziądza, a 21 z powiatu grudziądzkiego ziemskiego), zaś pracę na zasadzie robót publicznych podjęło 121 osób (12 z nich pochodziło z Grudziądza, zaś 109 z terenu powiatu grudziądzkiego ziemskiego). Przy pomocy środków pochodzących z tego programu, własną działalność gospodarczą podjęło 12 osób (9. z nich

było mieszkańcami Grudziądza, zaś 3. Powiatu ziemskiego). Także w tym programie część osób przed podjęciem zatrudnienia w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy odbyła szkolenie z zakresu podstawowych elementów prawa pracy.

**4.4.9. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat
(decyzja z dnia 10. września 2015 roku)**

Tym razem w ramach programu pozyskano 200.000,00 zł, w związku z czym realizowano dwie formy wsparcia - roboty publiczne oraz jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Wykorzystano wszystkie pozyskane środki. Także w tym programie efektywność zatrudnieniową oraz kosztową osiągnięto na wyższym poziomie niż wstępnie zakładano.

Tabela 84. Wydatki wraz z liczbą zaktzywizowanych osób w ramach programu aktywizacji bezrobotnych w wieku 30-50 lat

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	7 518,01 zł	2	169 500,00 zł	9
gmina Grudziądz	- zł	-	18 400,00 zł	1
miasto i gmina Łasin	10 492,87 zł	5	- zł	-
gmina Gruta	3 634,46 zł	1	- zł	-
RAZEM	21 645,34 zł	8	187 900,00 zł	10

** program dofinansowano ze środków kosztów pośrednich kwotą 9.545,34 zł
Źródło: Opracowanie własne*

Ogółem z programu skorzystało 18. osób bezrobotnych. W ramach robót publicznych zatrudnienie podjęło 8 osób bezrobotnych z terenu działania PUP Grudziądz (2. mieszkańców Grudziądza oraz 6. mieszkańców powiatu ziemskiego). Dzięki powstałym oszczędnościom w zakresie refundacji wynagrodzeń tychże osób, a także dofinansowaniu z kosztów pośrednich, łącznie 10 osób rozpoczęło własną działalność gospodarczą przy wsparciu programu, otrzymując na ten cel jednorazowe bezzwrotne środki (1. spośród nich była mieszkańcem gminy Grudziądz).

**4.4.10. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat
(decyzja z dnia 4. listopada 2015 roku)**

Pozyskane na ten program środki w kwocie 801.200,00 zł wykorzystano na refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy oraz organizację robót publicznych. Zarówno efektywność zatrudnieniowa, jak i kosztowa programu, którą przyjęto we wniosku o jego finansowanie została osiągnięta. Cała kwota, którą w ramach tego programu dysponował tutejszy Urząd, została wydatkowana w 2015 roku.

Podział wydatków według miejsca zamieszkania osób, które z niego skorzystały prezentuje kolejne zestawienie:

Tabela 85. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	44 033,72 zł	28	617 712,44 zł	36
gmina Grudziądz	1 743,95 zł	1	15 000,00 zł	1
miasto i gmina Łasin	932,19 zł	1	13 763,70 zł	1
gmina Gruta	27 106,46 zł	17	34 000,00 zł	2
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	2 869,52 zł	2	16 000,00 zł	1
gmina Rogóźno	- zł	-	16 000,00 zł	1
gmina Świecie n/Osą	- zł	-	16 000,00 zł	1
RAZEM	76 685,84 zł	49	728 476,14 zł	43

** program dofinansowano kwotą 3.961,98 zł ze środków kosztów pośrednich
Źródło: Opracowanie własne*

Jak wynika z powyższej tabeli, z programu skorzystały łącznie 92. osoby. W ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy zatrudnione zostały 43. osoby (z czego 36 było z terenu powiatu grodzkiego, a 7. z powiatu ziemskiego), zaś w ramach organizowanych robót publicznych pracę podjęło 49 osób bezrobotnych (28 z terenu powiatu grodzkiego, a 21 z terenu powiatu ziemskiego).

4.4.11. Aktywizacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

(art. 49; decyzja z dnia 4. listopada 2015 roku)

Był to kolejny i ostatni w 2015 roku program z rezerwy, stanowiący kontynuację wcześniejszych działań skierowanych tylko i wyłącznie do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tym razem dla tej grupy docelowej w ramach programu realizowano dwie formy wsparcia - roboty publiczne oraz tworzenie stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów ich doposażenia lub wyposażenia.

Na realizację tego programu wydatkowano całą pozyskaną kwotę tj. 1.198.800,00 zł.

Tabela 86. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	Roboty publiczne		Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	83 121,37 zł	48	883 974,21 zł	53
gmina Grudziądz	3 137,42 zł	4	8 6750 zł	5
miasto i gmina Łasin	2 981,85 zł	2	31 000,00 zł	2
gmina Gruta	30 101,26 zł	21	16 000,00 zł	1
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	12 679,51 zł	9	47 000,00 zł	3
gmina Rogóżno	2 054,38 zł	1	- zł	-
gmina Świecie n/Osą	- zł	-	- zł	-
RAZEM	134 075,79 zł	85	1 064 724,21 zł	64

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem z programu skorzystało 149. osób bezrobotnych. W ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy zatrudnienie podjęły 64 osoby z terenu działania PUP Grudziądz (53 pochodzące z powiatu grodzkiego, a 11 z powiatu ziemskiego), zaś 85 osób podjęło pracę w ramach zorganizowanych robót publicznych (48 osób z powiatu grodzkiego, zaś 37 z powiatu ziemskiego).

4.5. Systemowe środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego

Wielkość środków pochodzących z EFS systemowego, pozakonkursowego, którą w 2015 roku dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu wyniosła 8.263.900,00 zł, z czego na projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie Grudziądzkim” w ramach PO WER przypadła kwota 4.635.900,00 zł, zaś kwota 3.628.000,00 zł na realizację projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w ramach RPO.

4.5.1. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w ramach PO WER

Zgodnie z umową zawartą z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu dysponował w 2015 roku na realizację projektu pozakonkursowego *Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim* kwotą środków w wysokości 4.635.900,00 zł. Dofinansowanie pochodziło ze środków wspólnotowych (91,89% wydatków kwalifikowanych projektu) oraz z wkładu krajowego (8,11% wydatków kwalifikowanych projektu).

Początkowo realizacja projektu zaplanowana była na okres od 2. Stycznia 2015 roku do 31. Grudnia 2015 roku, jednakże po wprowadzeniu stosownego aneksu, termin zakończenia został przesunięty na dzień 30. Kwietnia 2016 roku. Projekt odbywa się w ramach Priorytetu I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych *Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój*.

Projekt ten ma na celu zwiększenie szans na zatrudnienie osób w wieku 18-29 lat pozostających bez pracy w mieście Grudziądz i powiecie grudziądzkim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 17% osób niepełnosprawnych, 35% osób długotrwale bezrobotnych, 36% osób o niskich kwalifikacjach oraz co najmniej 43% osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyżej wymienionych grup docelowych. Wsparciem objęte zostaną osoby w wieku 18-29 lat (młodzież NEET), w tym osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby długotrwale bezrobotne, zakwalifikowane do I lub II profilu pomocy czyli odpowiednio bezrobotni aktywni oraz wymagający wsparcia.

Poniższe zestawienie przedstawia wielkość limitu projektu w 2015 roku.

Tabela 87. Limit środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” zgodnie z planem działania na rok 2015

Rok	Środki EFS	Wkład krajowy	RAZEM
2015	4 260 000,00 zł	375 900,00 zł	4 635 900,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Plan wydatków w 2015 roku (z wyłączeniem kosztów pośrednich w wysokości 127.585,30 zł) z podziałem na poszczególne formy wsparcia prezentuje poniższe zestawienie:

Tabela 88. Planowany podział wydatków w 2015 roku projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” na poszczególne formy wsparcia

Forma wsparcia	Kwota limitu	% limitu 2015
stypendia stażowe	2 232 308,00 zł	49,52%
szkolenia	48 884,00 zł	1,08%
stypendia szkoleniowe	41 745,00 zł	0,93%
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	4 200,00 zł	0,09%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 120 400,00 zł	47,03%
zwrot kosztów dojazdu	60 777,70 zł	1,35%
RAZEM	4 508 314,70 zł	100,00%

Zródło: Opracowanie własne

W ramach projektu w 2015 roku przeprowadzono następujące zadania:

- a) przeprowadzono poradnictwo zawodowe dla 652 osób,
- b) udzielono 526. Usług pośrednictwa pracy (1 osoba powracająca do projektu po przerwaniu udziału została objęta usługą pośrednictwa pracy dwukrotnie) 525 osobom,
- c) zorganizowano szkolenia z zakresu ABC Przedsiębiorczości dla 116 osób,
- d) zorganizowano 526 miejsc stażowych, z których skorzystało 525 osób (1 osoba powróciła do projektu po przerwaniu udziału i została ponownie objęta formą stażu),
- e) przyznano i wypłacono jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 127 osobom,
- f) zrefundowano koszty dojazdu na staż 186 osobom oraz na szkolenie 14 osobom,
- g) zrefundowano koszty opieki nad dzieckiem 2 osobom.

Kwota wydatkowana w ramach projektu stanowiła łącznie 99,63% wszystkich zaplanowanych w projekcie na 2015 rok wydatków i wyniosła 4.491.778,99 zł.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowy, faktyczny podział wydatków na poszczególne formy.

Tabela 89. Podział finansowy i procentowy wydatków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku według poszczególnych form

Forma wsparcia	Kwota	% z ogółu
stypendia stażowe	2 173 446,40 zł	48,39%
szkolenia	34 897,20 zł	0,78%
stypendia szkoleniowe	39 036,46 zł	0,87%
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	1 871,54 zł	0,04%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 187 202,12 zł	48,69%
zwrot kosztów dojazdu	55 325,27 zł	1,23%
RAZEM	4 491 778,99 zł	100,00%

Zródło: Opracowanie własne

Kolejne zestawienie prezentuje kształtowanie się wydatków z podziałem na poszczególne gminy oraz uwzględnia odpowiadające tym wydatkom ilości osób:

Tabela 90. Wydatki oraz odpowiadająca im liczba osób projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	2 904 785,25 zł	500
gmina Grudziądz	449 234,05 zł	66
miasto i gmina Łasin	359 406,39 zł	63
gmina Gruta	210 753,86 zł	36
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	185 034,42 zł	35
gmina Rogóźno	114 308,81 zł	22
gmina Świecie n/Osą	268 256,21 zł	46
ŁĄCZNIE	4 491 778,99 zł	768

Źródło: Opracowanie własne

Liczba uczestników projektu Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim ogółem w 2015 roku wyniosła 652 osoby. Oznacza to, że liczba 768 obejmuje 116 osób, które skorzystały z podwójnego wsparcia w projekcie, a mianowicie 116 osób zostało przeszkolonych z zakresu „ABC Przedsiębiorczości”, po czym osoby te otrzymały jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Oto, jak ukształtowały się wydatki niniejszego projektu z uwzględnieniem liczby osób objętych poszczególnymi formami wsparcia.

Tabela 91. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku i odpowiadająca im liczba osób zaktywizowanych

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	2 173 446,40 zł	525
szkolenia	34 897,20 zł	116
stypendia szkoleniowe	39 036,46 zł	
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	1 871,54 zł	2*
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 187 202,12 zł	127
zwrot kosztów dojazdu	55 325,27 zł	200**
ŁĄCZNIE	4 491 778,99 zł	768

**osoby, które otrzymały zwrot kosztów opieki nad dzieckiem nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; osoby te są już uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży*

***osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; osoby te są już uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży, czy szkoleń*

Źródło: Opracowanie własne

Poniższe tabele przedstawiają wielkości kwot wydatkowanych w 2015 roku w ramach projektu w poszczególnych formach oraz w gminach powiatu grudziądzkiego, a także liczbę osób objętych określoną formą wsparcia.

Tabela 92. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście Grudziądzu

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	1 392 324,06 zł	342
szkolenia	22 576,20 zł	75
stypendia szkoleniowe	24 771,34 zł	
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	1 760,71 zł	1*
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 431 800,00 zł	83
zwrot kosztów dojazdu	31 552,94 zł	141**
ŁĄCZNIE	2 904 785,25 zł	500

*osoba, która otrzymała zwrot kosztów opieki nad dzieckiem nie została doliczona do łącznej liczby osób; jest już ona uwzględniona w ilości osób korzystających ze staży

**osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży, czy szkoleń

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 93. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Grudziądz

Forma wsparcia	Kwota środków	Liczba osób
stypendia stażowe	137 980,89 zł	33
szkolenia	4 924,70 zł	16
stypendia szkoleniowe	5 637,82 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	296 392,12 zł	17
zwrot kosztów dojazdu	4 298,52 zł	13*
ŁĄCZNIE	449 234,05 zł	66

* osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży, czy szkoleń

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 94. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Łasin

Forma wsparcia	Kwota środków	Liczba osób
stypendia stażowe	214 209,85 zł	49
szkolenia	1 862,90 zł	6
stypendia szkoleniowe	2 135,57 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	136 000,00 zł	8
zwrot kosztów dojazdu	5 198,07 zł	13*
ŁĄCZNIE	359 406,39 zł	63

* osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży, czy szkoleń

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 95. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Gruta

Forma wsparcia	Kwota środków	Liczba osób
stypendia stażowe	100 144,18 zł	24
szkolenia	1 798,35 zł	6
stypendia szkoleniowe	2050,02 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	102 000,00 zł	6
zwrot kosztów dojazdu	4 761,31 zł	12*
ŁĄCZNIE	210 753,86 zł	36

* osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 96. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Radzów Chelmiński

Forma wsparcia	Kwota środków	Liczba osób
stypendia stażowe	95 361,05 zł	25
szkolenia	1 530,90 zł	5
stypendia szkoleniowe	1 708,35 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	85 010,00 zł	5
zwrot kosztów dojazdu	1 424,12 zł	4*
ŁĄCZNIE	185 034,42 zł	35

* osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 97. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Rogóźno

Forma wsparcia	Kwota środków	Liczba osób
stypendia stażowe	60 086,24 zł	16
szkolenia	866,90 zł	3
stypendia szkoleniowe	1 025,01 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	51 000,00 zł	3
zwrot kosztów dojazdu	1 330,66 zł	5*
ŁĄCZNIE	114 308,81 zł	22

* osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży, czy szkoleń

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 98. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktzywizowanych osób w gminie Świecien/Osa

Forma wsparcia	Kwota środków	Liczba osób
stypendia stażowe	173 340,13 zł	36
szkolenia	1 337,25 zł	5
stypendia szkoleniowe	1 708,35 zł	
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	110,83 zł	1*
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	85 000,00 zł	5
zwrot kosztów dojazdu	6 759,65 zł	12**
ŁĄCZNIE	268 256,21 zł	46

**osoba, która otrzymała zwrot kosztów opieki nad dzieckiem nie została doliczona do łącznej liczby osób; jest już ona uwzględniona w ilości osób korzystających ze staży*

***osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży, czy szkoleń*

Źródło: Opracowanie własne

4.5.2. „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 -2020

Zgodnie z umową zawartą z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu dysponował w 2015 roku na realizację projektu pozakonkursowego pt. „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” kwotą 3.628.000,00 zł. Większość tej kwoty stanowiły środki Europejskiego Funduszu Społecznego, zaś 15% wszystkich zaplanowanych w budżecie projektu finansów pochodziła z budżetu państwa.

Realizacja projektu zaplanowana została na okres od 1. stycznia 2015 roku do 30. czerwca 2016 roku. Projekt realizowany jest w ramach Działania 8.1 *Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy.*

Projekt skierowany jest do osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne (zakwalifikowane do pierwszej lub drugiej kategorii oddalenia od rynku pracy), powyżej 29. roku życia należących do co najmniej jednej z poniższych grup:

- a) osoby powyżej 50. roku życia,
- b) kobiety,
- c) osoby z niepełnosprawnościami,
- d) osoby długotrwale bezrobotne,
- e) osoby o niskich kwalifikacjach.

Projekt przewiduje, iż wsparciem zostanie objętych 479 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu jako bezrobotne (zakwalifikowane do pierwszej lub drugiej kategorii oddalenia od rynku pracy), powyżej 29 roku życia w tym:

- a) 136 osób powyżej 50. roku życia,
- b) 17 osób z niepełnosprawnościami.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia zakwalifikowanych do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia) należących do co najmniej jednej z grup: osób powyżej 50. roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 165 osób uczestniczących w projekcie.

W ramach projektu, dla każdego z uczestników, przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedza analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizuje odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wszyscy uczestnicy projektu zostaną objęci poradnictwem zawodowym. Dla każdego uczestnika zostanie opracowany bądź zaktualizowany Indywidualny Plan Działania, zgodnie z którym przedstawiane będą oferty wsparcia. Formy wsparcia przewidziane w projekcie to:

- a) staż – średnio 5-cio miesięczny – 201 osób,
- b) bezzwrotne dotacje na podjęcie działalności gospodarczej – 53 osoby,
- c) szkolenie umożliwiające uzyskanie wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej – 48 osób,
- d) szkolenia zawodowe i specjalistyczne – 119 osób,
- e) zatrudnienie w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy – 106 osób,
- f) refundacja kosztów przejazdu do i z miejsca odbywania formy aktywizacji (dotyczy stażu oraz szkolenia).

W poniższej tabeli przedstawiono wartość projektu zgodnie z zakładanym planem na 2015 rok.

Tabela 99. Limit środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” zgodnie z planem działania na rok 2015

Rok	Środki wspólnotowe	Wkład krajowy	RAZEM
2015	3 083 800,00 zł	544 200,00 zł	3 628 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Plan wydatków w 2015 roku (z wyłączeniem kosztów pośrednich w kwocie 92.514,00 zł) z podziałem na poszczególne formy wsparcia prezentuje poniższe zestawienie:

Tabela 100. Planowany podział wydatków w 2015 roku projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” między poszczególne formy wsparcia

Forma wsparcia	Kwota limitu	% limitu 2015
stypendia stażowe	315 165,36 zł	8,92 %
szkolenia	102 202,33 zł	2,89%
stypendia szkoleniowe	99 047,73 zł	2,80%
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	2 100 170,58 zł	59,40%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	903 900,00 zł	25,57%
zwrot kosztów dojazdu	15 000,00 zł	0,42%
RAZEM	3 535 486,00 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

W 2015 roku wdrożenie projektu przyczyniło się do integracji oraz reintegracji zawodowej 472. osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w wieku powyżej 29 roku życia.

W ramach projektu w 2015 roku przeprowadzono następujące zadania:

- a) poradnictwo zawodowe dla 448. osób (IPD),
- b) pośrednictwo pracy dla 304. osób,
- c) zorganizowano staż zawodowy dla 198. osób,
- d) zorganizowano szkolenia dla 166. osób (w tym dla 48. osób, które otrzymały dotacje),
- e) przyznano i wypłacono jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 50. osobom,
- f) zrefundowano koszty doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy dla zatrudnionych 106. osób,
- g) zrefundowano koszty dojazdu na staż 50. osobom oraz 61. osobom na szkolenia.

Wydatki projektu w 2015 roku wyniosły łącznie 3.517.378,57 zł. Poniższe dane prezentują rzeczywisty ich podział na poszczególne formy wsparcia.

Tabela 101. Podział finansowy i procentowy wydatków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku według poszczególnych form

Forma wsparcia	Kwota	% z ogółu
stypendia stażowe	311 067,00 zł	8,84%
szkolenia	98 807,67 zł	2,81%
stypendia szkoleniowe	90 407,82 zł	2,57%
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	2 100 107,58 zł	59,71%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	903 900,00 zł	25,70%
zwrot kosztów dojazdu	13 025,50 zł	0,37%
RAZEM	3 517 378,57 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Kolejne zestawienie prezentuje kształtowanie się wydatków z podziałem na poszczególne gminy oraz uwzględnia odpowiadające tym wydatkom ilości osób:

Tabela 102. Wydatki oraz liczba osób projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	2 669 328,29 zł	300
gmina Grudziądz	334 637,74 zł	33
miasto i gmina Łasin	109 698,25 zł	54
gmina Gruta	164 828,98 zł	28
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	49 255,23 zł	14
gmina Rogózno	87 274,63 zł	11
gmina Świecie n/Osą	102 355,45 zł	32
ŁĄCZNIE	3 517 378,57 zł	472

Źródło: Opracowanie własne

Liczba uczestników projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wyniosła ogółem 472 osoby. Dodatkowo z tej liczby – 159 osób skorzystało z podwójnego wsparcia w projekcie – 48 osób zostało przeszkolonych z zakresu „ABC Przedsiębiorczości”, a następnie osoby te otrzymały jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, zaś 111 osób dojeżdżających na staż lub szkolenia otrzymało zwrot kosztów przejazdu do miejsca ich odbywania.

Oto, jak ukształtowały się wydatki niniejszego projektu z uwzględnieniem liczby osób objętych poszczególnymi formami wsparcia:

Tabela 103. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku i odpowiadająca im liczba osób zaktywizowanych

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	311 067,00 zł	198
szkolenia	98 807,67 zł	166*
stypendia szkoleniowe	90 407,82 zł	
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	2 100 170,58 zł	106
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	903 900,00 zł	50
zwrot kosztów dojazdu	13 025,50 zł	111**
ŁĄCZNIE	3 517 378,57zł	472

*z tego 48 osób przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyło szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń
 Źródło: Opracowanie własne

Tabele poniżej przedstawiają wielkości kwot wydatkowanych w 2015 roku w ramach projektu w poszczególnych formach oraz w gminach powiatu grudziądzkiego, a także liczbę osób objętych określoną formą wsparcia.

Tabela 104. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście Grudziądzu

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	175 903,62 zł	85
szkolenia	71 282,11 zł	121*
stypendia szkoleniowe	66 917,70 zł	
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	1 816 170,58 zł	92
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	532 000,00 zł	29
zwrot kosztów dojazdu	7 054,28 zł	71**
ŁĄCZNIE	2 669 328,29 zł	300

*z tego 27 osób przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyło szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń
 Źródło: Opracowanie własne

Tabela 105. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Grudziądz

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	19 985,92 zł	9
szkolenia	9 542,43 zł	17*
stypendia szkoleniowe	10 096,38 zł	
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	149 000,00 zł	7
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	144 000,00 zł	8
zwrot kosztów dojazdu	2 013,01 zł	12**
ŁĄCZNIE	334 637,74 zł	33

*z tego 8 osób przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyło szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; osoby te są już uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń
 Źródło: Opracowanie własne

Tabela 106. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Łasin

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	19 602,64 zł	47
szkolenia	2 169,24 zł	7*
stypendia szkoleniowe	3 254,37 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	84 100,00 zł	5
zwrot kosztów dojazdu	572,00 zł	3**
ŁĄCZNIE	109 698,25 zł	54

*z tego 5 osób przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyło szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń
 Źródło: Opracowanie własne

Tabela 107. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Gruta

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	34 505,87 zł	16
szkolenia	7 375,09 zł	9*
stypendia szkoleniowe	4 680,95 zł	
refundacja kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	62 000,00 zł	3
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	54 000,00 zł	3
zwrot kosztów dojazdu	2 267,07 zł	15**
ŁĄCZNIE	164 828,98 zł	28

*z tego 3 osoby przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyły szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń
 Źródło: Opracowanie własne

Tabela 108. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Radzyń Chełmiński

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	7 473,48 zł	9
szkolenia	3 002,95 zł	5*
stypendia szkoleniowe	2 536,98 zł	
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	35 800,00 zł	2
zwrot kosztów dojazdu	441,82 zł	4**
ŁĄCZNIE	49 255,23 zł	14

*z tego 2 osoby przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyły szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń
 Źródło: Opracowanie własne

Tabela 109. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Rogóżno

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	5 807,88 zł	3
szkolenia	4 863,85 zł	5*
stypendia szkoleniowe	2238,10 zł	
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	56 000,00 zł	3
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	18 000,00 zł	1
zwrot kosztów dojazdu	364,80 zł	3**
ŁĄCZNIE	87 274,63 zł	11

*z tego 1 osoba przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyła szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości, w związku z czym nie została doliczona do łącznej liczby osób; jest już ona uwzględniona w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; osoby te są już uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 110. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Świecien/Osą

Forma wsparcia	Kwota wydatków	Liczba osób
stypendia stażowe	47 787,59 zł	29
szkolenia	572,00 zł	2*
stypendia szkoleniowe	683,34 zł	
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	17 000,00 zł	1
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	36 000,00 zł	2
zwrot kosztów dojazdu	312,52 zł	3**
ŁĄCZNIE	102 355,45 zł	32

*z tego 2 osoby przed otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej odbyły szkolenie w zakresie ABC Przedsiębiorczości w związku z czym nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; są już one uwzględnione w ilości osób, które otrzymały jednorazowe środki
 **osoby korzystające ze zwrotu kosztów dojazdu nie zostały doliczone do łącznej liczby osób; osoby te są już uwzględnione w ilości osób korzystających ze staży i szkoleń

Źródło: Opracowanie własne

4.5.3. Koszty pośrednie projektów „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” oraz „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim”

Zgodnie z art. 9 ust. 2d pkt 3 ustawy z dnia 20. Kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, starosta może przeznaczyć środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów zarządzania realizowanymi projektami współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracowników nowozatrudnionych do obsługi tychże projektów. Dofinansowywanie kosztów zatrudnienia tzw. 3% kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie kosztów zarządzania projektami z EFS jest możliwe przez cały okres trwania projektów. W ramach projektów „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” i „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim”, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu również miał taką możliwość. Finansowanie to mogło odbywać się ryczałtem w ramach kosztów pośrednich.

Wysokość kosztów pośrednich z danych źródeł prezentuje poniższa tabela.

Tabela 111. Wielkość kosztów pośrednich w projektach EFS w 2015 roku

Źródło kosztów pośrednich		Kwota
1.	PO WER – Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim	127 117,57 zł
2.	RPO – Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim	89 281,91 zł
RAZEM		216 399,48 zł

Źródło: Opracowanie własne

Niewątpliwie koszty zarządzania stanowią istotną i ważną rolę w procesie realizacji całego przedsięwzięcia jakim jest projekt. Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi dla perspektywy finansowej 2014 – 2020 koszty zarządzania projektem należy rozliczać w projekcie jako koszty pośrednie, które obok kosztów bezpośrednich składają się na wartość całego projektu. Koszty zarządzania są ujmowane w kosztach projektów i w związku z tym są rozliczane w projekcie.

Skutkiem sfinansowania w ramach realizowanych projektów do wysokości 3% w ramach kwoty przyznanej na finansowanie innych fakultatywnych zadań realizowanych przez PUP w Grudziądzu kosztów pośrednich jest przesunięcie środków w zakresie obowiązującej decyzji finansowej na realizację zadań w postaci zwiększenia kwoty środków algorytmu Funduszu Pracy o wysokość kosztów pośrednich. W związku z tym kwoty te zostały wykorzystane według pojawiających się potrzeb w trakcie realizowanych zadań.

Ponad 70% z nich została przeznaczona na stworzenie dodatkowych miejsc zatrudnienia lub samozatrudnienia dla bezrobotnych w ramach refundacji pracodawcom doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy oraz przyznanie jednorazowych środków osobom bezrobotnym podejmującym własną działalność gospodarczą. Kolejną część środków stanowiła dofinansowanie

programów

z rezerwy MRPiPS w celu ich efektywnego zrealizowania. W ramach tych środków sfinansowano także część należnych składek ZUS za wypłacone stypendia stażowe.

Wydatki poniesione w ramach kosztów pośrednich szczegółowo prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 112. Wydatki poniesione przez PUP w Grudziądzu w ramach kosztów pośrednich w 2015 roku

Przeznaczenie kosztów pośredni		Kwota
1.	refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy (5 miejsc)	102 000,00 zł
2.	jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dla 3. Osób)	57 000,00 zł
3.	część składki ZUS opłaconej w związku ze stypendiami stażowymi	28 727,35 zł
4.	dofinansowanie programu aktywizacji bezrobotnych powyżej 50. roku życia	6 714,30 zł
5.	dofinansowanie programu aktywizacji bezrobotnych w szczególnej sytuacji (art. 49)	1000,00 zł
6.	dofinansowanie programu aktywizacji bezrobotnych w wieku 30-50 lat (I)	7450,51 zł
7.	dofinansowanie programu aktywizacji bezrobotnych w wieku 30-50 lat (II)	9545,34 zł
8.	dofinansowanie programu aktywizacji bezrobotnych w wieku 30-50 lat (III)	3961,98 zł
ŁĄCZNIE		216 399,48 zł

Źródło: Opracowanie własne

Z podsumowania wydatków programów systemowych realizowanych przez tutejszy Urząd, wynikają więc następujące składowe:

Tabela 113. Składowe wydatków programów systemowych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu

Projekt	Kwota limitu projektu	Kwota wydatków projektu	Kwota wydatków kosztów pośrednich w ramach projektu	Całkowita kwota wydatkowana w ramach projektu	Kwota niewydatkowana w ramach projektu
1	2	3	4	5 (3+4)	6 (2-5)
„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” - PO WER	4 635 900,00 zł	4 491 778,99 zł	127 117,57 zł	4 618 896,56 zł	17 003,44 zł
„Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” RPO	3 628 000,00 zł	3 517 378,57 zł	89 281,91 zł	3 606 660,48 zł	21 339,52 zł
Łącznie	8 263 900,00 zł	8 009 157,56 zł	216 399,48 zł	8 225 557,04 zł	38 342,96 zł

Źródło: Opracowanie własne

4.6. Środki finansowe będące w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2015 roku, otrzymane decyzjami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywną politykę rynku pracy

W 2015 roku limit środków, jakim dysponował tutejszy Urząd, przyznany z Funduszu Pracy według algorytmu, dodatkowo pozyskany z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz pochodzący z Europejskiego Funduszu Społecznego z projektów pozakonkursowych w ramach PO WER oraz RPO, wyniósł łącznie 35.550.700,00 zł. W ramach tej kwoty nie została wydatkowana jedynie kwota środków z projektów pozakonkursowych w wysokości 38 342,96 zł (17.003,44 zł w ramach PO WER oraz 21.339,52 zł z puli RPO), które to środki stanowiły powstałe w projektach oszczędności.

Poniższa tabela prezentuje, jak globalnie ukształtowały się wydatki poszczególnych form wsparcia.

Tabela 114. Wydatki według środków uzyskanych przez PUP w Grudziądzu w 2015 roku według form wsparcia, wynikające z algorytmu, rezerwy MRPiPS oraz EFS- POWER i RPO

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	% środków 2015
roboty publiczne	6 473 300,15 zł	18,23%
prace interwencyjne	448 166,85 zł	1,26%
prace społecznie użyteczne	33 281,28 zł	0,09%
stypendia stażowe (w tym w ramach bonów)	7 744 494,79 zł	21,81%
Szkolenia	749 060,72 zł	2,11%
stypendia szkoleniowe (w tym w ramach bonów)	513 936,61 zł	1,45%
badania lekarskie	21 043,50 zł	0,06%
refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	14 071 822,31 zł	39,63%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	4 504 452,54 zł	12,68%
zwrot kosztów dojazdu	332 107,05 zł	0,93%
bony na zasiedlenie	100 249,12 zł	0,28%
dofinansowanie do wynagrodzenia bezrobotnego (50+)	89 054,22 zł	0,25%
premia dla pracodawcy po bonie stażowym	116 499,00 zł	0,33%
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	1 871,54 zł	0,01%
wsparcie specjalne - bon zatrudnieniowy pracodawcy	73 718,09 zł	0,21%
wsparcie specjalne - BON TON	112 887,06 zł	0,32%
wsparcie specjalne – przedszkole	3 756,40 zł	0,01%
wsparcie specjalne – rowery	122 655,81 zł	0,34%
Ogółem	35 512 357,04 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Największe wydatki wynikające z opisywanych źródeł, podobnie, jak w roku ubiegłym, stanowiła refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy. Wydatki w ramach tej formy wyniosły łącznie 14 071 822,31 zł, co stanowi blisko 40% wydatków z opisywanych źródeł. Podobnie, jak w latach ubiegłych, w 2015 roku równie dużych wydatków dokonano na stypendia stażowe – wyniosły one ponad 7,7 mln zł. Trzecim instrumentem w kolejności pod względem wielkości wydatkowanych środków była refundacja wynagrodzeń wypłacanych w ramach organizacji robót

publicznych (18,23%), zaś następnym, stanowiącym równie znaczący udział były jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, na które przeznaczono ponad 4,5 mln zł z ogólnej puli. Udział w limicie ponad 3,5% stanowiły wydatki na szkolenia wraz ze stypendiami wypłacanymi w ich ramach (w tym wydatki związane ze szkoleniami w ramach bonów szkoleniowych).

Wydatki związane z refundacją części wynagrodzeń dotyczących bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, wzrosły ponad 3-krotnie w stosunku do roku 2014 i było ich o ponad 300 tys. zł więcej.

Pozostałe wydatki na kolejne formy przeciwdziałania bezrobociu stanowiły w łącznym limicie udział nieco poniżej 3%, z czego blisko 1% objęły wydatki programu specjalnego związane ze specyficznymi elementami wspierającymi rozwój.

4.7. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku

W 2015 roku Urząd realizował także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33 ze zm.). W związku z tym, zarówno Urząd Miejski w Grudziądzu, jak i Starostwo Powiatowe w Grudziądzu przekazały na ten cel stosownymi uchwałami środki pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Uchwałą z dnia 25. marca 2015 roku Nr IV/7/2015 Rady Powiatu Grudziądzkiego w sprawie określenia zadań finansowych ze środków PFRON przekazanych powiatowi grudziądzkiemu, oddał do dyspozycji PUP w Grudziądzu kwotę 42.000,00 zł, z czego 32.000,00 zł przyznano na zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy, zaś 10.000,00 zł na finansowanie wydatków związanych z instrumentami lub usługami rynku pracy, w których będą uczestniczyć osoby niepełnosprawne. Podobnie w przypadku środków przekazanych przez gminę-miasto Grudziądz, która ostatecznie uchwałą z dnia 14. grudnia 2015 roku Nr XV/148/15 Rady Miejskiej Grudziądza, oddała do dyspozycji PUP w Grudziądzu kwotę 304.954,00 zł, z przeznaczeniem 250.000,00 zł na dokonywanie pracodawcom zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, 50.000,00 zł na przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni oraz 4.954,00 zł na finansowanie wydatków związanych z uczestnictwem w instrumentach lub usługach rynku pracy osób niepełnosprawnych (pierwotna uchwała Nr 6/46/15 z dnia 25.marca 2015 roku).

W ramach realizowanych działań w zakresie tychże środków sfinansowano zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla 6. niepełnosprawnych osób poszukujących pracy (dla 5. ze środków pochodzących z powiatu grudziądzkiego grodzkiego, zaś dla 1. z terenu ziemskiego), wypłacono jednorazowe dofinansowanie działalności gospodarczej 1. osobie niepełnosprawnej poszukującej pracy oraz stypendia stażowe za okres odbywania stażu 3. osób niepełnosprawnych poszukujących pracy (1. z terenu powiatu grudziądzkiego grodzkiego i 2. z terenu powiatu grudziądzkiego ziemskiego).

Poniższe zestawienie przedstawia w/w formy wsparcia z podziałem na źródła finansowania tj. powiatu grudziądzkiego grodzkiego i powiatu grodzkiego ziemskiego.

Tabela 115. Wydatki w ramach PFRON w PUP w Grudziądzu w 2015 roku

Forma wsparcia	Powiat grudziądzki grodzki		Powiat grudziądzki ziemski	
	wysokość środków PFRON	Liczba osób	wysokość środków PFRON	Liczba osób
zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy	250 000,00 zł	5	31 988,15 zł	1
jednorazowe dofinansowanie działalności gospodarczej	50 000,00 zł	1	-	-
stypendia stażowe	4 953,80 zł	1	8 968,26 zł	2
ŁĄCZNIE	304 953,80 zł	7	40 956,41 zł	3
Razem powiat grudziądzki	345 910,21 zł			

Źródło: Opracowanie własne

W 2015 roku PUP w Grudziądzu realizował również w ramach omawianych środków projekt aktywizacji zawodowej, skierowany do bezrobotnych absolwentów niepełnosprawnych pn. "JUNIOR" we współpracy z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem programu było umożliwienie wejścia w życie zawodowe młodym osobom niepełnosprawnym, poprzez odbycie stażu i zdobycie zatrudnienia. Adresatami programu były osoby z orzeczoną znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności w wieku do 25 lub w przypadku osób, które ukończyły szkołę wyższą - do 27 roku życia.

Na realizację tych działań, zgodnie z zawartą z PFRON umową, Urząd otrzymał kwotę 33.228,00 zł.

W 2015 roku na staż w ramach programu zostało skierowanych 7 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu, spełniających kryteria, które program określał.

Koszty stypendium stażowego dla niepełnosprawnych bezrobotnych, którzy przystąpili do programu, zostały poniesione przez Urząd w ramach środków pochodzących z algorytmu.

Dane ukazane w kolejnej tabeli obejmują wydatki pokryte z PFRON, poniesione na wypłatę świadczeń na rehabilitację zawodową dla bezrobotnych absolwentów skierowanych na staż przez tutejszy Urząd, a także premię dla pracodawcy i doradcy zawodowego oraz koszty związane z obsługą realizacji programu. Wysokość dofinansowania w ramach świadczenia na rehabilitację zawodową, ustalana jest przez powiatowy urząd pracy w zależności od stopnia niepełnosprawności osoby skierowanej na staż, w wysokości:

- a) 50% najniższego wynagrodzenia - dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- b) 40% najniższego wynagrodzenia - dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- c) 30% najniższego wynagrodzenia - dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Premia dla pracodawcy z tytułu odbycia stażu przez absolwenta, w wysokości stanowi zaś iloczyn liczby miesięcy odbytego stażu i kwoty do 20% najniższego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu 1. stycznia roku, w którym rozpoczęto staż - jeśli stażysta jest osobą o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo absolwentem szkoły specjalnej, natomiast do 10% najniższego wynagrodzenia - jeśli stażysta jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności. W przypadku rezygnacji stażysty z odbywania stażu w trakcie jego trwania, pracodawcy przysługuje premia za faktyczny okres stażu odbytego przez stażystę. Premia dla doradcy zawodowego przyznawana zaś za sprawowanie opieki nad niepełnosprawnym absolwentem, poprzez aktywną współpracę z pracodawcą w realizacji stażu oraz pomoc stażystę w adaptacji w nowym dla niego środowisku, a także pełnym zrozumieniu wymagań pracodawcy i radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych. Premia przysługuje doradcy po przepracowanym przez stażystę miesiącu w wysokości 200,00 zł brutto.

W tabeli 116 ujęto także środki przekazane przez PFRON na obsługę programu, których wysokość jest uzależniona od wykorzystanych środków przez powiat i wyliczana od wysokości środków faktycznie wykorzystanych - uznanych przez Oddział PFRON w rozliczeniu końcowym.

Tabela 116. Wydatki związane z realizacją programu „JUNIOR” w ramach PFRON w 2015 roku

Wyszczególnienie	Wysokość środków PFRON
świadczenia na rehabilitację zawodową	11 918,30 zł
premia dla pracodawcy	5 159,99 zł
premia dla doradcy zawodowego	4 066,60 zł
obsługa realizacji programu	1050,00 zł
RAZEM	22 194,89 zł

Źródło: Opracowanie własne

Łącznie w zakresie środków pochodzących z PFRON w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku wydatkował **368.105,10 zł**.

**ROZDZIAŁ V. PROJEKTY KONKURSOWE REALIZOWANE I WSPÓŁFINANSOWANE
Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu kontynuował realizację 7 projektów konkursowych współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację osób bezrobotnych, które rozpoczęły się w latach ubiegłych oraz kontynuował 3 takie projekty realizowane w partnerstwie.

Kwota wydatków w ramach tych programów w 2015 roku wyniosła łącznie **4.632.392,20 zł**. Poniższe zestawienie przedstawia wydatki wszystkich projektów konkursowych realizowanych przez Powiatowy Urząd pracy w Grudziądzu w 2015 roku.

Tabela 117. Wydatki PUP w Grudziądzu w ramach projektów konkursowych realizowanych w 2015 roku

Lp.	Nazwa projektu konkursowego	Kwota wydatków
1	„Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”	1 153 148,91 zł
2	„Unijna Firmolandia”	161 075,83 zł
3	„Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” - miasto Grudziądz - powiat grudziądzki	406 901,58 zł
		489 039,81 zł
4	"Staż, szkolenie, etat"	191 637,88 zł
5	"Młodzi Aktywni"	490 948,57 zł
6	„Kobieta pracująca”	384 809,55 zł
7	„Szkolenia i staż szansą na angaż”	149 703,48 zł
9	„Praca dla niepełnosprawnych”	28 635,75
9	"Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej"	433 331,76 zł
10	"Grudziądzki KIS"	155 391,85 zł
11	Inne, w tym: „Firmolandia BIS” „Nowe standardy działania kadr PUP w Grudziądzu 2014/2015”	587 767,23 zł
RAZEM WYDATKI		4 632 392,20 zł

Źródło: Opracowanie własne

W kolejnych podrozdziałach zaprezentowano szczegółowe dane dotyczące kolejnych projektów konkursowych realizowanych w 2015 roku przez Powiatowy Urząd pracy w Grudziądzu.

5.1 Projekty konkursowe - PUP w Grudziądzu jako lider

5.1.1. Projekt pn. „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu jako partner Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu realizował projekt od 1. czerwca 2012 roku do 31. grudnia 2014 roku z Priorytetu VI Rynek otwarty dla wszystkich, Działanie 6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Aneksiem z dnia 29. Stycznia 2015 roku realizację projektu przedłużono do 31. grudnia 2015 roku. Wartość całego projektu wynosiła 60 000 000,00 zł, zaś w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu pozostawała kwota 6.370.832,22 zł. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa (dotacja celowa), zaś 85% finansowania zapewnione zostało ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W tabeli 118 przedstawiono wartość projektu realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu.

Tabela 118. Wartość projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w części realizowanej przez PUP w Grudziądzu

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2012-2015	5 415 207,39 zł	955 624,83 zł	6 370 832,22 zł

Źródło: Opracowanie własne

Z wyżej wskazanej globalnej kwoty limit środków przypadający na 2015 rok wyniósł 1.214.723,00 zł.

CEL GŁÓWNY

Celem głównym projektu było stworzenie warunków do samozatrudnienia dla 3123 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, do 31 grudnia 2015 roku.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Celami szczegółowymi projektu było:

- a) nabycie wiedzy i kompetencji w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej przez min. 2811 osób bezrobotnych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy do maja 2015 roku,
- b) rozpoczęcie działalności gospodarczej przez min. 2518 osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy do czerwca 2015 roku,
- c) utrzymanie działalności gospodarczej przez 12 m-cy od daty jej założenia przez min. 2392. osoby, które otrzymały dotacje w projekcie.

UCZESTNICY PROJEKTU

Osoby bezrobotne znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego tj.: kobiety, osoby do 25 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców.

WSPARCIE W PROJEKCIE

W ramach projektu w samym 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zostały przeprowadzone następujące zadania:

- a) rekrutacja uczestników do projektu, w tym akcja informacyjno-promocyjna,
- b) szkolenie z zakresu ABC Przedsiębiorczości dla 57. uczestników projektu,
- c) udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej 49. uczestnikom projektu,
- d) dokonanie zwrotu kosztów dojazdu na szkolenie 17. uczestnikom projektu,
- e) przeprowadzenie 34. wizyt monitorujących działalności gospodarcze.

Tabela 119. Liczba osób rozpoczynających udział w projekcie „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w 2015 roku z podziałem na gminy i formy

Gmina / forma	Liczba osób		
	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Szkolenia wraz ze stypendiami szkoleniowymi	Zwrot kosztów dojazdu
miasto Grudziądz	28	30	4
gmina Grudziądz	10	14	4
miasto i gmina Łasin	3	3	2
gmina Gruta	2	2	2
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	5	6	4
gmina Rogóźno	1	2	1
gmina Świecie n/Osą	-	-	-
RAZEM	49	57	17

** liczba 17. osób korzystających ze zwrotu kosztów dojazdu oznacza, że spośród uczestników projektu tyle skorzystało dodatkowo z tej formy wsparcia*
Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 49 osób, z czego najwięcej 28 osób z miasta Grudziądza. Najmniej osób z ww. formy wsparcia skorzystało z gminy Rogóźno, żadna jednak osoba bezrobotna z gminy Świecie nad Osą nie była zainteresowana rozpoczęciem działalności własnej firmy.

W ramach niniejszego projektu PUP w Grudziądzu wydatkował łącznie od początku jego trwania 6.361.178,63 zł, zaś w 2015 roku **1.184.653,00 zł**.

Kształtowanie się wielkości wydatków według źródła ich pochodzenia w kolejnych latach przedstawia tabela 120.

Tabela 120. Faktycznie wydatkowane środki w ramach projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2012*	1 117 026,86 zł	197 122,39 zł	1 314 149,25 zł
2013*	3 256 261,80 zł	574 634,43 zł	3 830 896,23 zł
2014	26 766,63 zł	4 723,52 zł	31 490,15 zł
2015	1 006 946,55 zł	177 696,45 zł	1 184 643,00 zł
RAZEM	5 407 001,84 zł	954 176,79 zł	6 361 178,63 zł

* w wyniku wprowadzenia stosownego aneksu oraz dokonanych zwrotów należności (niewłaściwie lub niecałkowicie wydatkowanych kwot) dokonanych przez uczestników projektu pomniejszono wydatki w poszczególnych latach w kwocie łącznej 21.886,42 zł.
 Źródło: Opracowanie własne

Całkowite wydatki projektu w 2015 roku wyniosły w 2015 roku 1.184.643,00 zł, zaś wydatki związane z aktywizacją osób bezrobotnych **1.153.148,91 zł**.

Tabela 121. Podział wydatków projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” dotyczących jego uczestników w 2015 roku

Forma wsparcia	Kwota
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 107 400,00 zł
szkolenia	22 680,00 zł
stypendia szkoleniowe	22 108,02 zł
zwrot kosztów dojazdu	960,89 zł
RAZEM	1 153 148,91 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 122 prezentuje wydatki projektu, w których za kryterium podziału przyjęto miejsce zamieszkania jego uczestników. Z uwagi na najliczniejszy udział w projekcie osób zamieszkujących miasto Grudziądz, także udział wydatków przypadających odpowiednio na tę grupę osób był największy i stanowił 56,97% ogółu wszystkich wydatków poniesionych na wsparcie skierowane do osób bezrobotnych w ramach projektu. Gminami, z których mieszkańcy najliczniej wzięli udział w projekcie były dwie gminy - gmina Grudziądz oraz miasto i gmina Radzyń Chełmiński. Niemniej udział w projekcie osób zamieszkujących cały teren powiatu grudziądzkiego wyniósł łącznie aż 43,03%.

Tabela 122. Wydatki projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w 2015 roku wg miejsca zamieszkania jego uczestników

Wyszczególnienie	Kwota środków przypadająca na gminę	% z ogółu
miasto Grudziądz	656 947,92 zł	56,97%
gmina Grudziądz	236 606,51 zł	20,52%
miasto i gmina Łasin	70 392,68 zł	6,10%
gmina Gruta	46 923,59 zł	4,07%
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	118 031,62 zł	10,24%
gmina Rogóźno	24 246,59 zł	2,10%
RAZEM	1 153 148,91 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Kolejna tabela prezentuje kształtowanie się wydatków z podziałem na poszczególne gminy, przy jednoczesnym rozbiciu na ich rodzaje, zaś następną - odpowiadający kwotom podział na uczestników projektu.

Tabela 123. Wydatkowanie środków projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” z podziałem na gminy i rodzaje wydatków w 2015 roku

Gmina / forma wsparcia	Wydatki			
	jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	szkolenia	stypendia szkoleniowe	zwrot kosztów dojazdu
miasto Grudziądz	632 800,00 zł	12 150,00 zł	11 862,90 zł	135,02 zł
gmina Grudziądz	226 000,00 zł	5 265,00 zł	5 139,64 zł	201,87 zł
miasto i gmina Łasin	67 800,00 zł	1 215,00 zł	1 186,68 zł	191,00 zł
gmina Gruta	45 200,00 zł	810,00 zł	759,59 zł	154,00 zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	113 000,00 zł	2 430,00 zł	2 399,62 zł	202,00 zł
gmina Rogóźno	22 600,00 zł	810,00 zł	759,59 zł	77,00 zł
RAZEM	1 107 400,00 zł	22 680,00 zł	22 108,02 zł	960,89 zł

Źródło: Opracowanie własne

Najwyższa kwota w wysokości 1.107.400,00 zł została przeznaczona na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, najniższą kwotę tj. 960,89 zł przeznaczono natomiast na zwrot kosztów dojazdu.

5.1.2. Projekt pn. „Unijna Firmolandia”

Jest to kolejny projekt, który był realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, Poddziałanie 8.1.2 „Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie, stanowiący kontynuację projektów „Grudziądzka Firmolandia” oraz „Firmolandia BIS”. Realizacja „Unijnej Firmolandii” została przewidziana na okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 października 2015 roku.

Wkład własny w wysokości 15 % kosztów został zagwarantowany przez budżet państwa i wyniósł 227.869,74 zł, zaś kwota współfinansowana w 85% ze środków EFS stanowi 1.291.261,86 zł. Ogółem wartość całego projektu wyniosła **1.519.131,60 zł**.

Tabela 124. Całkowita wartość projektu "Unijna Firmolandia"

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014 - 2015	1 291 261,86 zł	227 869,74 zł	1 519 131,60 zł

Źródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY

Głównym celem projektu była poprawa sytuacji na rynku pracy 32. uczestników projektu (w tym 7 kobiet) z terenu miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia oraz zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym (zwolnienia monitorowane) do 30. października 2015 roku.

UCZESTNICZY PROJEKTU

Projekt skierowany był do 32 osób (7K, 25M) z terenu miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego z czego 23 osoby (5K, 18M) zostały zwolnione, a 9 osób (2K, 7M) jest przewidzianych do zwolnienia oraz zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy przed dniem przystąpienia do projektu.

WSPARCIE W PROJEKCIE

W ramach projektu w **2015 roku** przeprowadzone zostały następujące zadania:

- a) wypłacono 13. Uczestnikom Projektu wsparcie pomostowe podstawowe,
- b) wypłacono 15. Uczestnikom Projektu wsparcie pomostowe przedłużone,
- c) zorganizowano szkolenie pn. „Carving i dekorowanie potraw”

Kolejna tabela 125. obrazuje kwoty wydatków projektu w 2015 roku, uwzględniające podział na poszczególne formy wsparcia.

Tabela 125. Wydatki projektu „Unijna Firmolandia” w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia

Forma wsparcia	Wydatki	% z ogółu
szkolenia	1 800,00 zł	1,12%
refundacja 20% przyznanej dotacji*	8 000,00 zł	4,97%
wsparcie pomostowe podstawowe	46 512,40 zł	28,87%
wsparcie pomostowe przedłużone	104 763,43 zł	65,04%
RAZEM	161 075,83 zł	100,00%

*refundacja dotyczy dotacji z 2014 roku
 Źródło: Opracowanie własne

Tabela 126 prezentuje wydatkowanie środków uwzględniające podział według miejsca zamieszkania osób podejmujących własną działalność gospodarczą, które skorzystały ze wsparcia oferowanego w ramach tego projektu, zaś tabela 127 liczbę i podział uczestników na poszczególne gminy.

Tabela 126. Wydatki projektu „Unijna Firmolandia” w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia i gminy

Gmina / forma wsparcia	Wydatki			
	Szkolenia	Wsparcie pomostowe podstawowe	Wsparcie pomostowe przedłużone	Refundacja 20% przyznanej dotacji
miasto Grudziądz	1 800,00 zł	36 293,96 zł	95 163,43 zł	8 000,00 zł
gmina Grudziądz	- zł	5 685,10 zł	- zł	- zł
gmina Gruta	- zł	53,34 zł	9 600,00zł	- zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	- zł	4 480,00 zł	- zł	- zł
RAZEM	1 800,00 zł	46 512,40 zł	104 763,43 zł	8 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 127. Liczba uczestników projektu „Unijna Firmolandia” w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia i gminy

Gmina / forma wsparcia	Wydatki		
	Szkolenia	Wsparcie pomostowe podstawowe	Wsparcie pomostowe przedłużone
miasto Grudziądz	1	9	14
gmina Grudziądz	0	1	0
gmina Gruta	0	1	1
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	0	2	0
RAZEM	1	13	15

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem z projektu od początku jego realizacji skorzystało 32. uczestników projektu. Wszystkie wydatki projektu poniesione w 2015 roku zamknęły się w kwocie **201.140,56 zł**. Podział środków według poszczególnych źródeł finansowania od początku trwania projektu przedstawia tabela 128.

Tabela 128. Wydatki projektu „Unijna Firmolandia ”

ROK	Wkład EFS (85%)	Budżet Państwa (15%)	RAZEM
2014	1 108 756,90 zł	195 662,99 zł	1 304 419,89 zł
2015	1 709 69,48 zł	30 171,08 zł	201 140,56 zł
RAZEM	1 279 726,38 zł	225 834,07 zł	1 505 560,45 zł

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3. Projekt pn. „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż”

Pilotaż ten realizowany był przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1. stycznia 2014 roku do 31. października 2015 roku w ramach Priorytetu I, Zatrudnienie i integracja społeczna Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej. Było to ogólnopolskie przedsięwzięcie i brało w nim udział 39 powiatów z całego kraju, zaś patronat nad pilotażem objął Prezydent RP Bronisław Komorowski. Pierwotnie pilotaż projektu miał trwać do 31. marca 2015 roku, jednakże Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu został zaproszony do II etapu pilotażu. Aneks nr 2 do umowy na realizację Pilotażu w ramach projektu z dnia 31.03.2015 roku działania zostały przedłużone do 31 października 2015 roku.

CEL GŁÓWNY

Celem ogólnym projektu było, na szczeblu powiatu i gminy, utworzenie skoordynowanego systemu współpracy instytucjonalnej wobec rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu bezrobocia lub pozostawania w trwałym pokoleniowym bezrobociu i niemożności wyjścia z systemu świadczeń pomocy społecznej, a także testowe wypracowanie nowych instrumentów rodzinnej aktywizacji i integracji społecznej.

Jednym z efektów projektu jest publikacja stworzona przez Centrum Zasobów Ludzkich w Warszawie *Model lokalnej interdyscyplinarnej współpracy na rzecz rodziny wielodzietnej - Podręcznik systemowy*.

Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu realizował w ramach tego przedsięwzięcia dwa bliźniacze Pilotaże – jeden na terenie powiatu grudziądzkiego, drugi zaś w mieście Grudziądzu.

W wyniku tej realizacji, opracowany został Lokalny Program Interdyscyplinarnej Współpracy dla miasta Grudziądza oraz dla powiatu grudziądzkiego, programy Rodzinny Program Aktywizacji Zawodowej, Pomocy i Integracji Społecznej dla miasta Grudziądza oraz dla powiatu grudziądzkiego oraz Kontrakty Trójstronne. Każdy z realizowanych projektów w I etapie miał jednocześnie za zadanie zwiększenie stopnia usamodzielnienia 10 rodzin wielodzietnych z terenu każdego powiatu poprzez nabycie przez jej poszczególnych członków i całą rodzinę takich kompetencji, które pozwoliły im przejąć kontrolę nad własnym życiem w obszarze zatrudnieniowym, społecznym i integracyjnym, sportowo - kulturalnym oraz pełnienia funkcji rodzinnych w okresie realizacji programu.

W ramach Pilotażowej realizacji programów w II etapie Pilotażu nastąpił podział na zadania obligatoryjne, fakultatywne oraz autorskie. W ramach zadań obligatoryjnych powiat został zobowiązany do przetestowania wyselekcjonowanych po I etapie testów dobrych praktyk (grupy samopomocowe, wolontariat, integracja z rodzicami pozytywnymi oraz szkolenie z nowych rozwiązań znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Działania fakultatywne, wybrane przez powiat spośród rekomendowanych przez CRZL w Warszawie, mogły być przetestowane ze zbioru dobrych praktyk, natomiast w ramach działań autorskich powiat mógł przetestować własne koszyki usług (w przypadku PUP w Grudziądzu przetestowano Metodę Indukcji Behawioralnej).

5.1.3.1. Projekt pn. „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” – miasto Grudziądz

Jest to pierwszy z bliźniaczych projektów realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w ramach pilotażu „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy - pilotaż”, których beneficjentami były wielodzietne rodziny zamieszkujące teren miasta Grudziądza.

Jego budżet wynosił **1.014.041,00 zł**. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa i wyniósł 152.106,15 zł, zaś 85% finansowania zapewnione zostało ze środków EFS w kwocie 861.934,85 zł. Wartości te odzwierciedla tabela 129.

Tabela 129. Całkowita wartość projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla miasta Grudziądza

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014- 2015	861 934,85 zł	152 106,15 zł	1 014 041,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

W ramach tego projektu w 2015 roku wydatkowano łącznie kwotę **406.901,58 zł** i przeprowadzono następujące zadania :

- zrealizowano I etap pilotażu, w którym:
 - wykonane zostały zaplanowane formy wsparcia dla rodzin wielodzietnych, w tym; Metoda Indukcji Behawioralnej, korepetycje dla dzieci, piknik rodzinny, wyjazd do aquaparku, wyjścia rodzin do kina oraz zrefundowano związane z tym koszty dojazdów,
 - poszczególni członkowie Mobilnej Grupy Interdyscyplinarnej pracowali z rodzinami,
 - koordynowano prace Mobilnej Grupy Interdyscyplinarnej,
 - koordynowano prace Powiatowego Zespołu Koordynującego Współpracę,
 - pracowano nad Kartą dobrej praktyki w zakresie pracy z rodzinami wielodzietnymi zagrożonymi wykluczeniem społecznym,
 - wypracowano i zatwierdzono kontrakty rodzinne, Lokalny Program Interdyscyplinarnej Współpracy oraz Rodzinny program aktywizacji zawodowej, pomocy i integracji społecznej.
- przystąpiono do II etapu pilotażu, w którym:
 - powołano Mobilną Grupę Interdyscyplinarną i koordynowano jej prace,
 - koordynowano prace Powiatowego Zespołu Koordynującego Współpracę,
 - wdrożono Model Lokalnej Interdyscyplinarnej Współpracy,
 - zrekrutowano do pilotażu 10 rodzin, w tym 7 nowych rodzin nieuczestniczących wcześniej w projekcie,
 - wypracowano kontrakty trójstronne,
 - poszczególni członkowie MGI pracowali z rodzinami,
 - skonstruowano budżet II etapu pilotażu i sporządzono dokumentację przetargową,

- zrealizowano zaplanowane formy wsparcia dla rodzin wielodzietnych.

W ramach poszczególnych modułów Urząd realizował takie formy wsparcia dla rodzin wielodzietnych, jak szkolenia, warsztaty, spotkania integracyjne (festyny) oraz zajęcia kulturalno-sportowe, a także zajęcia edukacyjne dla dzieci.

W module prozatrudnieniowym przewidziano usługi związane z planowaniem ścieżki edukacyjnej i zawodowej oraz usługi szkolenia zawodowego. Celem modułu było stworzenie warunków do nabycia, doskonalenia i rozwijania kwalifikacji ogólnych i zawodowych dorosłych członków rodzin uczestniczących w pilotażu. W ramach modułu prozatrudnieniowego możliwe było sfinansowanie udziału członków rodzin m.in. w szkoleniach i kursach zawodowych dających kwalifikacje zawodowe potwierdzone stosownym certyfikatem. Zorganizowano wakacyjny kurs treningu pamięci, który połączył formę edukacyjną z rekreacyjną. Ponadto w ramach tego modułu dzieci z rodzin wielodzietnych objętych projektem miały możliwość skorzystania z korepetycji według indywidualnych potrzeb. Prowadzono korepetycje w zakresie j. angielskiego, j. niemieckiego, j. polskiego, matematyki oraz fizyki. Ogółem z korepetycji korzystało 12. dzieci. Zorganizowano też szkolenie z zakresu nowych rozwiązań znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.

W ramach rodzinnego programu możliwa była także realizacja kompleksowego wsparcia w obszarze kompetencji miękkich (intra i interpersonalnych) w module społecznym i integracyjnym. W ramach tego modułu realizowane były działania mające na celu zwiększenie aktywności społecznej. W ramowym katalogu zostało uwzględnione m.in. kształtowanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania, zgodnego z normami społecznymi, nabycie niezbędnych umiejętności realistycznego planowania i osiągania celów życiowych z zachowaniem norm społecznych (warsztaty zdrowego żywienia oraz trening gospodarowania budżetem) oraz wyjazdy i warsztaty integracyjne, których efektem była poprawa funkcjonowania psychospołecznego oraz wzbudzenie motywacji do pełnego uczestnictwa w innych etapach programu.

W ramach modułu rodzinnego projekt zakładał rozwijanie konstruktywnych umiejętności i postaw rodzicielskich, rozwiązywania konfliktów, doskonalenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, wsparcie opiekuna rodziny, opracowanie i wdrożenie indywidualnych planów pracy, umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa rodzinnego.

W ramach w/w modułu odbył się festyn rodzinny, spotkanie integracyjne z rodzinami pozytywnymi oraz jednodniowa wycieczka rodzinna, które miały m.in. na celu zacieśnienie lub zbudowanie więzi rodzinnych, a także podobnie jak wycieczka - relaks i wypoczynek rodzin wypełniony atrakcjami, których zazwyczaj nie są w stanie samodzielnie sfinansować, a w szczególności, gdy są to rodziny wielodzietne. Wolontariusze czynnie brali udział w życiu projektu.

Ponadto troje dzieci z rodzin wielodzietnych miasta Grudziądza w wakacje wyjechało na zorganizowane kolonie lub obozy. Wsparcia psychologicznego udzielono dwóm rodzinom.

Moduł sport i kultura przewidywał inicjowanie i koordynację realizacji integracyjnych programów oświatowych, kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Kilkoro dzieci z rodzin biorących udział w projekcie uczęszczało systematycznie na zajęcia karate lub treningi piłki nożnej, a także mogły korzystać one z oferty centrum zabaw dla dzieci. Rodziny przez cały okres projektu korzystały z możliwości wspólnych wyjść do kina Helios oraz basenu.

Z początkiem 2015 roku wdrożono nowy instrument rodzinnej aktywizacji i integracji społecznej, którym była Metoda Indukcji Behawioralnej. Ponadto zainicjowano działalność grup samopomocowych, w ramach których poddano metamorfozie 2 podwórka.

W związku z projektem „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla miasta Grudziądza w 2015 roku wydatkowano łącznie 406 901,58 zł. Kształtowanie się wielkości wydatków w poszczególnych latach według źródła ich pochodzenia przedstawia tabela 130.

Tabela 130. Wydatki w ramach projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla miasta Grudziądza

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2014	387 378,78 zł	68 360,95 zł	455 739,73 zł
2015	345 866,34 zł	61 035,24 zł	406 901,58 zł
RAZEM	733 245,12 zł	129 396,19 zł	862 641,31 zł

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3.2. Projekt pn. „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” – powiat grudziądzki

Drugi z bliźniaczych projektów realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w ramach pilotażu „Schematom STOP Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy - pilotaż”, był skierowany do wielodzietnych rodzin zamieszkujących teren powiatu grudziądzkiego.

Wartość niniejszego projektu stanowiła **1.044.432,32 zł**. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa i wyniósł 156.664,85 zł, zaś 85% finansowania zapewnione zostało ze środków EFS w kwocie 887.767,47 zł. Wartości te prezentuje tabela 131.

Tabela 131. Całkowita wartość projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla powiatu grudziądzkiego

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014- 2015	887 767,47 zł	156 664,85 zł	1 044 432,32 zł

Źródło: Opracowanie własne

W ramach tego projektu w 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu wydatkował **489.039,81 zł**, przeprowadzając następujące zadania :

- zrealizował I etap pilotażu, w którym:
 - wykonano zaplanowane formy wsparcia dla rodzin wielodzietnych, w tym; Metoda Indukcji Behawioralnej, korepetycje dla dzieci, spotkanie społeczno-integracyjne, tygodniowy wyjazd wakacyjno-integracyjny rodzinny, piknik rodzinny, wyjazd do aquaparku, wyjścia do kina oraz zrefundowano związane z tym koszty dojazdów,
 - poszczególni członkowie Mobilnej Grupy Interdyscyplinarnej pracowali z rodzinami,
 - koordynowano prace Mobilnej Grupy Interdyscyplinarnej,
 - koordynowano prace Powiatowego Zespołu Koordynującego Współpracę,
 - pracowano nad Kartą dobrej praktyki w zakresie pracy z rodzinami wielodzietnymi zagrożonymi wykluczeniem społecznym,
 - wypracowano i zatwierdzono kontrakty rodzinne, Lokalny Program Interdyscyplinarnej Współpracy oraz Rodzinny program aktywizacji zawodowej, pomocy i integracji społecznej.
- wdrożył II etap pilotażu, w którym:
 - powołano Mobilną Grupę Interdyscyplinarną i koordynowano prace,
 - koordynowano prace Powiatowego Zespołu Koordynującego Współpracę,
 - wdrożono Model Lokalnej Interdyscyplinarnej Współpracy,
 - zrekrutowano do pilotażu 10 rodzin,
 - wypracowano kontrakty trójstronne,
 - poszczególni członkowie MGI pracowali z rodzinami,
 - skonstruowano budżet II etapu pilotażu i sporządzono dokumentację przetargową,

- zrealizowano zaplanowane formy wsparcia dla rodzin wielodzietnych

W ramach poszczególnych modułów Urząd realizował takie formy wsparcia dla rodzin wielodzietnych, jak szkolenia, warsztaty, spotkania integracyjne (festyny) oraz zajęcia kulturalno-sportowe, a także zajęcia edukacyjne dla dzieci.

W module prozatrudnieniowym przewidziano usługi związane z planowaniem ścieżki zawodowej oraz usługi szkolenia zawodowego. Celem modułu było stworzenie warunków do nabycia, doskonalenia i rozwijania kwalifikacji ogólnych i zawodowych dorosłych członków rodzin uczestniczących w pilotażu. W ramach modułu prozatrudnieniowego możliwe było sfinansowanie udziału członków rodzin m.in. w szkoleniach i kursach zawodowych dających kwalifikacje zawodowe potwierdzone stosownym certyfikatem. Członkowie 10. rodzin z terenu powiatu skorzystali z następujących szkoleń, które Urząd zrealizował zgodnie z zaplanowaną ścieżką:

- Opiekun osób starszych,
- Pomoc kucharza z elementami cukiernictwa,
- Prawo jazdy kat. C,
- Prawo jazdy kat. B,
- Magazynier z obsługą wózków widłowych,
- Obsługa kasy fiskalnej z fakturowaniem.

Ponadto w ramach tego modułu dzieci z rodzin wielodzietnych objętych projektem miały możliwość skorzystania z korepetycji według indywidualnych potrzeb. Prowadzono korepetycje z zakresu j. angielskiego, j. niemieckiego, j. polskiego, matematyki, fizyki, chemii, biologii.

W ramach rodzinnego programu możliwa była także realizacja kompleksowego wsparcia w obszarze kompetencji miękkich (intra i interpersonalnych) w module społecznym i integracyjnym. Dzięki nim bezrobotni członkowie rodzin wielodzietnych mogli łatwiej odnaleźć się na rynku pracy. W ramach tego modułu realizowane były działania mające na celu zwiększenie motywacji do podjęcia pracy (lub podtrzymanie takiej motywacji) oraz aktywności społecznej.

W ramowym katalogu zostało uwzględnione m.in. kształtowanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego, zgodnego z normami społecznymi, nabycie niezbędnych umiejętności realistycznego planowania i osiągania celów życiowych z zachowaniem norm społecznych oraz wyjazdy i warsztaty integracyjne, których efektem była poprawa funkcjonowania psychospołecznego oraz wzbudzenie motywacji do pełnego uczestnictwa w innych etapach programu.

W ramach modułu rodzinnego projekt zakładał rozwijanie konstruktywnych umiejętności i postaw rodzicielskich, rozwiązywania konfliktów, doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wsparcie opiekuna rodziny, opracowanie i wdrożenie indywidualnych planów pracy, umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa rodzinnego. Każda z rodzin uczestniczących w projekcie została objęta profesjonalnym wsparciem psychologicznym.

W ramach w/w modułu odbył się również festyn rodzinny który miały m.in. na celu zacieśnienie lub zbudowanie więzi rodzinnych, a także - relaks i wypoczynek rodzin, wypełniony atrakcjami, których zazwyczaj nie są w stanie samodzielnie sfinansować, a w szczególności, gdy są to rodziny wielodzietne.

Na podobnych zasadach odbył się także całodniowy, integracyjny wyjazd wszystkich rodzin do Aquaparku w Sopocie.

Moduł sport i kultura przewidywał inicjowanie i koordynację realizacji integracyjnych programów oświatowych, kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Kilkoro dzieci z rodzin biorących udział w projekcie uczęszczało systematycznie na treningi piłki nożnej, a także mogły korzystać one z oferty centrum zabaw dla dzieci. Rodziny przez cały okres projektu korzystały z możliwości wspólnych wyjść do kina oraz na basen.

Z początkiem roku 2015 wdrożono nowy instrument rodzinnej aktywizacji i integracji społecznej, który stanowi Metoda Indukcji Behawioralnej oraz przeprowadzono działania obligatoryjne wskazane przez CRZL w Warszawie.

W związku z projektem „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla powiatu grudziądzkiego w 2015 roku wydatkowano łącznie 489.039,81 zł. Kształtowanie się wielkości wydatków projektu, na przestrzeni lat, według źródła ich pochodzenia przedstawia tabela 132.

Tabela 132. Wydatki w ramach projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla powiatu grudziądzkiego

Wyszczególnienie	Wkład UE	Budżet Państwa	RAZEM
2014	396 386,72 zł	69 950,60 zł	466 337,32 zł
2015	415 683,84 zł	73 355,97 zł	489 039,81 zł
RAZEM	812 070,56 zł	143 306,57 zł	955 377,13 zł

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4. Projekt pn. „Staż, szkolenia, etat”

Projekt ten realizowany był przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1. stycznia 2014 roku do 31. sierpnia 2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI Rynek otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Wartość całego projektu wyniosła **527.444,04 zł**. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa, zaś 85% finansowania zapewnione zostało ze środków EFS. W tabeli 133. przedstawiono całkowitą wartość projektu zgodnie z umową z dnia 15. listopada 2013 r. zawartą pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu a gminą - miasto Grudziądz, w imieniu którego działał Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu.

Tabela 133. Całkowita wartość projektu „Staż, szkolenia, etat”

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014- 2015	448 327,43 zł	79 116,61 zł	527 444,04 zł

Zródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY

Celem głównym projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia 94. bezrobotnych do 30. roku życia zamieszkałych w Grudziądzu.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Celami szczegółowymi projektu było:

- a) uzyskanie lub zwiększenie doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażach przez 40. uczestników do 30. roku życia z Grudziądza,
- b) wzrost wiary we własne siły możliwości poprzez udział 94. uczestników do 30. roku życia z Grudziądza w Indywidualnym Planie Działania,
- c) zdobycie i zwiększenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział 54. uczestników do 30. roku życia zamieszkałych w Grudziądzu w szkoleniach zawodowych.

UCZESTNICZY PROJEKTU

Projekt skierowany do **80 osób bezrobotnych** (45K, 35M) z terenu miasta Grudziądza, do 30 roku życia.

WSPARCIE W PROJEKCIE

Głównymi zadaniami realizowanymi w ramach projektu były:

- a) organizacja staży dla 40. osób bezrobotnych do 30. roku życia zamieszkałych w Grudziądzu połączona z Indywidualnym Planem Działania,
- b) organizacja 5. szkoleń zawodowych dla 54. osób bezrobotnych do 30. roku życia zamieszkałych w Grudziądzu połączona z Indywidualnym Planem Działania.

W ramach projektu w 2015 roku przeprowadzone zostały następujące zadania:

- a) poradnictwo zawodowe dla 34. osób,
- b) zorganizowano szkolenie zawodowe pn.: „Grafika komputerowa” dla 10. osób,
- c) zorganizowano szkolenie zawodowe pn.: „Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych” dla 12. osób,
- d) zorganizowano szkolenie zawodowe pn.: „Telemarketing i telefoniczna obsługa klienta” dla 12. osób,
- e) zrefundowano koszty dojazdu na szkolenia dla 17. osób oraz na staż dla 10. osób.
- f) zorganizowano staż w połączeniu z pośrednictwem pracy dla 2. osób.

Kwoty planowanych wydatków projektu zgodnie z pierwszym wnioskiem o dofinansowanie wynosiły odpowiednio – 371.795,04 zł w 2014 roku i 155.649,00 zł w 2015 roku. W wyniku dokonanej w styczniu 2015 roku korekty wniosku o dofinansowanie projektu przesunięto kwotę 93.847,29 zł z 2014 roku na 2015 rok, dlatego też planowane wydatki w przypadku poszczególnych źródeł finansowania ukształtowały się następująco – 277.947,75 zł w 2014 roku i 249.496,29 zł w 2015 roku. Poniższa tabela prezentuje planowane wydatki z podziałem na poszczególne lata.

Tabela 134. Planowane wydatki projektu „Staż, szkolenia, etat” z podziałem na lata

ROK	Wkład EFS (85%)	Budżet Państwa (15%)	RAZEM
2014	236 255,59 zł	41 692,16 zł	277 947,75 zł
2015	212 071,84 zł	37 424,45 zł	249 496,29 zł
RAZEM	448 327,43 zł	79 116,61 zł	527 444,04 zł

Źródło: Opracowanie własne

W związku z projektem „Staż, szkolenia, etat” w 2015 roku wydatkowano łącznie **222.264,28 zł**, zaś wydatki związane z jego uczestnikami 191.637,88 zł.

Oto jak ukształtowały się wydatki projektu w 2015 roku dotyczące jego uczestników:

Tabela 135. Podział procentowy wydatków projektu „Staż, szkolenia, etat” dotyczących jego uczestników w 2015 roku

Forma wsparcia	Kwota	% z ogółu
stypendia szkoleniowe	40 223,38 zł	20,99%
szkolenia	24 055,80 zł	12,55%
stypendia stażowe	122 094,26 zł	63,71%
zwrot kosztów dojazdu	5 264,44 zł	2,75%
RAZEM	191 637,88 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5. Projekt pn. „Młodzi aktywni”

Powyższy projekt był realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1. kwietnia 2014 roku do 30. września 2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

Wartość całego projektu wynosiła 1.072.967,11 zł. Na jego realizację otrzymano 100% zaplanowanych w budżecie środków. Oznacza to, iż projektodawca na etapie realizacji projektu nie musiał zapewniać ze swoich środków wkładu własnego. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa, zaś 85% finansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W tabeli 136. przedstawiono całkowitą wartość projektu zgodnie z umową z dnia 08.05.2014 r. zawartą pomiędzy Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu a Powiatem Miasto Grudziądz, w imieniu którego działał Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu.

Tabela 136. Całkowita wartość projektu "Młodzi aktywni"

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014- 2015	912 022,04 zł	160 945,07 zł	1 072 967,11 zł

Źródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY PROJEKTU

Celem głównym projektu było podniesienie poziomu aktywizacji społecznej i zawodowej 108. uczestników projektu do 30 roku życia zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia zarejestrowanych w PUP jako bezrobotni w okresie do 30 września 2015 roku.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Celami szczegółowymi projektu były:

- a) nabycie wiedzy z zakresu technik i metod poszukiwania pracy poprzez udział 108. uczestników projektu w szkoleniu z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy,
- b) zdobycie lub zwiększenie doświadczenia zawodowego przez 108. uczestników projektu,
- c) wzrost wiary we własne siły i możliwości poprzez udział 108. uczestników projektu w IPD.

UCZESTNICZY PROJEKTU

Projekt skierowany był do 108 osób bezrobotnych (75K, 33M) do 30 roku życia, zamieszkałych na terenie miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego.

WSPARCIE W PROJEKCIE

Do zadań zaplanowanych w projekcie należało:

- a) przeprowadzenie poradnictwa zawodowego w postaci IPD oraz szkoleń z zakresu aktywnego poszukiwania pracy dla 10. grup szkoleniowych,
- b) zorganizowanie robót publicznych w połączeniu z pośrednictwem pracy dla 20. osób,
- c) zorganizowanie staży zawodowych w połączeniu z pośrednictwem pracy dla 88. uczestników,

- d) zwrócenie kosztów dojazdu uczestnikom projektu na szkolenie, staż i roboty publiczne,
- e) zwrócenie kosztów opieki nad dzieckiem uczestnikom projektu.

W ramach projektu w **2015 roku** przeprowadzone zostały następujące zadania:

- a) przeprowadzono poradnictwo zawodowe dla 17. osób,
- b) zorganizowano szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy dla 8. osób,
- c) zorganizowano staż zawodowy w połączeniu z pośrednictwem pracy dla 25. osób,
- d) zorganizowano roboty publiczne w połączeniu z pośrednictwem pracy dla 2. osób,
- e) zrefundowano koszty dojazdu na szkolenie dla 15. osób oraz staż dla 38. osób,
- f) zrefundowano koszty opieki nad dzieckiem dla 6. osób.

Tabela poniższa przedstawia liczbę osób uczestniczących w projekcie w 2015 roku z podziałem na gminy w ramach poszczególnych form wsparcia.

Tabela 137. Liczba osób biorących udział w projekcie „Młodzi aktywni” w 2015 roku z podziałem na gminy i formy

Gmina / forma wsparcia	Liczba osób				
	stypendia stażowe	roboty publiczne	zwrot kosztów dojazdu	zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	stypendia szkoleniowe
miasto Grudziądz	29	2	16	4	9
gmina Grudziądz	7	3	7	1	2
miasto i gmina Łasin	8	1	6	1	5
gmina Gruta	5	0	5	0	2
miasto i gmina Radzyń	8	0	4	0	6
gmina Rogóżno	3	0	1	0	1
gmina Świecie n/Osą	3	7	4	0	2
RAZEM	63	13	43	6	27

** liczba osób korzystających ze zwrotu kosztów dojazdu oraz opieki nad dzieckiem oznacza, że spośród uczestników projektu, tyle z nich skorzystało dodatkowo z tej formy wsparcia*
Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli, najwięcej osób skorzystało z formy wsparcia, jaką jest staż, aż 63 osoby otrzymały w ramach projektu stypendium stażowe. Najmniej osób otrzymały zwrot kosztów opieki na dzieckiem, najwięcej osób (7) z miasta Grudziądza. Roboty publiczne odbyło 13 osób, natomiast 27 osób otrzymało stypendium szkoleniowe, dzięki uczestnictwu w szkoleniach.

Koszty całego projektu w 2015 roku wyniosły **615.148,93 zł**, zaś w części dotyczącej osób w nim uczestniczących - 490.948,57 zł.

Oto jak kształtowały się wydatki projektu z podziałem na poszczególne formy wsparcia realizowane w jego ramach w 2015 roku:

Tabela 138. Podział wydatków projektu „Młodzi aktywni” z podziałem na poszczególne formy w 2015 roku

Forma wsparcia	Wydatki	% z ogółu
stypendia stażowe	369 367,88 zł	75,24%
roboty publiczne	82 689,15 zł	16,84%
stypendia szkoleniowe	14 540,77 zł	2,96%
zwrot kosztów dojazdu	18 811,77 zł	3,83%
zwrot kosztów opieki	5 539,00 zł	1,13%
RAZEM	490 948,57 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela prezentuje wydatki projektu, w których za kryterium podziału przyjęto miejsce zamieszkania uczestników projektu. Z uwagi na najliczniejszy udział w projekcie osób zamieszkujących miasto Grudziądz, także udział wydatków przypadających odpowiednio na tą grupę osób był największy i stanowił 32,51 % ogółu. Drugą, co do wielkości gminą, w ramach której wydatkowano najwięcej środków była gmina Grudziądz. Wielkość zaangażowanych w tej gminie wydatków ukształtowała się ostatecznie na poziomie 74.420,39 zł.

Tabela 139. Wydatki projektu „Młodzi aktywni” w 2015 roku z podziałem na poszczególne gminy oraz ich udział procentowy

Gmina	Kwota środków przypadająca na gminę	% z ogółu
miasto Grudziądz	159 603,41 zł	32,51%
gmina Grudziądz	74 420,39 zł	15,16%
miasto i gmina Łasin	70 105,14 zł	14,28%
gmina Gruta	30 771,43 zł	6,27%
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	56 287,48 zł	11,47%
gmina Rogóźno	23 613,21 zł	4,80%
gmina Świecie n/Osą	76 147,51 zł	15,51%
RAZEM	490 948,57 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Dane w zaprezentowanej tabeli 140. przedstawiają środki finansowe projektu zaangażowane w poszczególnych gminach z podziałem na formy wsparcia.

Tabela 140. Wydatkowanie środków projektu „Młodzi aktywni” z podziałem na poszczególne gminy i formy w 2015 roku

Gmina / forma wsparcia	Wydatki				
	Stypendia stażowe	Roboty publiczne	Zwrot kosztów dojazdu	Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	Stypendia szkoleniowe
miasto Grudziądz	142 858,35 zł	3 719,75 zł	3 871,18 zł	4 180,32 zł	4 973,81 zł
gmina Grudziądz	41 339,04 zł	28 746,19 zł	2 704,13 zł	606,00 zł	1 025,03 zł
miasto i gmina Łasin	53 766,07 zł	8 110,35 zł	4 742,62 zł	752,68 zł	2 733,42 zł
gmina Gruta	26 861,71 zł	0,00	2 543,00 zł	0,00	1 366,72 zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	51 246,62 zł	0,00	2 307,46 zł	0,00	2 733,40 zł
gmina Rogóźno	22 761,85 zł	0,00	168,00 zł	0,00	683,36 zł
gmina Świecie n/Osą	30 534,24 zł	42 112,86 zł	2 475,38 zł	0,00	1 025,03 zł
RAZEM	369 367,88 zł	82 689,15 zł	18 811,77 zł	5 539,00 zł	14 540,77 zł

**wydatki ujęte w zestawieniu dotyczą również osób, które swój udział w projekcie rozpoczęły w 2014 roku*

Źródło: Opracowanie własne

5.1.6. Projekt pn. „Kobieta pracująca”

Projekt ten realizowany był przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1. sierpnia 2014 roku do 31. sierpnia 2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI Rynek otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Wartość całego projektu wynosiła 582.253,13 zł. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa, zaś 85% finansowania zapewnione zostało ze środków EFS.

Tabela 141. Całkowita wartość projektu „Kobieta pracująca”

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014- 2015	494 915,16 zł	87 337, 97 zł	582 253,13 zł

Źródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY

Jego głównym celem było podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia poprzez udział w Indywidualnych Planach Działania, stażach i szkoleniach 79. bezrobotnych kobiet zamieszkałych na terenie powiatu grudziądzkiego w okresie do 31. sierpnia 2015 roku.

CELE SZCZEGÓLWE

Celami szczegółowymi projektu były:

- a) uzyskanie lub zwiększenie doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażach przez 69 kobiet bezrobotnych z powiatu grudziądzkiego,
- b) wzrost wiary we własne siły i możliwości poprzez udział 79. bezrobotnych kobiet z powiatu grudziądzkiego,
- c) zdobycie i zwiększenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział 10. bezrobotnych kobiet z powiatu grudziądzkiego.

UCZESTNICZY PROJEKTU

Projekt skierowany jest do 79 bezrobotnych kobiet zamieszkałych na terenie powiatu grudziądzkiego

WSPARCIE W PROJEKCIE

Do głównych zadań realizowanych w ramach projektu w roku 2015 należało:

- a) przeprowadzenie IPD dla 19 kobiet,
- b) zorganizowanie stażu zawodowego wraz z pośrednictwem pracy dla 27. kobiet,
- c) zrefundowanie kosztów dojazdu na staż 27. kobietom,
- d) zrefundowanie kosztów opieki nad dzieckiem 6. kobietom uczestniczącym w stażu.

W ramach projektu „Kobieta pracująca” w 2015 roku wydatkowano łącznie **449.998,39** zł, zaś w części dotyczącej uczestników biorących w nim udział - **384.809,55** zł.

Oto jak ukształtowały się te wydatki w 2015 roku z podziałem na poszczególne formy:

Tabela 142. Podział procentowy wydatków projektu „Kobieta pracująca” dotyczących jego uczestników w 2015 roku

Wyszczególnienie	Kwota	% z ogółu
stypendia stażowe *	370 041,29 zł	96,16%
zwrot kosztów dojazdu na staż	12 086,93 zł	3,14%
zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	2 681,33 zł	0,70%
RAZEM	384 809,55 zł	100,00%

* w tym wydatki za stypendia stażowe osób podejmujących go w 2014 roku – 42. osoby

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 143 prezentuje wydatki projektu, w których za kryterium podziału przyjęto miejsce zamieszkania jego uczestników.

Tabela 143. Wydatki projektu „Kobieta pracująca” w 2015 roku wg miejsca zamieszkania jego uczestników

Wyszczególnienie	Kwota środków przypadająca na gminę	% z ogółu
gmina Grudziądz	66 650,58	17,32%
miasto i gmina Łasin	48 713,84	12,66%
gmina Gruta	55 726,92	14,48%
gmina Radzyń Chełmiński	80 616,63	20,95%
gmina Rogóźno	19 825,13	5,15%
gmina Świecie n/Osą	113 276,45	29,44%
RAZEM	384 809,55 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Największe wydatki projektu przypadły na uczestników zamieszkujących teren gminy Świecie n/Osą z uwagi na ich najliczniejszy udział w stażach zawodowych. Dane w tabeli 129. prezentują kształtowanie się tych wydatków w rozbiciu na poszczególne formy wsparcia oraz uwzględnia jednocześnie liczbę uczestniczących kobiet odpowiadającą tym wydatkom. Obok najliczniej uczestniczących w stażach bezrobotnych kobiet z terenu gminy Świecie n/Osą, liczną grupę stanowiły także bezrobotne kobiety z miasta i gminy Radzyń Chełmiński.

Tabela 144. Wydatki projektu „Kobieta pracująca” z podziałem na gminy i formy oraz odpowiadająca im liczba uczestników

Wyszczególnienie	Staż		Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem		Zwrot kosztów dojazdu na staż	
	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób	Kwota wydatków	Liczba osób
miasto Grudziądz	63 203,83 zł	10	1 468,53 zł	2	1 978,22 zł	6
miasto i gmina Łasin	46 078,88 zł	7	549,00 zł	1	2 085,96 zł	4
gmina Gruta	52 185,64 zł	9	130,80 zł	1	3 410,48 zł	7
gmina Radzyń Chełmiński	78 193,23 zł	13	533,00 zł	2	1 890,40 zł	5
gmina Rogóźno	19 217,28 zł	3	- zł	-	607,85 zł	1
gmina Świecie n/Osą	111 162,43 zł	27	- zł	-	2 114,02 zł	4
RAZEM	370 041,29 zł	69	2 681,33 zł	6	12 086,93 zł	27

* liczba osób korzystających ze zwrotu kosztów dojazdu oraz opieki nad dzieckiem oznacza, że spośród uczestników projektu tyle skorzystało dodatkowo z tej formy wsparcia

** w/w wydatki dotyczą również kobiet rozpoczynających udział w projekcie jeszcze w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne

W związku z projektem „Kobieta pracująca” w 2015 roku wydatkowano łącznie 449.998,39 zł. Ogółem z projektu w czasie jego realizacji korzystało 70 kobiet.

Wielkości wydatków projektu od początku jego trwania według źródła ich pochodzenia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 145. Wydatki w ramach projektu „Kobieta pracująca”

Wyszczególnienie	Wkład EFS (85%)	Budżet Państwa (15%)	RAZEM
2014	100 267,74 zł	17 694,31 zł	117 962,05 zł
2015	382498,64 zł	67499,75 zł	449 998,39 zł
RAZEM	482 766,38 zł	85 194,06 zł	567 960,44 zł

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7. Projekt pn. „ Szkolenia i staż szansą na angaż”

Projekt ten realizowany był przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1. stycznia 2014 roku do 30. czerwca 2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI Rynek otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Wartość całego projektu wynosi 694.717,59 zł. Wkład własny w wysokości 15% wydatków został zagwarantowany przez budżet państwa i stanowił 104.207,64 zł, zaś 85% finansowania zapewnione zostało ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w kwocie 590.509,95 zł.

W tabeli 146. przedstawiono całkowitą wartość projektu zgodnie z umową z dnia 15.11.2013 r. zawartą pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu a gminą - miasto Grudziądz, w imieniu którego działał Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu (aneks 1 z dnia 04.12.2014 r. - poszerzenie projektu o komponent ponadnarodowy). W dniu 25 września 2014 roku podpisana została umowa z Partnerem zagranicznym o wspólnej realizacji projektu. Partnerem w projekcie był Bildungswerk der Sächsischen Wirtschaft gGmbH (BSW) - Ośrodek Kształcenia Gospodarki Saksońskiej Sp. z o.o. w Niemczech ze statusem organizacji pożytku publicznego.

Tabela 146. Całkowita wartość projektu „Szkolenia i staż szansą na angaż”

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2014- 2015	590 509,95 zł	104 207,64 zł	694 717,59 zł

Źródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY

Celem głównym projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia 82. bezrobotnych do 30. roku życia zamieszkałych na terenie powiatu grudziądzkiego w okresie do 30.06.2015 roku.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Celami szczegółowymi projektu było:

- a) uzyskanie lub zwiększenie doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażach przez 40. osób bezrobotnych,
- b) wzrost wiary we własne siły i możliwości poprzez udział 82. uczestników,
- c) zdobycie i zwiększenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział 42. osób bezrobotnych w szkoleniach zawodowych,
- d) zaadaptowanie do rynku grudziądzkiego modelu IdA - skutecznie aktywizując 10 osób.

UCZESTNICY PROJEKTU

Projekt skierowany do 82 osób bezrobotnych (46K, 36M) z powiatu grudziądzkiego, do 30 roku życia.

WSPARCIE W PROJEKCIE

Do głównych zadań realizowanych w ramach projektu należało:

- a) pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe dla 80. uczestników,
- b) organizacja staży dla 40. bezrobotnych,
- c) organizacja szkoleń z zakresu:
 - Operator koparki jednonaczyniowej III klasy dla 10. osób,
 - Magazynier z obsługą wózków jezdniowych dla 10. osób,
 - Przedstawiciel handlowy dla 12. osób,
 - Grafika komputerowa dla 10. osób.

- a) zorganizowanie wyjazdu studyjnego 10. pracowników PUP do Niemiec,
- b) organizacja stażu w Niemczech dla 10. osób bezrobotnych,
- c) organizacja szkolenia z j. niemieckiego i różnic kulturowych dla 10 uczestników.

Uczestnicy mieli możliwość korzystania ze wsparcia towarzyszącego w postaci zwrotu kosztów dojazdu.

W ramach projektu w **2015 roku** przeprowadzone zostały następujące zadania:

- a) przeprowadzono poradnictwo zawodowe dla 22 osób,
- b) zorganizowano szkolenie zawodowe pn.: „Grafika komputerowa” dla 10 osób,
- c) zorganizowano szkolenie zawodowe pn.: „Przedstawiciel handlowy” dla 12 osób,
- d) zorganizowano szkolenie z j. niemieckiego dla 10 osób,
- e) zorganizowano szkolenie z różnic kulturowych dla 10 osób,
- f) zrefundowano koszty dojazdu na szkolenia dla 23 osób,
- g) zorganizowano staż w Niemczech dla 10 osób,
- h) zrefundowano koszty dojazdu na staż dla 6 osób

W związku z projektem „Szkolenia i staż szansą na angaż” w 2015 roku wydatkowano łącznie **223.584,94 zł**, natomiast w części dotyczącej osób biorących udział w projekcie 149.703,48 zł. Kształtowanie się wielkości wydatków projektu dotyczących jego uczestników w 2015 roku przedstawia tabela 147.

Tabela 147. Podział procentowy wydatków projektu „Szkolenia i staż szansą na angaż” dotyczących jego uczestników w 2015 roku

Wyszczególnienie	Kwota	% z ogółu
stypendia szkoleniowe	17 108,88 zł	11,43%
Szkolenia	15 296,00 zł	10,22%
stypendium stażowe	111 051,24 zł	74,18%
zwrot kosztów dojazdu	6 247,36 zł	4,17%
RAZEM	149 703,48 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Łącznie od początku trwania projektu skorzystały z niego 84 osoby, z czego 41 osób uczestniczyło w stażach zawodowych, zaś 43 odbywało szkolenia.

5.2 Projekty konkursowe PUP w Grudziądzu w partnerstwie

Obok projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w których Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu był liderem, w ciągu 2015 roku realizował on także 3 projekty w partnerstwie z innymi instytucjami.

5.2.1. Projekt pn. „Praca dla niepełnosprawnych”

Powyższy projekt realizowany był w partnerstwie dwóch instytucji - Lidera projektu: Grudziądzkie Centrum Caritas im. Błogosławionej Juty oraz partnera: Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu w okresie od 1. grudnia 2013 roku do 30. czerwca 2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy.

Wkład własny całego projektu w wysokości 15 % kosztów został zagwarantowany przez budżet państwa i wyniósł 116.386,44 zł, natomiast wkład własny zagwarantowany przez Beneficjenta wyniósł 84.600,00 zł, zaś kwota współfinansowana w 85% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowi 659 523,17 zł. Ogółem wartość całego projektu to **860.509,61 zł**, w tym kwota dofinansowania **775.909,61 zł**.

Poniżej przedstawiono budżet całego projektu z uwzględnieniem udziału jego poszczególnych realizatorów:

Tabela 148. Całkowita wartość projektu "Praca dla niepełnosprawnych"

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
GC CARITAS	469 938,46 zł	82 930,32 zł	552 868,78 zł
PUP G-dz	189 584,71 zł	33 456,12 zł	223 040,83 zł
+ wkład prywatny			84 600,00 zł
RAZEM			860 509,61 zł

Źródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY

Podniesienie aktywizacji społecznej i zawodowej 40 Uczestników Projektu w wieku aktywności zawodowej zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu niepełnosprawności z terenu Grudziądza oraz powiatu grudziądzkiego do 30.06.2015 r.

UCZESTNICY PROJEKTU

Grupę docelową projektu ze względu na zapobieganie procesowi dyskryminacji stanowiło 40 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu niepełnosprawności ze stopniem lekkim, umiarkowanym oraz znacznym z terenu miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego.

WSPARCIE W PROJEKCIE

W ramach projektu jego uczestnicy mieli do dyspozycji następujące formy wsparcia:

- a) poradnictwo zawodowe w postaci Indywidualnych Planów Działania;
- b) szkolenie z zakresu grafiki komputerowej;
- c) stypendia szkoleniowe;
- d) staże;
- e) zatrudnienie subsydiowane (obejmujące refundację pracodawcy części kosztów wynagrodzeń oraz składek ZUS w ramach prac interwencyjnych w połączeniu z doposażeniem stanowiska pracy);
- f) wsparcie trenerów pracy ;
- g) zwrot kosztów dojazdów.

W części dotyczącej zadań Urzędu znalazła się:

- rekrutacja Uczestników Projektu,
- przeprowadzenie doradztwa zawodowego IPD,
- nabór pracodawców na staż i subsydiowane zatrudnienie,
- organizacja prac interwencyjnych,
- refundacja wynagrodzeń oraz składek ZUS,
- wypłata stypendiów szkoleniowych uczestnikom szkolenia,
- zwrot kosztów dojazdu na staż, szkolenie i subsydiowane zatrudnienie.

W ramach projektu „Praca dla niepełnosprawnych” w roku 2015, zrealizowano następujące zadania:

- przeprowadzono poradnictwo zawodowe w postaci IPD dla 2 osób,
- zrefundowano koszty dojazdu na staż dla 2 osób,
- zrefundowano koszty dojazdu na subsydiowane zatrudnienie dla 5 osób.

Podział wydatków leżących po stronie Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu, dotyczących uczestników projektu, z uwzględnieniem poszczególnych form wsparcia w 2015 roku obrazuje niniejsza tabela:

Tabela 149. Wydatki projektu "Praca dla niepełnosprawnych" w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Wydatki	% z ogółu
zwrot kosztów dojazdu na staż	560,13 zł	1,96%
zwrot kosztów dojazdu na subsydiowane zatrudnienie	3 437,18 zł	12,00%
refundacja subsydiowanego zatrudnienia	24 638,44 zł	86,04%
RAZEM	28 635,75 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

W ramach projektu po stronie wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu ukształtowały się następujące wielkości według źródła ich pochodzenia:

Tabela 150. Wydatki projektu "Praca dla niepełnosprawnych" w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu

ROK	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
2013	1 418,96 zł	250,40 zł	1 669,36 zł
2014	104 576,10 zł	18 454,62 zł	123 030,72 zł
2015	52 777,14 zł	9 313,60 zł	62 090,74 zł
RAZEM	158 772,17 zł	28 018,62 zł	186 790,79 zł

Źródło: Opracowanie własne

5.2.2. Projekt pn. „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej”

Projekt realizowany był w partnerstwie dwóch instytucji - Lidera projektu: Grudziądzkie Centrum Caritas im. Błogosławionej Juty oraz partnera - Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1 kwietnia 2014 roku do 30. czerwca 2015 roku w ramach Priorytetu VI Rynek otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Wkład własny całego projektu w wysokości 15 % kosztów został zagwarantowany przez budżet państwa i wyniósł 239.523,22 zł, zaś kwota współfinansowana w 85% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowi 1.357.298,24 zł. Ogółem wartość całego projektu to 1.596.821,46 zł. Oto jak przedstawiał się budżet projektu z uwzględnieniem udziału jego poszczególnych realizatorów:

Tabela 151. Całkowita wartość projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej”

Wyszczególnienie	Wkład EFS	Budżet Państwa	RAZEM
Wartość całego projektu, w tym:	1 357 298,24 zł	239 523,22 zł	1 596 821,46 zł
PUP G-dz	862 895,78 zł	152 275,72 zł	1 015 171,50 zł
CARITAS	494 402,46 zł	87 247,50 zł	581 649,96 zł

Źródło: Opracowanie własne

CEL GŁÓWNY

Celem głównym projektu było zwiększenie skuteczności działań planowanych na rzecz aktywizacji zawodowej 80 bezrobotnych zamieszkałych w gminach wiejskich lub na obszarze wiejskim gminy miejsko-wiejskiej powiatu grudziądzkiego.

UCZESTNICY PROJEKTU

Projekt skierowany był do 80 bezrobotnych (50 kobiet i 30 mężczyzn) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu zamieszkałych na terenie powiatu grudziądzkiego.

WSPARCIE W PROJEKCIE

W ramach projektu jego uczestnicy mieli do dyspozycji następujące formy wsparcia:

- a) grupowe i indywidualne poradnictwo zawodowe;
- b) warsztaty aktywizacyjne;
- c) szkolenia zawodowe z następujących zakresów: Konserwator budynków, Konserwator powierzchni płaskich, Konserwator powierzchni płaskich i terenów zielonych, Operator suwnic i wózków jezdniowych z modułem organizacji gospodarki magazynowania, Opiekun osób starszych, Opiekun osób zależnych, Pakowacz z elementami magazynowania, Pomoc kuchenna, Pracownik administracyjno-biurowy, Pracownik biurowy, Pracownik gospodarczy, Sprzedawca z obsługą komputera i kasy fiskalnej, Szwaczka;
- d) stypendia szkoleniowe związane z odbywanymi szkoleniami;
- e) staże zawodowe wraz ze stypendiami stażowymi;

- f) zwrot kosztów dojazdów oraz zwrot kosztów opieki nad dzieckiem;
- g) wsparcie psychologiczne w postaci coachingu;
- h) dodatki relokacyjne.

W części dotyczącej zadań Urzędu znalazła się organizacja:

- grupowego i indywidualnego poradnictwa zawodowego;
- warsztatów aktywizacyjnych;
- wypłaty stypendiów szkoleniowych;
- staży zawodowych oraz wypłat stypendiów stażowych;
- zwrotu kosztów dojazdów.

W ramach całego projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej” w 2015 roku zrealizowano następujące zadania:

- przeprowadzono IPD końcowe dla 73 osób,
- przeprowadzono Grupowy Plan Działania dla 73. osób,
- zrefundowano koszty dojazdu na staż dla 53. osób,
- wypłacono stypendia stażowe dla 80. osób rozpoczynających swój udział w 2014 roku.

Podział wydatków dotyczących uczestników projektu na poszczególne formy wsparcia przewidziane w 2015 roku oraz dodatkowo według miejsca zamieszkania jego uczestników obrazują tabele 152 i 153:

Tabela 152. Wydatki projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku

Forma wsparcia	Wydatki	% z ogółu
stypendia stażowe (bez składek ZUS)	433 331,76 zł	93,60%
zwrot kosztów dojazdu na staż	29 624,83 zł	6,40%
RAZEM	462 956,59 zł	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 153. Wydatki projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 z podziałem na formy wsparcia i gminy

Gmina / forma wsparcia	Wydatki	
	Stypendia szkoleniowe (bez składek ZUS)	Zwrot kosztów dojazdu na staż
gmina Grudziądz	111 332,63 zł	13 302,38 zł
miasto i gmina Łasin	58 036,28 zł	3 191,62 zł
gmina Gruta	51 886,99 zł	3 046,00 zł
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	31 132,13 zł	824,52 zł
gmina Rogóźno	55 090,25 zł	6 312,86zł
gmina Świecie n/Osą	125 853,48 zł	2 947,45 zł
RAZEM	433 331,76 zł	29 624,83 zł

Źródło: Opracowanie własne

Kolejne, poniższe zestawienie prezentuje liczbę uczestników odpowiadającą poniesionym wydatkom w poszczególnych gminach. Na uwagę zasługuje fakt, iż koszty poniesione w 2015 roku dotyczą uczestników, którzy podjęli staż zawodowy w 2014 roku.

Tabela 154. Liczba uczestników projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej” w 2015 roku z podziałem na gminy

Gmina / forma wsparcia	Liczba osób	
	Staż	Zwrot kosztów dojazdu na staż
gmina Grudziądz	20	15
miasto i gmina Łasin	9	8
gmina Gruta	10	8
miasto i gmina Radzyń Chełmiński	10	4
gmina Rogóźno	10	9
gmina Świecie n/Osą	19	9
RAZEM	78*	53**

* 78 osób kontynuowało staż rozpoczęty w 2014 roku

**liczba 53 osób oznacza, że tyle spośród 78 osób odbywających staż zawodowy skorzystało ze zwrotu kosztów dojazdu

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2015 wszystkie wydatki projektu po stronie Urzędu zamknęły się w kwocie **532.817,68** zł kwoty planowanych wydatków projektu.

5.2.3. Projekt pn. „Grudziądzki KIS”

Projekt realizowany był w partnerstwie dwóch instytucji - Lidera projektu: Grudziądzkie Centrum Caritas im. Błogosławionej Juty oraz Partnera - Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu od 1. kwietnia 2014 roku do 31. sierpnia 2015 roku w ramach Priorytetu VII Promocja integracji Społecznej Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałania 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt skierowany był do osób długotrwale bezrobotnych do 30. roku życia z terenu miasta Grudziądza.

Wkład własny całego projektu w wysokości 15 % kosztów został zagwarantowany przez budżet państwa i wyniósł 177 508,87 zł, zaś kwota współfinansowana w 85% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiła 1.005.883,61 zł. Ogółem wartość całego projektu to 1.183.392,48 zł. Oto jak przedstawiał się budżet całego projektu z uwzględnieniem udziału jego poszczególnych realizatorów:

CEL GŁÓWNY

Celem głównym projektu było ograniczenie zjawiska bezrobocia i poprawa dostępu do rynku pracy 63. bezrobotnych mieszkańców Grudziądza przez okres 24. miesięcy poprzez wsparcie działalności Klubu Integracji Społecznej w Grudziądzu.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- wzrost kompetencji i umiejętności interpersonalnych oraz wiary we własne siły i możliwości pomagających w funkcjonowaniu w społeczeństwie u 63. uczestników KIS,
- podniesienie, nabycie nowych umiejętności, kwalifikacji zawodowych u 63. uczestników KIS,
- zdobycie lub zwiększenie doświadczenia zawodowego u 63. bezrobotnych,
- zminimalizowanie zjawiska wykluczenia społecznego, bezrobocia wśród 63. uczestników KIS poprzez udzielenie kompleksowego wsparcia doradczego.

WSPARCIE W PROJEKCIE

W ramach projektu jego uczestnicy mieli do dyspozycji następujące formy wsparcia:

- diagnoza osobowościowa przeprowadzona przez pracowników socjalnych i doradców zawodowych,
- warsztaty komputerowe,
- wyjścia do kina,
- warsztaty obejmujące zajęcia psycho-edukacyjne w zakresie rozwijania samooceny i poczucia własnej wartości, radzenie sobie ze stresem i przezwyciężanie problemów życiowych przeprowadzone przez doradców zawodowych i psychologów,
- spotkania integracyjne w formie obiadu/kolacji,
- szkolenia zawodowe,
- 5-miesięczne roboty publiczne, staże.

W części dotyczącej zadań Urzędu znalazła się:

- organizacja robót publicznych dla 15. bezrobotnych,
- wypłata stypendium szkoleniowego netto dla 60. osób,
- zwrot kosztów dojazdu na szkolenie dla 60. osób bezrobotnych,
- zwrot kosztów dojazdu na staż dla 45. osób,
- zwrot kosztów dojazdu na roboty publiczne dla 15. uczestników.

W ramach projektu „Grudziądzki KIS” w roku 2015, Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu zrealizował następujące zadania:

- zorganizował roboty publiczne dla 15 osób,
- zrefundował koszty dojazdu na staż dla 25 osób,
- zrefundował koszty dojazdu na roboty publiczne dla 7 osób,
- zrefundował koszty dojazdu na szkolenie dla 4 osób.

Całkowita wielkość wydatków w ramach tego programu po stronie Urzędu w 2015 roku wyniosła **178.208,95 zł**, zaś w części dotyczącej jego uczestników 155.391,85 zł.

Podział wydatków dotyczących uczestników projektu na poszczególne formy wsparcia w 2015 roku, obrazuje tabela 155:

Tabela 155. Wydatki projektu „Grudziądzki KIS” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu 2015 roku

Wyszczególnienie	Wydatki	% z ogółu
roboty publiczne	136 312,67 zł	87,72%
stypendia szkoleniowe *	8 930,40 zł	5,75%
zwrot kosztów dojazdu	10 148,78 zł	6,53%
RAZEM	155 391,85 zł	100,00%

**stypendia wypłacone za 2014 rok
Źródło: Opracowanie własne*

SPIS TABEL

Tabela 1. Prognoza ludności	7
Tabela 2. Stopa bezrobocia w latach 2014–2015	8
Tabela 3. Stopa bezrobocia w latach 2006–2015	9
Tabela 4. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Grudziądzu w latach 2014–2015	10
Tabela 5. Struktura bezrobotnych według miast i gmin w latach 2014–2015	11
Tabela 6. Liczba nowo zarejestrowanych osób w latach 2014-2015	14
Tabela 7. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych	15
Tabela 8. Podjęcia pracy z uwzględnieniem podziału na formy subsydiowane i niesubsydiowane	17
Tabela 9. Struktura bezrobotnych według wieku	18
Tabela 10. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w Grudziądzu według wieku w latach 2006-2015	19
Tabela 11. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie ziemskim według wieku w latach 2006-2015 ...	19
Tabela 12. Struktura bezrobotnych według wykształcenia	20
Tabela 13. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim grodzkim według wykształcenia w latach 2006-2015	21
Tabela 14. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim ziemskim według wykształcenia w latach 2006-2015	21
Tabela 15. Struktura bezrobotnych według stażu pracy	23
Tabela 16. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim grodzkim według stażu pracy w latach 2006-2015	23
Tabela 17. Struktura bezrobotnych zamieszkałych w powiecie grudziądzkim ziemskim według stażu pracy w latach 2006-2015	23
Tabela 18. Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji w całkowitej liczbie bezrobotnych	25
Tabela 19. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg sprawozdań MPiPS-01 oraz wycień własnych	26
Tabela 20. Struktura bezrobotnych do 30. roku życia według wykształcenia	28
Tabela 21. Struktura bezrobotnych powyżej 50. roku życia według wykształcenia	29
Tabela 22. Struktura bezrobotnych długotrwale według wykształcenia	30
Tabela 23. Struktura bezrobotnych długotrwale według wieku	31
Tabela 24. Struktura bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia według wieku ...	32
Tabela 25. Struktura bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia według wykształcenia	33
Tabela 26. Struktura bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia według wieku	34
Tabela 27. Struktura bezrobotnych posiadających do najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia według wykształcenia	35
Tabela 28. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku	36
Tabela 29. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych według wykształcenia	37
Tabela 30. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 2014 – 2015 powiecie grudziądzkim grodzkim	42
Tabela 31. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 2014-2015 powiecie grudziądzkim ziemskim	42

Tabela 32. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z poradnictwa indywidualnego, według poziomu wykształcenia w powiecie grudziądzkim grodzkim.....	43
Tabela 33. Osoby (z wyjątkiem młodzieży uczącej się), które skorzystały z poradnictwa indywidualnego, według poziomu wykształcenia w powiecie grudziądzkim ziemskim.....	43
Tabela 34. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w PUP w Grudziądzu w latach 2014-2015	46
Tabela 35. Osoby przeszkolone w 2015 roku w PUP Grudziądz wg tematyki szkoleń.....	47
Tabela 36. Wydatki na szkolenia wraz z liczbą zaktywizowanych osób	48
Tabela 37. Wydatki na szkolenia wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku	49
Tabela 38. Środki KFS w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku	51
Tabela 39. Wydatki na roboty publiczne wraz z liczbą skierowanych osób	53
Tabela 40. Wydatki na roboty publiczne wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku	53
Tabela 41. Wydatki na prace interwencyjne wraz z liczbą skierowanych osób	55
Tabela 42. Wydatki na prace interwencyjne wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku	55
Tabela 43. Wydatki na staż wraz z liczbą skierowanych osób.....	57
Tabela 44. Wydatki na staż wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku	57
Tabela 45. Wydatki dotyczące refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy i liczbą skierowanych bezrobotnych	59
Tabela 46. Wydatki dotyczące refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy wraz z liczbą utworzonych miejsc pracy z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku	59
Tabela 47. Wydatki na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z liczbą osób podejmujących działalność	60
Tabela 48. Wydatki na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z liczbą osób podejmujących działalność w 2015 roku	61
Tabela 49. Wydatki na prace społecznie użyteczne wraz z liczbą skierowanych osób.....	62
Tabela 50. Wydatki na prace społecznie użyteczne wraz z liczbą skierowanych osób z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku.....	63
Tabela 51. Liczba osób skierowanych do udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w latach 2014 -2015	63
Tabela 52. Zasiłki dla bezrobotnych w 2015 roku	64
Tabela 53. Dodatki aktywizacyjne w 2015 roku w PUP w Grudziądzu	65
Tabela 54. Środki fakultatywne i obligatoryjne Funduszu Pracy w PUP w Grudziądzu w 2015 roku	67
Tabela 55. Środki finansowe PUP w Grudziądzu w 2015 roku	70
Tabela 56. Podział wszystkich środków finansowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w 2015 roku (w tys. zł).....	70
Tabela 57. Podział limitu środków Funduszu Pracy w 2015 roku	74
Tabela 58. Podział limitu środków Funduszu Pracy według algorytmu na gminy powiatu grudziądzkiego w 2015 roku	75

Tabela 59. Rzeczywiste wykorzystanie środków algorytmu przez gminy w 2015 roku.....	76
Tabela 60. Podział zobowiązań z 2014 roku ze względu na formy wsparcia	77
Tabela 61. Zobowiązania z 2014 roku według poszczególnych form wsparcia	78
Tabela 62. Zobowiązania z 2014 roku w poszczególnych gminach	78
Tabela 63. Limit środków Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu w 2015 roku wg algorytmu z uwzględnieniem zobowiązań z 2014 roku	79
Tabela 64. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu zaangażowane w 2015 roku z podziałem na poszczególne formy wsparcia i gminy	80
Tabela 65. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w mieście Grudziądzu.....	81
Tabela 66. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Grudziądz.....	81
Tabela 67. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w mieście i gminie Łasin	82
Tabela 68. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Gruta	82
Tabela 69. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w mieście i gminie Radzyń Chełmiński.....	83
Tabela 70. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Rogóźno	83
Tabela 71. Wydatki Funduszu Pracy według algorytmu oraz liczba osób rozpoczynających daną formę wsparcia w 2015 roku w gminie Świcie n/Osą.....	84
Tabela 72. Podział dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2015 roku na poszczególne formy wsparcia	85
Tabela 73. Programy zrealizowane w ramach pozyskanych z rezerwy środków FP w 2015 roku	86
Tabela 74. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu dla bezrobotnych do 25. roku życia.....	87
Tabela 75. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	88
Tabela 76. Podział wydatków programu specjalnego „Mocna Trójka” ze względu na źródła pochodzenia	89
Tabela 77. Liczba osób zaktywizowana w ramach programu „Mocna Trójka” z podziałem na formy wsparcia i gminy	90
Tabela 78. Wydatki programu „Mocna Trójka” z podziałem na formy wsparcia i gminy	90
Tabela 79. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia	91
Tabela 80. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	92
Tabela 81. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat.....	93
Tabela 82. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu dla bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	94
Tabela 83. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu dla bezrobotnych w wieku 30-50 lat	95
Tabela 84. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób w ramach programu aktywizacji bezrobotnych w wieku 30-50 lat	97
Tabela 85. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat.....	98

Tabela 86. Wydatki wraz z liczbą zaktywizowanych osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	99
Tabela 87. Limit środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” zgodnie z planem działania na rok 2015	100
Tabela 88. Planowany podział wydatków w 2015 roku projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” na poszczególne formy wsparcia	101
Tabela 89. Podział finansowy i procentowy wydatków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku według poszczególnych form	101
Tabela 90. Wydatki oraz odpowiadająca im liczba osób projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku.....	102
Tabela 91. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku i odpowiadająca im liczba osób zaktywizowanych	102
Tabela 92. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście Grudziądzu.....	103
Tabela 93. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Grudziądz	103
Tabela 94. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Łasin	103
Tabela 95. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Gruta	104
Tabela 96. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Radzyń Chełmiński	104
Tabela 97. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Rogóźno	104
Tabela 98. Wydatkowanie środków projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Świecie n/Osą	105
Tabela 99. Limit środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” zgodnie z planem działania na rok 2015	107
Tabela 100. Planowany podział wydatków w 2015 roku projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” między poszczególne formy wsparcia.....	107
Tabela 101. Podział finansowy i procentowy wydatków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku według poszczególnych form.....	108
Tabela 102. Wydatki oraz liczba osób projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” z podziałem na poszczególne gminy w 2015 roku	108
Tabela 103. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku i odpowiadająca im liczba osób zaktywizowanych	109
Tabela 104. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście Grudziądzu	109

Tabela 105. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Grudziądz	109
Tabela 106. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Łasin.....	110
Tabela 107. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Gruta	110
Tabela 108. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w mieście i gminie Radzyń Chełmiński	110
Tabela 109. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Rogóźno	111
Tabela 110. Wydatkowanie środków projektu „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Grudziądzu i powiecie grudziądzkim” w 2015 roku wraz z liczbą zaktywizowanych osób w gminie Świecie n/Osą	111
Tabela 111. Wielkość kosztów pośrednich w projektach EFS w 2015 roku.....	112
Tabela 112. Wydatki poniesione przez PUP w Grudziądzu w ramach kosztów pośrednich w 2015 roku	113
Tabela 113. Składowe wydatków programów systemowych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu.....	113
Tabela 114. Wydatki według środków uzyskanych przez PUP w Grudziądzu w 2015 roku według form wsparcia, wynikające z algorytmu, rezerwy MRPiPS oraz EFS- POWER i RPO.....	114
Tabela 115. Wydatki w ramach PFRON w PUP w Grudziądzu w 2015 roku	116
Tabela 116. Wydatki związane z realizacją programu „JUNIOR” w ramach PFRON w 2015 roku	118
Tabela 117. Wydatki PUP w Grudziądzu w ramach projektów konkursowych realizowanych w 2015 roku	119
Tabela 118. Wartość projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w części realizowanej przez PUP w Grudziądzu.....	120
Tabela 119. Liczba osób rozpoczynających udział w projekcie „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w 2015 roku z podziałem na gminy i formy	121
Tabela 120. Faktycznie wydatkowane środki w ramach projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego”	122
Tabela 121. Podział wydatków projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” dotyczących jego uczestników w 2015 roku.....	122
Tabela 122. Wydatki projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” w 2015 roku wg miejsca zamieszkania jego uczestników	122
Tabela 123. Wydatkowanie środków projektu „Przedsiębiorczość szansą na rozwój regionu kujawsko-pomorskiego” z podziałem na gminy i rodzaje wydatków w 2015 roku	123
Tabela 124. Całkowita wartość projektu "Unijna Firmolandia”	124
Tabela 125. Wydatki projektu „Unijna Firmolandia” w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia	125
Tabela 126. Wydatki projektu „Unijna Firmolandia” w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia i gminy	125
Tabela 127. Liczba uczestników projektu „Unijna Firmolandia” w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia i gminy	125

Tabela 128. Wydatki projektu „Unijna Firmolandia ”	126
Tabela 129. Całkowita wartość projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla miasta Grudziądza.....	128
Tabela 130. Wydatki w ramach projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla miasta Grudziądza.....	130
Tabela 131. Całkowita wartość projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla powiatu grudziądzkiego	131
Tabela 132. Wydatki w ramach projektu „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż” dla powiatu grudziądzkiego	133
Tabela 133. Całkowita wartość projektu „Staż, szkolenia, etat”	134
Tabela 134. Planowane wydatki projektu „Staż, szkolenia, etat” z podziałem na lata.....	135
Tabela 135. Podział procentowy wydatków projektu „Staż, szkolenia, etat” dotyczących jego uczestników w 2015 roku	135
Tabela 136. Całkowita wartość projektu "Młodzi aktywni"	136
Tabela 137. Liczba osób biorących udział w projekcie „Młodzi aktywni” w 2015 roku z podziałem na gminy i formy.....	137
Tabela 138. Podział wydatków projektu „Młodzi aktywni” z podziałem na poszczególne formy w 2015 roku	138
Tabela 139. Wydatki projektu „Młodzi aktywni” w 2015 roku z podziałem na poszczególne gminy oraz ich udział procentowy	138
Tabela 140. Wydatkowanie środków projektu „Młodzi aktywni” z podziałem na poszczególne gminy i formy w 2015 roku	138
Tabela 141. Całkowita wartość projektu „Kobieta pracująca”	139
Tabela 142. Podział procentowy wydatków projektu „Kobieta pracująca” dotyczących jego uczestników w 2015 roku	140
Tabela 143. Wydatki projektu „Kobieta pracująca” w 2015 roku wg miejsca zamieszkania jego uczestników	140
Tabela 144. Wydatki projektu „Kobieta pracująca” z podziałem na gminy i formy oraz odpowiadająca im liczba uczestników.....	141
Tabela 145. Wydatki w ramach projektu „Kobieta pracująca”	141
Tabela 146. Całkowita wartość projektu „Szkolenia i staż szansą na angaż”	142
Tabela 147. Podział procentowy wydatków projektu „Szkolenia i staż szansą na angaż” dotyczących jego uczestników w 2015 roku	143
Tabela 148. Całkowita wartość projektu "Praca dla niepełnosprawnych”	144
Tabela 149. Wydatki projektu "Praca dla niepełnosprawnych” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku	145
Tabela 150. Wydatki projektu "Praca dla niepełnosprawnych” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu	146
Tabela 151. Całkowita wartość projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej ”	147
Tabela 152. Wydatki projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej ” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 roku.....	148
Tabela 153. Wydatki projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej ” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu w 2015 z podziałem na formy wsparcia i gminy	148

Tabela 154. Liczba uczestników projektu „Grudziądzkie Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej” w 2015 roku z podziałem na gminy	149
Tabela 155. Wydatki projektu „Grudziądzki KIS” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grudziądzu 2015 roku	151

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Skala bezrobocia w Grudziądzu w latach 2006–2015	10
Wykres 2. Główne powody wyłączeń bezrobotnych w powiecie grudziądzkim grodzkim w latach 2014-2015.	16
Wykres 3. Główne powody wyłączeń bezrobotnych w powiecie ziemskim w latach 2014-2015	16
Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2015 roku - powiat grudziądzki grodzki	20
Wykres 5. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w dniu 31 grudnia 2015 roku - powiat grudziądzki ziemski	21
Wykres 6. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2014 roku i 2015 roku – powiat grudziądzki grodzki.....	27
Wykres 7. Struktura bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2014 roku i 2015 roku – powiat grudziądzki ziemski	27
Wykres 8. Osoby bezrobotne wg ustalonego profilu pomocy w powiecie grudziądzkim grodzkim	39
Wykres 9. Osoby bezrobotne wg ustalonego profilu pomocy w powiecie grudziądzkim ziemskim	40
Wykres 10. Wielkość środków z poszczególnych źródeł będących w dyspozycji PUP Grudziądz w latach 2012- 2015 na aktywna politykę rynku pracy	69